

Η ΒΕΝΕΖΟΥΕΛΑ ΗΤΑΝ Η ΑΡΧΗ...

Απειλές Τραμπ κατά πάντων

Μέσα σε λίγα 24ωρα, ο Αμερικανός πρόεδρος βρέθηκε να απειλεί τη μισή Λατινική Αμερική –και μεγάλο μέρος του δυτικού ημισφαιρίου– με ανάληψη στρατιωτικής δράσης. Χαρακτήρισε ως «κακή ιδέα» μια στρατιωτική επιχείρηση στην Κολομβία μετά από όσα συνέβησαν στη Βενεζουέλα. Νωρίτερα υποστήριξε πως στην Κούβα ίσως να μην χρειαστεί επέμβαση αφού, όπως είπε, η κυβέρνηση είναι ήδη έτοιμη να πέσει. Απειλές εκτόξευσε και κατά της Γροιλανδίας, την οποία θέλει διακαώς να θέσει υπό αμερικανική κυριαρχία. Σελ. 8

Με Nurofen, ο πονοκέφαλος δεν θα χαλάσει τη στιγμή.

ΑΦΗΣΤΕ ΤΟΝ ΠΟΝΟ ΣΕ ΕΜΑΣ

ΑΙΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΕΚΙΝΑ ΤΙΣ ΟΜΙΛΙΕΣ ΚΡΕΜΑΣ, ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΕ ΤΟΝ ΙΑΤΡΟ ΚΑΙ ΤΟΝ ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΟ ΣΑΣ

ΤΕΧΝΗΤΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ

Η ΑΙ ρυθμιστής των αγορών φέτος

Η **ανοδική** πορεία των χρηματιστηρίων θα συνεχιστεί και το 2026, συμφωνούν επενδυτές και αναλυτές, με τους δεύτερους πάντως να δείχνουν πιο συγκρατημένοι, αναμένοντας χαμηλότερες αποδόσεις σε σύγκριση με το 2025. Από την άλλη πλευρά, οι επενδυτές εμφανίζονται πιο αισιόδοξοι και είναι χαρακτηριστικό ότι οι θέσεις των funds σε μετρητά βρίσκονται σε ιστορικό χαμηλό. Το «all in» από την πλευρά των επενδυτικών κεφαλαίων συνδέεται με την εκτίμησή τους για νέο ράλι των αγορών με καταλυτή την τεχνητή νοημοσύνη. Μεταξύ 238 funds, το 42% έχει αυξημένες θέσεις σε μετοχές. Σελ. 11

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ 2026

ΤΑ ΜΕΓΑΛΑ «ΡΑΝΤΕΒΟΥ» ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΧΡΟΝΙΑΣ

Σελ. 8

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

ΑΡΧΙΖΕΙ Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΓΙΑ ΤΑ ΑΝΘΡΩΠΟΕΙΔΗ ΡΟΜΠΟΤ

Σελ. 12

Η Ε.Ε. αλλάζει τον λογαριασμό για την Κυπριακή Δημοκρατία

Εγγραφο της κυβέρνησης αποκαλύπτει αυξημένες εισφορές και μειωμένα κονδύλια στο ΠΔΠ 2028-2034. Στόχος της Λευκωσίας ο περιορισμός των επιβαρύνσεων

Για πρώτη φορά η Κύπρος αναμένεται να καταστεί «καθαρός συνεισφορέας» στον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την περίοδο 2028-2034, σύμφωνα με έγγραφο της κυπριακής κυβέρνησης που εξασφάλισε η «Κ». Όπως προκύπτει, η Κυπριακή Δημοκρατία θα καταβάλει αυξημένες εισφορές, ενώ οι επιστροφές και τα κοινοτι-

κά κονδύλια που θα λαμβάνει θα είναι μειωμένα, στο πλαίσιο του επόμενου Πολυετούς Δημοσιονομικού Πλαισίου (ΠΔΠ). Το προτεινόμενο ΠΔΠ, βάσει των κατευθύνσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ανέχεται συνολικά σε περίπου 2 τρισεκατομμύρια ευρώ για το σύνολο της Ε.Ε. Υπό το βάρος της αυξημένης συνεισφοράς, η Λευκω-

σία δηλώνει ότι στηρίζει τη μείωση του συνολικού ύψους του προϋπολογισμού, επιδιώκοντας να περιορίσει τις δημοσιονομικές επιβαρύνσεις για το κράτος και τους φορολογούμενους. Την ίδια ώρα, το κυβερνητικό έγγραφο ξεκαθαρίζει ότι η Κυπριακή Δημοκρατία δεν αποδέχεται περικοπές στον λεγόμενο «Πυλώνα 1», που

αφορά την Πολιτική Συνοχής και την Κοινή Αγροτική Πολιτική. Παράλληλα, η Λευκωσία προβάλλει τις ιδιαιτερότητες της Κύπρου, όπως το νησιωτικό καθεστώς, τη γεωγραφική και ενεργειακή απομόνωση, διεκδικώντας αντισταθμιστική χρηματοδότηση, ώστε να αμβλυνοθούν οι συνέπειες της αυξημένης συνεισφοράς. Σελ. 5

Χαρά και έσοδα στα Χριστουγεννιάτικα Χωριά

Εκατοντάδες χιλιάδες οι επισκέψεις φέτος στα Χριστουγεννιάτικα Χωριά με πολύ έντονη και την παρουσία αλλοδαπών. Η πετυχημένη πρωτοβουλία του υφυπουργείου Τουρισμού, που έχει καθιερωθεί πλέον σε ολόκληρο το νησί, για πέμπτη φορά φέτος, αναπτύχθηκε σε οκτώ κοινότητες. Σε όλα τα χωριά καταγράφηκε αυξημένη προσέλευση από άτομα κάθε ηλικίας. Τα Χριστουγεννιάτικα Χωριά της Κύπρου, αρκετά από τα οποία έχουν το δικό τους, ξεχωριστό, τοπικό χρώμα με ποιοτικές δραστηριότητες και αγορές, ενίσχυσαν την τοπική οικονομία σκορπώντας χαρά και ψυχαγωγία κατά την εορταστική περίοδο. Σύμφωνα με τα στοιχεία που εξασφάλισε η Οικονομική Καθημερινή, το ποσοστό των ξένων επισκεπτών ξεπέρασε φέτος το 20%, ενώ ενδιαφέρον προκαλεί και η μέση κατά κεφαλή δαπάνη και πώς αυτή διατέθηκε. Σελ. 7

ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ

Η Kition Ocean «ξαναδένει» στο λιμάνι Λάρνακας

Δεκαεννέα μήνες μετά την καταγγελία της σύμβασης και ενώ βρίσκονται σε εξέλιξη οι διαδικασίες να ξεκινήσουν τα κατασκευαστικά έργα ανάπλασης της μαρίνας και του λιμένα Λάρνακας, η κοινοπραξία Kition Ocean Holdings προσπαθεί να επιστρέψει στο έργο. Το υπουργείο Μεταφορών έχει ζητήσει γνωμάτευση από τη Νομική Υπηρεσία αν είναι εφικτή η εκ νέου ανάθεση του έργου σε εταιρεία της οποίας καταγγέλθηκε η σύμβαση λόγω παραβίασης ουσιαστών όρων του έργου. Σελ. 6

ΑΝΑΤΑΡΑΞΕΙΣ

Σκηνικό έντασης στα εργασιακά

Ξαναφροντίζουν οι συγκρούσεις στα εργασιακά. Οι συντεχνίες ζήτησαν συνάντηση από τον Πρόεδρο προκειμένου να συζητήσουν το θέμα της ωριαίας απόδοσης του κατώτατου μισθού, την ανάγκη επέκτασης της εφαρμογής των συλλογικών συμβάσεων στο 80%, την επανεξέταση και αναθεώρηση της στρατηγικής απασχόλησης των εργαζομένων από τρίτες χώρες και την εφαρμογή του λογισμικού ΕΡΓΑΝΗ 2. Την Παρασκευή συνέρχεται το πρώτο Εργατικό Συμβουλευτικό Σώμα της χρονιάς με προεδρεύοντα τον υπ. Εργασίας. Σελ. 4

ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ

Η Κύπρος στην τελική ευθεία

Στην τελική ευθεία του Ταμείου Ανάκαμψης μπαίνει και η Κύπρος, με το τελικό αίτημα για χρήματα από την Ευρώπη να μπορεί να γίνει τον Αύγουστο του 2026. Η Κύπρος έχει να προχωρήσει σε δύο τελευταία αιτήματα για χρήματα από τον ευρωπαϊκό μηχανισμό, αυτά της 9ης και 10ης δόσης. Λίγο πριν εκπνεύσει το 2025 η Κύπρος προχώρησε σε αίτημα για χρήματα που αφορούν την 7η και 8η δόση, καθώς «συμπύκνωσαν» οι δύο αυτές δόσεις. Σελ. 4

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ / ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΟΥ ΣΤΑΥΡΙΝΙΔΗ

Η ουσία του συνταξιοδοτικού

Για χρόνια τα πλεονάσματα του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΤΚΑ) «αξιοποιούνται» για τη «μεγέθυνση του κράτους». Με τον όρο αυτό εννοούμε τις αστόχευτες και κυρίως ανελαστικές δαπάνες που πραγματοποιούνται έναντι των πλεονασμάτων του προϋπολογισμού, που αν το καλοσκεφτούμε τους μόνους που εξυπηρετούν είναι το πολιτικό σύστημα και την εκάστοτε κυβέρνηση που μεγεθύνουν το πελατειακό κράτος και αυξάνουν την επιρροή τους.

Όπως ορθά σημειώνει ο πρόεδρος του Δημοσιονομικού Συμβουλίου, αντί να δαπανούμε ορθολογικά επενδύοντας αυτά τα κονδύλια προς παραγωγικούς σκοπούς με στόχο να μετριαστεί ο μελλοντικός φόρτος στις επόμενες γενιές, η κατασπατάληση των πόρων του ΤΚΑ συνεχίζεται.

Και το περίεργο είναι πως γι' αυτό το «πάρτι» κανένας δεν μιλά, ενώ εκκωφαντικά παραμένει η σιωπή των «ορθόδοξων» της δημοσιονομικής πειθαρχίας. Και ναι, η σιωπή είναι συνεχονική όταν το βάρος που θα φορτώσουμε στις πλάτες των επόμενων γενεών είναι δυσθεώρητο.

Η συνταξιοδοτική μεταρρύθμιση θα αποτελέσει το μέγα ζήτημα του 2026. Στη συζήτηση εμπλέκονται κοινωνικοί εταίροι και κυβέρνηση προκειμένου να αντιμετωπιστεί ένα από τα κορυφαία ζητήματα της κυπριακής οικονομίας, το οποίο στις καλές χρονιές τροφοδοτείται για να συνεχίσει να συσσωρεύει καλά κρυμμένα προβλήματα. Το πρόβλημα είναι τόσο μεγάλο που η χαμηλή σύνταξη στον δημόσιο τομέα ισούται με την ψηλή σύνταξη στον ιδιωτικό. Αυτό

από μόνο του συνιστά στρέβλωση και αποδείχνει ότι το σύστημα υπολειτουργεί. Το συνταξιοδοτικό σύστημα στην Κύπρο, όπως και σε πλείστες άλλες χώρες, στηρίζεται σε τρεις πυλώνες. Ο πρώτος αφορά στο ΤΚΑ, ο δεύτερος στα επαγγελματικά συνταξιοδοτικά ταμεία και ο τρίτος στην ιδιωτική ασφάλιση. Και ενώ το μεγαλύτερο πρόβλημα εντοπίζεται στον πρώτο πυλώνα η συζήτηση θα επικεντρωθεί στον δεύτερο επιλέγοντας το ελάχιστο πολιτικό κόστος. Και το λέμε αυτό γιατί αν η συζήτηση επικεντρωνόταν στον πρώτο πυλώνα θα έκλεινε μια για πάντα την πόρτα σε λαϊκίστικες προσεγγίσεις και εκλογικούς σχεδιασμούς.

Γι' αυτό λοιπόν η επικέντρωση θα γίνει στον δεύτερο πυλώνα, αυτόν που αφορά στις επαγγελματικές

συνταξιοδοτικές παροχές που λόγω μεγέθους έχουν μικρό αντίκτυπο. Σε κάθε περίπτωση, η κατάληξη θα είναι μια νίκη της κυβέρνησης που ενώ θα υλοποιήσει άλλη μια μεταρρύθμιση δεν θα λύσει το πρόβλημα.

Η κυβέρνηση Χριστοδουλίδη θα επιδιώξει να καταστήσει υποχρεωτικό το ταμείο προνοίας για κάθε υπάλληλο του ιδιωτικού τομέα εφαρμόζοντας την opt-out προσέγγιση, δηλαδή την εξαίρεση εφόσον το ζητήσει ο εργαζόμενος. Μια αλλαγή που όσο και αν δεν λύνει το πρόβλημα θα προκαλέσει κραδασμούς στον ιδιωτικό τομέα που θα δει το κόστος προσωπικού να αυξάνεται.

Κάθε μεγάλη αλλαγή απαιτεί μελέτη επιπτώσεων και ανάλυση σεναρίων. Κυρίως όμως απαιτεί χρόνο, που σε αυτά την περίπτωση απουσιάζει

αφού ο εκλογικός κύκλος είναι αμείλικτος. Συνεπώς, η κυβέρνηση σχεδιάζει να ανοίξει το θέμα φέτος με στόχο τη σταδιακή εφαρμογή το 2027 και ορίζοντα πλήρους υλοποίησης το 2031.

Δυστυχώς, το πρόβλημα του συνταξιοδοτικού στην Κύπρο είναι μεγάλο και σε συνδυασμό με το δημογραφικό γίνεται μεγαλύτερο. Το επόμενο διάστημα τα συνταξιοδοτικά ζητήματα θα τεθούν στο τραπέζι προκαλώντας αντιπαραθέσεις και εντάσεις. Όσο ψηλά όμως και αν ανέβουν τα ντεσιμπέλ των αντιπαραθέσεων, η ατομία να συζητηθεί η ουσία παραμένει. Και η ουσία αφορά στο πώς θα ξεκινήσει η σταδιακή σμίκρυνση του χάσματος μεταξύ των συντάξεων ιδιωτικού και δημόσιου τομέα. Μέχρι τότε οι καβγάδες θα είναι για το θεαθήναι.

eurobank.cy

Είμαστε όλοι πρωτοπόροι. Γιατί οι καθημερινές μας επιλογές, μας πηγαίνουν όλους μπροστά.

EUROBANK

Όταν η αγιογραφία υποκαθιστά την ιστορία

Του **ΑΡΙΣΤΕΙΔΗ Ν. ΧΑΤΖΗ***

Ας κάνουμε ένα νοητικό πείραμα. Ας υποθέσουμε ότι μπορούμε να φέρουμε πίσω στη ζωή τον Ιωάννη Καποδίστρια και να του ζητήσουμε να δει τη νέα ταινία που τον αφορά. Θεωρώ σχεδόν βέβαιο πως ο Καποδίστριας, ένας άνθρωπος που ήταν ακεραίος και αυστηρός, θα εξοργιζόταν. Θα θεωρούσε ότι πρόκειται για παρωδία· κάτι χειρότερο, για ιεροσυλία.

Δεν είναι καθόλου εύκολο να γυρίσεις μια ιστορική ταινία. Ακόμη και οι μεγαλύτεροι σκηνοθέτες ήταν καταδικασμένοι να αποτύχουν να ικανοποιήσουν τους ιστορικούς. Αριστουργήματα του είδους, όπως ο «Γατόπαρδος» του Βισκόντι, ο «Μπάρι Λίντον» του Κιούμπρικ ή ο «Λίνκολν» του Σπίλμπεργκ, ενθουσίασαν αλλά και δίκασαν. Είναι

Οχι, ο Καποδίστριας δεν είναι ο... ιδρυτής της Ελβετίας· δεν συνέγραψε το περίφημο σύνταγμά της και δεν έσωσε αυτός τη Γαλλία από τον διαμελισμό.

δυνατόν να παρουσιάσεις μέσα σε δύο ώρες ένα παρελθόν, που ενώ για τον θεατή παραμένει άγνωστο χωρά, για τον ιστορικό είναι ένας κόσμος στον οποίον κινείται αδιόρατα, όπως ο πρωταγωνιστής στο «Σπίτι της Οχθης» της Δάφνης ντι Μοριέ;

Ο Γιάννης Σμαραγδής επιχειρεί εδώ και καιρό να αναπαραστήσει το παρελθόν. Κάθε άνθρωπος που θέτει έναν στόχο και προσπαθεί σκληρά να τον πετύχει, παρά τις αντιξοότητες και τους περιορισμούς, αξίζει τον σεβασμό μας. Είναι βέβαιος ότι έκανε το καλύτερο που μπορούσε. Ως κινηματογραφιστή, ως τον κρίνουν οι ομότιχοί του και οι κριτικοί.

Πα ένα μόνο πράγμα θα του ασκήσω αυστηρή κριτική: δεν βασίστηκε στη δουλειά των σημαντικών Ελλήνων και ξένων ιστορικών που έχουν ασχοληθεί ειδικά με τον Καποδίστρια. Γιατί δεν εκμεταλλεύτηκε την ευτυχή συγκυρία της έκδοσης του βιβλίου του Χρήστου Λούκου, «Ιωάννης Καποδίστριας: Μια απόπειρα ιστορικής βιογραφίας» (ΜΙ-ΕΤ, 2022); Όταν ένας κορυφαίος ιστορικός ασχολείται πενήντα χρόνια με

τον Καποδίστρια και εκδίδει το magnum opus του, ένα βιβλίο αντάξιο του θέματός του, δεν μπορείς να μην το λάβεις καθόλου υπόψη.

Το αποτέλεσμα είναι θλιβερό: δεν υπάρχει ούτε μια σκηνή που να βασίζεται στη σοβαρή ιστορική έρευνα. Δεν περιμένει κανείς βέβαια να δει ιστορικό ντοκιμαντέρ, αλλά είναι εντυπωσιακό το πως κατόρθωσε το σενάριο να χωρέσει κάθε υπερβολή, κάθε διαστρέβλωση, κάθε μύθο που έχει γραφτεί σχετικά με τον Καποδίστρια. Τι να πρωτογράψω; Οχι, ο Καποδίστριας δεν είναι ο... ιδρυτής της Ελβετίας· δεν συνέγραψε το περίφημο σύνταγμά της (διότι αυτό γράφτηκε 17 χρόνια μετά τη δολοφονία του)· δεν έσωσε αυτός τη Γαλλία από τον διαμελισμό· δεν ήταν δημοκράτης επαναστάτης και δεν όρκισε τους Φιλικούς – αντιθέτως, προσπάθησε να τους αποθαρρύνει· δεν «σπούδασε» τον Γιώργακ Μουρομιάκη· δεν είχαν σχέση με τη δολοφονία του οι Βρετανοί, ούτε υπάρχει κάποιος «απόρρητος φάκελος» για τη δολοφονία του στο αρχείο του Foreign Office· η σχέση του με τη Ρωζάνδρα Στουρτζα δεν ήταν ένα φθινό μελοδραματικό Αρλεκίν. Δεν ξέρω πους ιστορικούς συμβουλευτήκε ο Γιάννης Σμαραγδής, αλλά δεν τον προστάτευσαν ακόμη και από τραγικά λάθη, κυρίως από τα μετατρέψει σεναριακά τους πρωταγωνιστές της Ελληνικής Επανάστασης σε καρτουίστικες καρικατούρες.

Η ταινία έχει μεγάλη επιτυχία. Σε ποιους απευθύνεται όμως; Στον κινηματογράφο που την είδα, υπήρχαν μικρές παρέες που διακομωδούσαν αρκετές σκηνές – απαράδεκτο. Αλλά πιο λυπηρό ήταν το χειροκρότημα στο τέλος, από τη μισή αίθουσα. Διότι αν δεις αυτήν την ταινία και μείνεις ευχαριστημένος, πιστεύοντας ότι έμαθες ποιος ήταν ο Καποδίστριας, θα πρέπει να μην έχεις ανοίξει ένα σοβαρό ιστορικό βιβλίο στη ζωή σου. Θα πρέπει να έχεις μάθει γι' αυτόν από την κακή ποιότητα δημογραφική ιστορία και από αναρτήσεις σε κοινωνικά δίκτυα. Όσο σκληρό κι αν ακουστεί θα πρέπει να το ομολογήσουμε: η πρόσληψη αυτής της ταινίας αντανάκλα την κατάντια της παιδείας στη χώρα μας.

Μημον απόλυτος πιο πάνω. Υπάρχει μία αληθινή σκηνή στην ταινία, όταν ένας βρετανός και η γυναίκα του υποδέχονται τον Κυβερνήτη. Οι δύο καλοί ηθοποιοί κατόρθωσαν να αναπαραστήσουν την αγάπη των απλών ανθρώπων για τον Κυβερνήτη. Ο Καποδίστριας ήταν ένας από τους πραγματικά μεγάλους Έλληνες. Δεν του αξίζει ο διασυρμός από τους «θαυμαστές του». Δεν του αξίζει ο αφελής μεταφυσικός μεσοανισμός που του φόρτωσαν και που τον έχει μετατρέψει σε σύμβολο της ελληνικής Ακροδεξιάς. Ο στόχος της ταινίας φαίνεται πως είναι η αγοσιποίηση του. Δεν τη χρειάζεται. Η ιστοριογραφία έχει τοποθετήσει τον Ιωάννη Καποδίστρια εκεί όπου του αρμόζει. Και μόνον αυτή μπορεί να μας βοηθήσει να τον γνωρίσουμε, όσο αυτό είναι εφικτό. Νομίζω ότι και ο ίδιος αυτό θα επιθυμούσε.

* Ο κ. Αριστείδης Ν. Χατζής είναι καθηγητής Φιλοσοφίας Δικαίου και Θεωρίας Θεσμών και Διευθυντής του Εργαστηρίου Πολιτικής και Θεσμικής Θεωρίας και Ιστορίας των Ιδεών στο ΕΚΠΑ.

Ο Ανδρέας Κωνσταντίνου και η Φωτεινή Πελούζο στον γάμο των χαρακτήρων τους, Γιάννη και Μαρίνας.

Μια «Χίμαιρα» αξιώσεων

Κινηματογραφική αισθητική στην τηλεοπτική μεταφορά του βιβλίου του Μ. Καραγάτση

Της **ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ ΣΚΑΡΑΧΗ**

Το πρώτο πλάνο είναι άχρονο και σκοτεινό, με τη θάλασσα να αλλάζει χρώματα την ώρα της αυγής. Ακούμε τον εσωτερικό μονόλογο μιας γυναίκας. Είναι η Μαρίνα (η Ελληνοϊταλίδα Φωτεινή Πελούζο), η ηρωίδα του Μ. Καραγάτση που συστήνεται στον τηλεθεατή πριν ακόμη ξεδιπλωθεί η πλοκή της «Μεγάλης Χίμαιρας», της τηλεοπτικής μεταφοράς του ομώνυμου βιβλίου του γνωστού Έλληνα συγγραφέα. Μερικά δευτερόλεπτα αργότερα, η κάμερα εστιάζει στο πρόσωπο της ηρωίδας, με ανάγλυφη την επιθυμία να αφήσει πίσω της το παρελθόν της, καθώς ετοιμάζεται για τη νέα της ζωή στην Ελλάδα. Εκεί θα ζήσει έναν απαγορευμένο έρωτα με τον αδελφό του συζύγου της, μια ζωή πάθους, συγκρούσεων και καταστροφών.

Τη σκηνοθεσία της σειράς, που έκανε πρεμιέρα στο Ertflix τα ξημερώματα της Πρωτοχρονιάς με δύο επεισόδια, υπογράφει ο Βαρδής Μαρινάκης και το σενάριο ο Παναγιώτης Ιωσφελής. Η αφήγηση στο πρώτο επεισόδιο κινείται ανάμεσα σε δύο χρόνους: στο σήμερα, με τον γάμο της Μαρίνας και του Γιάννη και τη νέα αρχή της στη Σύρο του Μεσοπολέμου, και στο χθες, με αναδρομές στα χρόνια της ενθουσιώδους της στην Τεργέστη. Η αφήγηση γίνεται στα ελληνικά από τη Φωτεινή Πελούζο και εκεί ακούμε αυθεντικά αποσπάσματα από το πρωτότυπο κείμενο του Καραγάτση που γράφτηκε το 1936.

Τα παιδικά χρόνια της Μαρίνας (που εδώ παρουσιάζεται ως Ιταλίδα αντί για τη Γαλλίδα του βιβλίου) υπήρξαν τραυματικά. Ο πατέρας της πέθανε νωρίς και η απόμακρη μητέρα της διατηρούσε στο σπίτι τους έναν οικο ανοχής πολυτελείας. Μεγάλωσε σε ένα περιβάλλον χωρίς θάλπωρη και το καταφυγίο της ήταν τα γράμματα και η μελέτη, με την ελπίδα να χτίσει ένα μέλλον πέρα από τις οδυνηρές εμπειρίες της προηγούμενης ζωής της, ενώ γίνεται από τις λίγες γυναίκες

Ο Δημήτρης Κίτσος (αριστερά) στον ρόλο του Μηνά και η Καρουφυλλιά Καραμπέτη ως η μητέρα του, Ρεϊζένα.

Η Ελληνοϊταλίδα Φωτεινή Πελούζο δίνει σάρκα σε μια εντυπωσιακή Μαρίνα, τη σκηνοθεσία υπογράφει ο Βαρδής Μαρινάκης, ενώ εξαιρετική είναι η φωτογραφία του Γιώργου Βαλσαμή.

της εποχής που καταφέρνουν και παίρνουν διδακτορικό, στην κλασική φιλολογία, όπως φαίνεται στο 2ο επεισόδιο.

Η αναζήτηση της ταυτότητας της ηρωίδας και η σιωπηλή «εκδίκαση» απέναντι στη μητέρα της βρίσκουν έκφραση στις τολμηρές ερωτικές σκηνές της σειράς, που ακολουθούν την πλοκή του βιβλίου οι οποίες δεν περιορίζονται σε υπαινιγμούς αλλά καταλαμβάνουν κε-

τρική θέση στην αφήγηση, φωτίζοντας τις επιθυμίες, τους φόβους και τις εσωτερικές συγκρούσεις της Μαρίνας. Μέσα από αυτές αποκάλυπται η ένταση της μοναξιάς της, η ανάγκη της για ελευθερία και η αποφασιστικότητα της να ξεφύγει από τα δεσμά του παρελθόντος. Μετά τον θάνατο της μητέρας της, η νεαρή γυναίκα γνωρίζει τον καπετάνιο Γιάννη (Ανδρέας Κωνσταντίνου) και τον ακολουθεί στην Ελλάδα. Η ζωή τους στη Σύρο θα μπορούσε να αποτελέσει το πρώτο βήμα προς την ελευθερία της, όμως οι μνήμες συνεχίζουν να τη στοιχειώνουν. Η γνωριμία με τη μητέρα του Γιάννη, Ρεϊζένα (Καρουφυλλιά Καραμπέτη) και τον αδελφό του, Μηνά (Δημήτρης Κίτσος), συμπληρώνει ένα σκηνικό γεμάτο υπόγειες εντάσεις, έτοιμες να βγουν στην επιφάνεια.

Η εντυπωσιακή φωτογραφία του Γιώργου Βαλσαμή, κυρίως οι απογευματινές λήψεις, αναδεικνύει τα αρχοντικά της Τεργέστης και την εξοχή, ενώ οι σκηνές του γάμου στα Βαπόρια και στο

θέατρο Απόλλων της Σύρου είναι απολύτως κινηματογραφικές, με το νησί να λειτουργεί ως επιπλέον δραματολογικός χαρακτήρας. Αριστοτεχνικά είναι και τα κοντινά πλάνα, που αποκάλυπτουν τη εσωτερική φρόνηση και τη μεταμόρφωση της Μαρίνας, η οποία είναι αποφασισμένη να ζήσει μια ζωή χωρίς φρένο. Στην κάπως αργή πλοκή ξεχωρίζουν σκηνές συμβολικού χαρακτήρα, όπως αυτή όπου η ηρωίδα φαίνεται να αιωρείται σε μια θάλασσα, υπονοώντας τις συχνές ψυχολογικές μεταπτώσεις της. Παράλληλα, η πρωτότυπη μουσική του Ted Regklis με τις δραματικές νότες του πιάνου αποτυπώνουν την ταραχώδη ζωή της.

Συνολικά, η σειρά είναι πολύ προσεγμένη, αποτελώντας τη μεγαλύτερη και ακριβότερη μέχρι σήμερα παραγωγή της ελληνικής τηλεόρασης, σύμφωνα με την ΕΡΤ, με διεθνείς συμπαραγωγούς (Foss Productions, EPT, γερμανική Beta Film, ιταλική Mompracem Films, Boo Productions). Ταυτόχρονα, αναδεικνύει ξανά το έργο του Καραγάτση, ενός από τους σημαντικότερους Έλληνες συγγραφείς του 20ού αιώνα, που παραμένει διαχρονικός και ικανός να δημιουργεί συζητήσεις και διαφωνίες πολλά χρόνια μετά τον θάνατό του. Το ενδιαφέρον της νέας γενιάς για το έργο του πυροδότησε μια σκηνή από μια άλλη τηλεοπτική σειρά, το «Maestro» του Χριστόφορου Παπακαλιάτη (2022) στο οποίο ο πρωταγωνιστής διάβαζε τη «Μεγάλη Χίμαιρα». Λίγο αργότερα, ξέσπασε ένας φιλολογικός «καβγάς» με το ερώτημα εάν το συγκεκριμένο βιβλίο πρόκειται για ένα σεξιστικό, πατριαρχικό αντίληψη μυθιστόρημα, και κατά πόσον αντανάκλα τις απόψεις του συγγραφέα ή είναι τελικά μια κριτική με το του Καραγάτση στην εποχή του. Σε κάθε περίπτωση παραμένει ένας συγγραφέας του περασμένου αιώνα που συζητείται με ένταση και ενδιαφέρον έως σήμερα.

Μια ιστορική «επιστροφή» στα χρόνια του Οθωνα και τη βασιλεία του

Του **ΝΙΚΟΥ ΒΑΤΟΠΟΥΛΟΥ**

Παραμένουν σε μεγάλο βαθμό άγνωστες (και εν πολλοίς ομιχλώδεις) στη συνείδηση του σύγχρονου κοινού οι πρώτες δεκαετίες του ελληνικού κράτους, ταυτισμένες με τη βασιλεία του Οθωνα. Είναι, ωστόσο, αλήθεια πως τα τελευταία χρόνια έχει ενταθεί το ερευνητικό ενδιαφέρον για την περίοδο 1834-1862, που συμπίπτει με την οργάνωση της Αθήνας ως πρωτεύουσας. Ορισμένα, δε, από τα νέα βιβλία είναι αναπάντεχα εναλλακτικά, χωρίς να παρεκκλίνουν από την ιστορική αφήγηση, όπως το βιβλίο της Ελένης Λετώνη «Του Οθωνα τα χρόνια» (εκδ. Παπαδόπουλος).

Η Ελένη Λετώνη έχει τη δική της σειρά podcast («Κάθε γωνιά με ιστορία») και ολοκληρώνει το μεταπτυχιακό της στη Νεότερη και Σύγχρονη

Ελληνική Ιστορία στο Ανοικτό Πανεπιστήμιο. Το κυριότερο, όμως, είναι ότι έχει την αφηγηματική δεινότητα που απευθύνει στο γενικό κοινό και να μιλάει απλά και πυκνά. Αυτό που ίσως δεν περιμένει ο αναγνώστης είναι η τόλμη με την οποία η συγγραφέας ξεδιπλώνει τη δική της προσωπικότητα στην ιστορική αφήγηση με αμεσότητα και κιούμπο. Στην αρχή ξενίζει, αλλά πιστεία γίνεται αποδεκτό γιατί δεν είναι προσποιητό και γιατί όταν γίνεται μια κιουμοριστική επεξήγηση με τη σύγχρονη γλώσσα, εντάσσεται ομαλά προκαλώντας ενίοτε εύθυμη δίδαση.

Αλλά η ουσία είναι ότι «Του Οθωνα τα χρόνια» είναι μια σοβαρή ιστοριογραφία στην Αθήνα του 19ου αιώνα με πρόθεση να βοηθήσει τον αναγνώστη να κατανοήσει τις συνθήκες της εποχής και το διεθνές γεωπολιτικό κλίμα. Ιδι-

Στο βιβλίο της Ελένης Λετώνη ο βασιλιάς Οθων παρουσιάζεται ως μονάρχης χωρίς αντίληψη του διεθνούς περιβάλλοντος, αλλά βαθιά φιλέλληνας.

αίτερα ενδιαφέρουσα είναι, αφενός, η σκιαγράφηση της προσωπικότητας του Οθωνα (που παρουσιάζεται ως μονάρχης χωρίς αντίληψη του διεθνούς περιβάλλοντος, αλλά βαθιά φιλέλληνας) και της ένταξης της Μεγάλης Ιδέας στο ευρωπαϊκό κάρδο παράλληλα με την απουσία οποιουδήποτε ρεαλιστικού στοιχείου ή επαφής με τη διεθνή πραγματικότητα.

Πολύ ενδιαφέρουσες είναι οι παρατηρήσεις για την ελληνική κοινωνία της εποχής, τους Βαυαρούς, το Σύνταγμα, τη συμβολή της βασίλισσας Αμαλίας, αλλά και τις πολιτικές προσωπικότητες, όπως αυτή του Ιωάννη Κωλέττη («που κατέστρεψε τη διαφθορά κανονικότητα»). Η πορεία των Ελλήνων από τη προνεωτερική εποχή στην ευρωπαϊκή αντίληψη της λειτουργίας ενός κράτους είναι μια ακόμη παράλληλη αφήγηση.

Η Ελένη Λετώνη ετοιμάζει τη συνέχεια, με την περίοδο του Γεωργίου Α', έκδοση που θα δούμε στη διάρκεια του 2026. Είναι σημαντικό ότι πυκνώνουν οι εκδόσεις και εν γένει οι αναφορές στην εποχή του Οθωνα και της Αμαλίας, καθώς συμβάλλουν στην κατανόηση της Ιστορίας και των πρώτων δεκαετιών. Θυμίζουμε το βιβλίο της Καρολίνας Μέρμυγκα «Ο κήπος της

Αμαλίας» (εκδ. Πατάκη), του Βασίλη Κουτσαβλή «Ο Πύργος της Βασιλειόσσης» (εκδ. Καπόν), τη σειρά της Λένας Διβάνη με έμπνευση από την Αμαλία (εκδ. Πατάκη), το ιστορικό μυθιστόρημα του Αρη Σφακιανάκη «Ο πρίγκιψ του δευτέρου ορόφου. Στον καιρό του Οθωνα» (εκδ. Κέδρος) καθώς και τη μυθιστορηματική βιογραφία της Δούκισσας της Πλακεντίας του Γιώργου Γιαννικόπουλου («Σοφία ντε Μαρβουά. Δούκισσα της Πλακεντίας», εκδ. Εστία). Στη Δούκισσα της Πλακεντίας αφιερώνει και ένα κεφάλαιο στο βιβλίο της η Ελένη Λετώνη: «Μια παρουσία αλλιώτικη από όσα είχαν συνηθίσει οι Έλληνες και μια προσωπικότητα πληθωρική, εκκεντρική και αμφιλεγόμενη. Η ζωή της είναι γεμάτη αστικούς μύθους που αφορούν από τα ερωτικά της μέχρι την εμπλοκή της στην πολιτική ζωή της χώρας».

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιστοκπσία

«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Διευθύνων Σύμβουλος: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΟΤΤΙΑΗΣ • Διευθυντής: ΘΑΝΑΣΗΣ ΦΩΤΙΟΥ • Αρχισυντάκτης: ΚΩΣΤΗΣ ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ

Υπεύθυνος Υλης: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ • Υπεύθυνος Ατελιέ: ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

Νικόλαου Σαρπίδου 2 & Λεωφ. Λυκαβηπού, 2401 Έγκομη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: +357 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

ΠΑΙΔΟΠΡΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική, μερική ή περιληπτική ή κατά παράφραση ή διασκευή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, μηχανικό, ηλεκτρονικό, φωτοτυπικό, ηχογραφημένο ή άλλο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

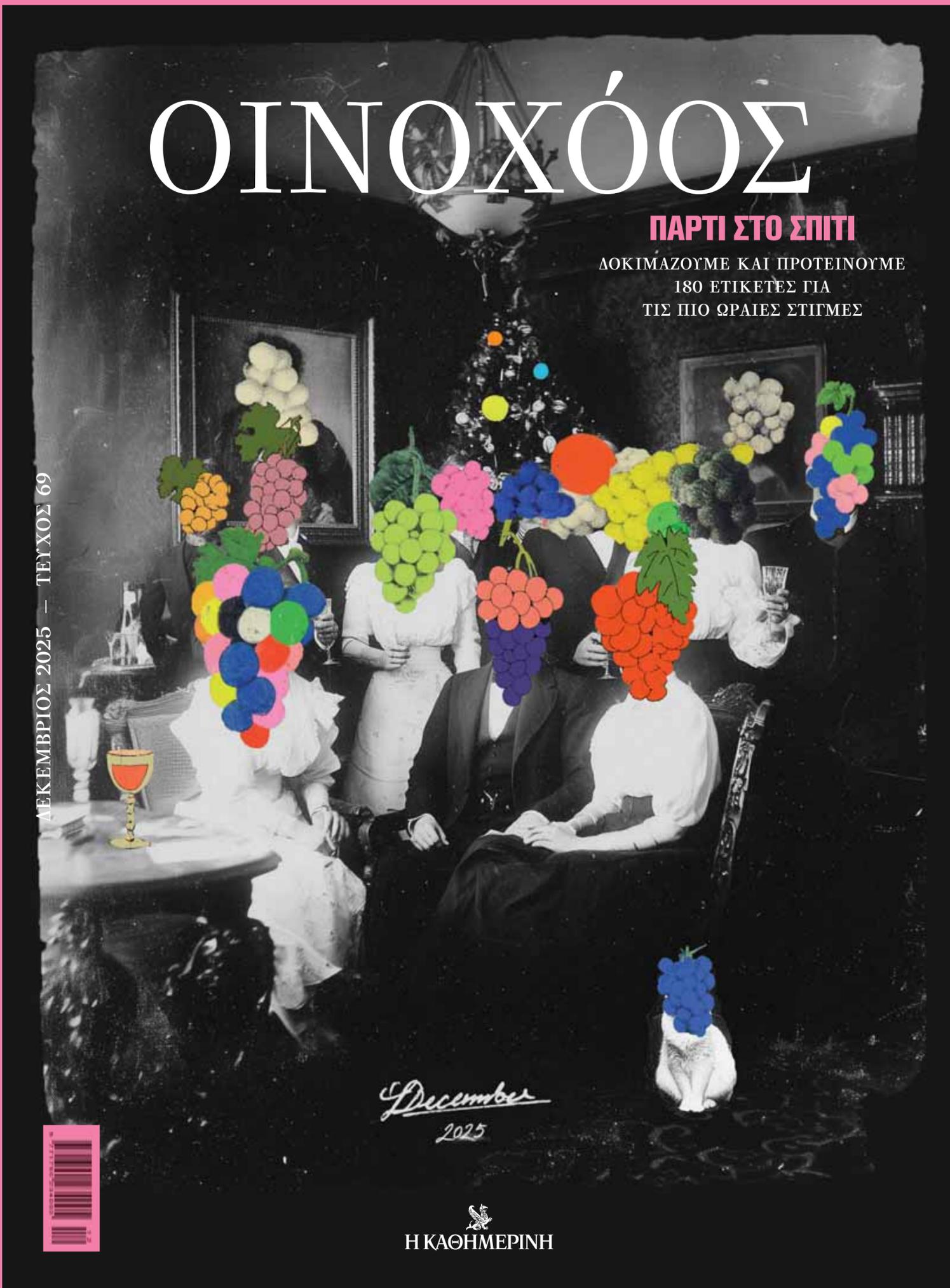
Διευθυντής: ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΧΕΛΑΣ • Αναπληρωτής Διευθυντής: ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ • Σύμβουλος έκδοσης: ΝΟΤΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙΝΟΧÓΟΣ

ΠΑΡΤΙ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ

ΔΟΚΙΜΑΖΟΥΜΕ ΚΑΙ ΠΡΟΤΕΙΝΟΥΜΕ
180 ΕΤΙΚΕΤΕΣ ΓΙΑ
ΤΙΣ ΠΙΟ ΩΡΑΙΕΣ ΣΤΙΓΜΕΣ

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2025 — ΤΕΥΧΟΣ 69

December
2025

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΤΗΝ **ΚΥΡΙΑΚΗ**
11/1

ΜΕ ΤΗΝ

Της ΔΑΡΙΤΑΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ

Ποδαρικό με αναταράξεις στα εργασιακά έκανε το 2026, με καιρία ζητήματα να μένουν σε εκκρεμότητα και να προμηνύουν θερμή συνέχεια. Μπορεί ο υπουργός Εργασίας Μαρίνος Μουσιούττας να έκλεισε το ζήτημα του μηνιαίου κατώτατου μισθού πριν την εκπνοή του 2025, ωστόσο παραμένουν ανοικτά πολλά σημαντικά ζητήματα που απειλούν εκ νέου την εργασιακή ειρήνη. Η ένταση αναμένεται να ανέβει το επόμενο διάστημα καθώς οι συντεχνίες αναμένουν άμεσα αποφάσεις από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας Νίκο Χριστοδουλίδη σε ζητήματα που είχαν θέσει επί τάπητος, καλώντας τον παράλληλα να υλοποιήσει τις δεσμεύσεις του.

Χθες, οι συντεχνίες ΣΕΚ, ΠΕΟ και ΔΕ-ΟΚ, ενέκριναν και απέστειλαν στον πρόεδρο Χριστοδουλίδη σχετικό υπόμνημα στο οποίο θέτουν τις ανησυχίες τους σε σχέση με τέσσερα εργασιακά ζητήματα που τίθενται ψηλά στην ατζέντα. Την ίδια ώρα, οι συντεχνίες ζητούν από τον Πρόεδρο συνάντηση προκειμένου να συζητήσουν τα ζητήματα που αφορούν την ωριαία απόδοση του κατώτατου μισθού, την ανάγκη επέκτασης της εφαρμογής των συλλογικών συμβάσεων στο 80% των εργαζομένων σύμφωνα και με την οδηγία της Ε.Ε., την επανεξέταση και αναθεώρηση της στρατηγικής απασχόλησης των εργαζομένων από τρίτες χώρες και την εφαρμογή του λογισμικού ΕΡΓΑΝΗ 2. Στην εξίσωση αναμένεται να μπει το επόμενο διάστημα και η συνταξιοδοτική μεταρρύθμιση που έμεινε εκτός το 2025, με στόχο τη βιωσιμότητα του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων και τη βελτίωση των συντάξεων. Στόχος της κυβέρνησης είναι να επιτευχθεί σημαντική αύξηση στις συντάξεις, ειδικότερα ξεκινώντας από τους χαμηλοσυνταξιούχους.

Στα θετικά πιστώνουν οι συντεχνίες στον υπουργό Εργασίας τη σύγκληση του

Την Παρασκευή συνέρχεται το πρώτο Εργατικό Συμβουλευτικό Σώμα της χρονιάς - Ψηλά στην ατζέντα το ζήτημα της επέκτασης των συλλογικών συμβάσεων στο 80% των εργαζομένων.

Εργατικού Συμβουλευτικού Σώματος την Παρασκευή, προκειμένου να ενημερωθεί αναφορικά με τα καιρία ζητήματα που χρήζουν διαβούλευσης στο εργασιακό τοπίο. Μάλιστα, ο κ. Μουσιούττας επιφυλάσσεται να τοποθετηθεί στη συνεδρία του Σώματος αναφορικά με τα ανοικτά ζητήματα στα εργασιακά. Ο κ. Μουσιούττας θα προεδρεύει της συνεδρίας και η κάθε πλευρά θα καταθέσει τη θέση της για τα ζητήματα που προωθούνται. Στην ατζέντα της συνεδρίας του Σώματος τέθηκε το ζήτημα της συνταξιοδοτικής μεταρρύθμισης, το διάγραμμα του κατώτατου μισθού, η απασχόληση φοιτητών τρίτων χωρών και η Οδηγία της Ε.Ε. που ενθαρρύνει τις χώρες με κάλυψη συλλογικών συμβάσεων κάτω του 80% των εργαζομένων να ενισχύσουν τις συλλογι-

κές διαπραγματεύσεις για να φτάσουν σε αυτό το επίπεδο. Στη συνεδρία του Εργατικού Συμβουλευτικού Σώματος θα συμμετέχουν οι ΣΕΚ, ΠΕΟ, ΔΕΟΚ, ΠΑΣΥΔΥ και ΠΟΑΣΟ από μεριάς των συνδικαλιστών, ενώ από μεριάς των εργοδοτών θα συμμετέχουν το ΚΕΒΕ και η ΟΕΒ. Κύρια επιδίωξη του Εργατικού Συμβουλευτικού Σώματος είναι η θεσμοθέτηση της διαδικασίας για την ενίσχυση του κοινωνικού διαλόγου και η κατάρτιση ενός οδικού χάρτη για την προώθηση και βελτίωση των εργασιακών σχέσεων στην Κύπρο ενισχύοντας τον κοινωνικό διάλογο.

Το υπόμνημα

Δύσκολη κρίνεται η διαφοροποίηση που αφορά το περί Κατώτατου Ορίου Μισθών (Τροποποιητικό) Διάταγμα του 2025 που τέθηκε σε ισχύ από την 1η Ιανουαρίου και καθορίζει ότι ο κατώτατος μηνιαίος μισθός που καταβάλλεται σε οποιονδήποτε εργοδοτούμενο στη Δημοκρατία θα φτάνει τα €1.088 για πλήρη απασχόληση και τα €979 για πλήρη απασχόληση, μέχρι τη συμπλήρωση έξι μηνών συνεχούς απασχόλησης. Ωστόσο, οι συντεχνίες υποστηρίζουν ότι η πρόνοια για την ωριαία απόδοση του κατώτατου μισθού μπορεί να επιτευχθεί με νέο διάταγμα εφόσον υπάρχει η πολιτική βούληση. Αυτό μάλιστα προτιμάται να συζητηθούν με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας στη συνάντησή τους, που πιθανώς να οριστεί την επόμενη εβδομάδα στην παρουσία του υπουργού Εργασίας. Επιπλέον, οι συντεχνίες

φαίνεται να πείθουν αναφορικά με τη διασύνδεση των δημοσίων συμβάσεων με την εφαρμογή συλλογικών συμβάσεων, η οποία, όπως τονίζουν, έχει συμφωνηθεί με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας χωρίς να υλοποιηθεί ακόμα. Αυτό, όπως τονίζουν οι συντεχνίες, θα συμβάλει ουσιαστικά στην αντιμετώπιση του αθέμιτου ανταγωνισμού, καθώς η απαίτηση ύπαρξης συλλογικών συμβάσεων σε όλους τους τομείς δραστηριότητας που συνδέονται με τη δημόσια έργα διασφαλίζει συνθήκες υγιούς ανταγωνισμού.

Επιπλέον, στο υπόμνημα που εστάλη στον πρόεδρο Χριστοδουλίδη τονίζεται η ανάγκη για την επέκταση του ποσοστού κάλυψης των εργαζομένων από συλλογικές συμβάσεις στην Κύπρο στο 80%, όπως

Ανεβαίνει ξανά η ένταση στα εργασιακά

Άμεσες αποφάσεις αναμένουν οι συντεχνίες σε σχέση με τα τέσσερα ζητήματα που θέτουν στο υπόμνημα το οποίο απέστειλαν στον πρόεδρο Χριστοδουλίδη - Τον καλούν να υλοποιήσει τις δεσμεύσεις του

Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις επιμένουν για την ωριαία απόδοση του κατώτατου μισθού και τη διασύνδεση των δημοσίων συμβάσεων με την εφαρμογή συλλογικών συμβάσεων σε όλους τους τομείς δραστηριότητας.

προνοείται μέσα από την Οδηγία της Ε.Ε. για επαρκείς κατώτατους μισθούς. Ειδικότερα, η Οδηγία ενθαρρύνει τις χώρες με κάλυψη κάτω του 80% να ενισχύσουν τις συλλογικές διαπραγματεύσεις για να φτάσουν σε αυτό το επίπεδο, κάτι που αναδεικνύεται ως κεντρικό ζήτημα στον κοινωνικό διάλογο. Σήμερα το ποσοστό αυτό ανέρχεται στο 43% σύμφωνα με τις συντεχνίες.

Από τη μεριά τους οι εργοδοτικές οργανώσεις ΚΕΒΕ και ΟΕΒ υποστηρίζουν ότι σε καμία περίπτωση δεν επιβάλλεται ποσοστό κάλυψης 80% από συλλογικές συμβάσεις, καθώς το δικαστήριο της Ε.Ε. έκανε σαφές ότι δεν υποχρεούνται τα κράτη-μέλη να επιβάλουν την επέκταση των συλλογικών συμβάσεων όπως ισχυρίζονται οι συντεχνίες.

Σε σχέση με την αναθεώρηση της στρατηγικής απασχόλησης υπηκόων τρίτων χωρών στην κυπριακή αγορά εργασίας, οι συντεχνίες εισιγούνται την άμεση επανεξιολόγησή της. Υπενθυμίζεται ότι το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε στις 19 Φεβρουαρίου 2025 το νέο «Πλαίσιο Εργαζομένων Αλλοδαπών Εργαζομένων», το οποίο στοχεύει στη βελτίωση της ρύθμισης της απασχόλησης υπηκόων τρίτων χωρών στην κυπριακή αγορά εργασίας, στην ορθολογική στήριξη της παραγωγικής διαδικασίας και στη διασφάλιση της ίσης μεταχειρίσεως όλων των εργαζομένων.

Τέλος, στο υπόμνημα συμπεριλαμβάνεται η ανάγκη εφαρμογής του λογισμικού «Εργάνη 2», το οποίο θα ρυθμίσει ακόμη καλύτερα τους ελέγχους στην απασχόληση και θα αναδεικνύει όλα τα δεδομένα τα οποία διασυνδέονται με την απασχόληση του κάθε εργαζομένου, σε μια προσπάθεια να περιοριστούν οι αποκλίσεις από τα συμφωνηθέντα, αλλά και η αδύλωτη ή υποδηλωμένη εργασία.

Δυσανεμία και από εργοδότες

Απογοήτευση εκφράζουν και οι εργοδότες σε σχέση με την αναθεώρηση του κατώτατου μισθού. Πιο συγκεκριμένα, για τις αρνητικές συνέπειες από ενδεχόμενη αποδοχή του αιτήματος των συντεχνιών για αναθεώρηση του Εθνικού Κατώτατου Μισθού, προειδοποιεί ο γενικός διευθυντής της ΟΕΒ, Μιχάλης Αντωνίου, διαμνύοντας πως η συζήτηση έχει τελειώσει για τα επόμενα δύο χρόνια.

Όπως αναφέρει σε ανάρτησή του στο «X», «τυχόν αποδοχή της απαίτησης των Συντεχνιών για αναθεώρηση του Εθνικού Κατώτατου Μισθού που καθορίστηκε από 1/1/2026, θα ισοδυναμούσε με κατάργηση των κανόνων της τριμερούς συνεργασίας και θα οδηγούσε τις εργασιακές σχέσεις σε χάος».

Σύμφωνα με τον ίδιο, «ούτε η ΟΕΒ είναι ικανοποιημένη - θεωρεί το μέγεθος αύξησης του Κατώτατου οικονομικά αθεμιτώτα, για τους λόγους που εξήγησε αναλυτικά».

Όμως, τονίζει, «αυτοί είναι οι κανόνες του συστήματος. Προσπαθήσαμε να πείσουμε για κάτι άλλο, η κυβέρνηση άκουσε όλες τις απόψεις και αποφάσισε κυρίαρχα, όπως προβλέπουν οι θεσμοί και ο Νόμος. Δυστυχώς η ευτυχώς, εκεί τελειώνει η συζήτηση για τα επόμενα δύο χρόνια», καταλήγει ο κ. Αντωνίου.

Στην τελική ευθεία για το Ταμείο Ανάκαμψης η Κύπρος

Δύο δόσεις απομένουν μέχρι το τέλος Αυγούστου που μπαίνει μία τελεία στο Σχέδιο που δημιουργήθηκε κατά την πανδημία

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Στην τελική ευθεία του Ταμείου Ανάκαμψης -όπως όλα τα κράτη- μπαίνει και η Κύπρος, με το τελικό αίτημα για χρήματα από την Ευρώπη να μπορεί να γίνει τον Αύγουστο του 2026. Η Κύπρος έχει να προχωρήσει σε δύο (2) τελευταία αιτήματα για χρήματα από τον ευρωπαϊκό μηχανισμό, αυτά της 9ης και 10ης δόσης. Λίγο πριν εκπνεύσει το 2025 η Κύπρος προχώρησε σε αίτημα για χρήματα που αφορούν την 7η και 8η δόση, καθώς «συμπύχθηκαν» οι 2 αυτές δόσεις. Η Κύπρος θα διεκδικούσε 10 δόσεις κορηγιών και δανείων από το Ταμείο, έως και τα τέλη του καλοκαιριού, αλλά από ό,τι φαίνεται θα είναι 9. Η 7η δόση και η 8η που υποβλήθηκαν μαζί, αναμένεται να φέρουν λίγο κάτω από 200 εκατ. ευρώ, συγκεκριμένα, περί τα 190 εκατ. ευρώ. Η 7η δόση αντιστοιχεί σε 125 εκατ. περίπου και η 8η σε 60 - 70 εκατ. ευρώ.

Για εκείνο που παραμένει ερωτηματικό, είναι πως θα χειριστεί το 6ο αίτημα το οποίο είχε καταβάλει στα τέλη Αυγούστου η χώρα, όμως έχει το δύσκολο εγχείρημα της «πράσινης φορολογίας». Στόχος είναι να λάβει όλα τα χρήματα που δικαιούται από το Ταμείο, ωστόσο δυσκολίες όπως αυτό του χειρισμού της «πράσινης φορολογίας» δεν θα «ξεκλειδώσουν» όλα τα κονδύλια που δικαιούται η Κύπρος. Συνολικά, η χρηματοδότηση από το Ταμείο για την Κύπρο ανέρχεται σε 1,02 δισ. ευρώ κορηγιών και 0,2 δισ. δανείων.

Ανατρέχοντας στο «RRF Scoreboard», τον πίνακα που έχει στατιστικά για την κάθε χώρα, η κατανομή του Σχεδίου σε σχέση με το ΑΕΠ της χώρας ανέρχεται στο 3,26%. Ακόμα, δάνεια δεν έχουν κορηγηθεί, σύμφωνα με το «RRF Scoreboard», ενώ η χρηματοδότηση είναι όπως προαναφέρθηκε στα 1,02 δισ. ευρώ. Σημειώνεται πως,

το «RRF Scoreboard» μετρά μόνο ποσοστά βάσει των χρημάτων που έχει λάβει η Κύπρος. Βάσει μεθοδολογίας που έχει αναπτύξει η επιτροπή για τον υπολογισμό των κοινωνικών δαπανών κάθε σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας με βάση τέσσερις κοινωνικές κατηγορίες (όπως ορίζονται στον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2021/2105), οι κοινωνικές δαπάνες του παρόντος σχεδίου ως ποσοστό των συνολικών εκτιμώμενων δαπανών του ανέρχονται για την Κύπρο σε 21,94%. Ως τώρα η Κύπρος έχει λάβει 541,77 εκατ. ευρώ, ωστόσο είναι υπολογισμένα μόνο χρήματα και για την

Συνολικά, η χρηματοδότηση από το Ταμείο για την Κύπρο ανέρχεται σε 1,02 δισ. ευρώ κορηγιών και 0,2 δισ. δανείων.

6η δόση. Βάσει του «RRF Scoreboard» της επιτροπής που είναι «λίγο πίσω» αφού μετρά μόνο τα ολοκληρωμένα δεδομένα και όχι γι' αυτά που είναι σε διαδικασία, όσον αφορά στα ορόσημα και την κατάσταση εκπλήρωσης των στόχων το ποσοστό καταγράφει πως είναι μόλις στο 41%. Αναφορικά με τα ορόσημα και στόχους ανά τύπο μέτρου, βάσει του «RRF Scoreboard» έχουν γίνει μέχρι στιγμής 118 επενδύσεις και 104 μεταρρυθμίσεις.

Ο Covid-19 καταλύτης

Με στόχο την αντιμετώπιση των οικονομικών και κοινωνικών επιπτώσεων της πανδημίας του COVID-19, τη βιώσιμη ανάπτυξη και τη διασφάλιση της ανθεκτικότητας της οικονομίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.), η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προχώρησε

Τα Σχέδια πρέπει να περιλαμβάνουν μια συνεκτική δέσμη κοστολογημένων μεταρρυθμίσεων και δημόσιων επενδύσεων με ορίζοντα υλοποίησης μέχρι το 2026.

το 2020 στη δημιουργία ενός έκτακτου και προσωρινού μέσου χρηματοδότησης της ανάκαμψης και εξόδου της Ε.Ε. από την κρίση, με την επωνυμία Επόμενη Γενιά Ε.Ε. (Next Generation EU) και συνολικό προϋπολογισμό ύψους €750 δισ. στο πλαίσιο του νέου Πολυετούς Δημοσιονομικού Πλαισίου 2021-2027.

Προϋπόθεση για πρόσβαση και αξιολόγηση των χρηματοδοτικών κεφαλαίων του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας από τα κράτη- μέλη,

αποτελέσει η ετοιμασία ολοκληρωμένων εθνικών σχεδίων. Σύμφωνα με τον σχετικό Κανονισμό της Ε.Ε., τα Σχέδια Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΣΑΑ) πρέπει να περιλαμβάνουν μια συνεκτική δέσμη κοστολογημένων μεταρρυθμίσεων και δημόσιων επενδύσεων με ορίζοντα υλοποίησης μέχρι το 2026 που να ανταποκρίνονται στην αντιμετώπιση των κύριων προκλήσεων των κρατών-μελών της Ε.Ε.

Για να επωφεληθούν από τη στήριξη στο πλαίσιο του μηχανισμού, οι κυβερνήσεις της Ε.Ε. έχουν υποβάλει εθνικά σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, στα οποία περιγράφονται οι μεταρρυθμίσεις και οι επενδύσεις που θα υλοποιηθούν έως το τέλος του 2026, με σαφή ορόσημα και στόχους. Τα σχέδια αυτά έπρεπε να διαθεθούν τουλάχιστον το 37% του προϋπολογισμού σε μέτρα για το κλίμα και το 20% σε ψηφιακά μέτρα. Για την Κύπρο συγκεκριμένα προωθεί την υλοποίηση 133 επενδυτικών και μεταρρυθμιστικών μέτρων, σε 5 άξονες πολιτικής

Πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα

Όπως καταγράφεται στο «Κύπρος το Αύριο», πέραν των δημόσιων πόρων και επενδύσεων, το Σχέδιο αναμένεται να κινητοποιήσει σημαντικά πρόσθετα ιδιωτικά κεφάλαια, ύψους περίπου 1,1 δισ. ευρώ, κυρίως μέσα από την υλοποίηση των διαφόρων σχεδίων κορηγιών που θα στηρίζουν τις ιδιωτικές επενδύσεις και δαπάνες στους επιμέρους τομείς προτεραιότητας του Σχεδίου, με το πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα και όφελος που αυτό συνεπάγεται ως προς τους συνολικούς επενδυτικούς πόρους και τον δυναμικό αντίκτυπο του Σχεδίου. Σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα, αναμένεται ακόμη μεγαλύτερη κινητοποίηση ιδιωτικών κεφαλαίων και επενδύσεων, ως αποτέλεσμα των μεταρρυθμίσεων που θα υλοποιηθούν μέσω του Σχεδίου και που στοχεύουν στη δημιουργία ενός φιλικότερου προς την επιχειρηματικότητα και την επενδυτική δραστηριότητα περιβάλλοντος (π.χ. επιτάχυνση διαδικασιών αδειοδότησης, απλοποίηση κανονιστικού πλαισίου και διαδικασιών δημοσίου, ψηφιοποίηση, μεταρρύθμιση δικαστικού συστήματος, ενίσχυση της έρευνας και καινοτομίας κ.ο.κ.).

Σύννεφα «καθαρού συνεισφορέα» πάνω από την Κύπρο

Αποκαλυπτικό έγγραφο για ΠΔΠ 2028-2034 – Περισσότερες εισφορές, λιγότερες απολαβές για Κυπριακή Δημοκρατία

Του ΠΑΥΛΟΥ Κ. ΞΑΝΘΟΥΛΗ

«Για πρώτη φορά η Κύπρος θα είναι καθαρός συνεισφορέας στον Προϋπολογισμό της Ε.Ε.» για τα έτη 2028-2034, αναφέρει έγγραφο της κυπριακής κυβέρνησης το οποίο εξασφάλισε η «Κ», και καθιστά σαφές ότι το κυπριακό κράτος θα έχει περισσότερες εισφορές και λιγότερες κατ'αντιστοιχία επιστροφές/απολαβές, στο πλαίσιο του επόμενου επταετούς ευρωπαϊκού προϋπολογισμού που με βάση τις προτάσεις της Κομισιόν, κυμαίνεται συνολικά για όλη την Ε.Ε., στα 2 περίπου τρισεκατομύρια ευρώ.

Όπως μάλιστα αναφέρει το έγγραφο, η Λευκωσία «στηρίζει τη μείωση του συνολικού προτεινόμενου ύψους του ΠΔΠ (Πολυετούς Δημοσιονομικού Πλαισίου 2028-2034), λόγω της αυξημένης συνεισφοράς της Κύπρου», προσπαθώντας προφανώς με τον τρόπο αυτό, να περιορίσει τις εισφορές που θα κληθεί να καταβάλει το κυπριακό κράτος και κατ'επέκταση οι φορολογούμενοι πολίτες. Την ίδια ώρα, ωστόσο, το έγγραφο καθιστά σαφές ότι η Λευκωσία στηρίζει τη μείωση του συνολικού προτεινόμενου

Η Λευκωσία επιδιώκει παράλληλα την «ανάδειξη των ιδιαιτεροτήτων της Κύπρου» με επίκεντρο το νησιωτικό της καθεστώς.

ύψους του ΠΔΠ, υπό την προϋπόθεση ότι δεν θα μειωθούν παράλληλα οι πόροι του «Πυλώνα 1», δηλαδή οι πόροι που αφορούν στην Πολιτική Συνοχής και στην Κοινή Αγροτική Πολιτική.

Όπως επίσης επισημαίνεται στο έγγραφο της κυπριακής κυβέρνησης, η Λευκωσία επιδιώκει παράλληλα την «ανάδειξη των ιδιαιτεροτήτων της Κύπρου» με επίκεντρο το νησιωτικό της καθεστώς, τη «γεωγραφική απομόνωση», ως επίσης και την «ενεργειακή της απομόνωση», προσβλέποντας να διεκδικήσει «αντισταθμιστική χρηματοδότηση» από την Ε.Ε. και να περιορίσει σε κάποιο βαθμό την αυξημένη συνεισφορά που προβλέπεται για την

«Για πρώτη φορά η Κύπρος θα είναι καθαρός συνεισφορέας στον Προϋπολογισμό της Ε.Ε.» για τα έτη 2028-2034, αναφέρει έγγραφο της κυπριακής κυβέρνησης το οποίο εξασφάλισε η «Κ».

Κύπρο, στον επόμενο επταετή προϋπολογισμό. Στο πλαίσιο αυτό, όπως καθίσταται σαφές στο έγγραφο, η Κυπριακή Δημοκρατία τείνει να επικαλεστεί το άρθρο 174 της Συνθήκης Λειτουργίας της Ε.Ε. «για στήριξη των νησιωτικών και απομονωμένων περιοχών». Η επίκληση του άρθρου 174 ΣΛΕΕ είχε αποδώσει και στη διάρκεια του τρέχοντος προϋπολογισμού της Ε.Ε., καθώς όπως επισημαίνεται «η Κύπρος είχε πετύχει αύξηση €200 εκατ. στην Πολιτική Συνοχής, στο ΠΔΠ 2021-2027 με βάση το το επείγοντα».

Επισημαίνεται πάντως ότι η Κυπριακή Δημοκρατία, από την 1η Ιανουαρίου και για το επόμενο εξάμηνο, στο πλαι-

σιο της άσκησης της Προεδρίας του Συμβουλίου της Ε.Ε., έχει υποχρέωση να λειτουργεί ως «έντιμος διαμεσολαβητής» (honest broker) και συνεπώς να προωθεί κοινές θέσεις της Ε.Ε. και όχι τη δική της εθνική ατζέντα, σε όλα τα ζητήματα που θα διαχειριστεί, περιλαμβανομένου του ΠΔΠ 2028-2034. Ωστόσο, αυτό δεν σημαίνει σε καμία περίπτωση ότι η Κύπρος δεν θα έχει την ευκαιρία να επιδιώξει αντισταθμιστικά μέτρα για να εξασφαλίσει, όσο αυτό είναι δυνατόν, μια καλύτερη ισορροπία μεταξύ εισφορών και επιστροφών. Άλλωστε, όπως επανειλημμένα έχει δημοσιεύσει η «Κ», η οποία συμφωνία και έγκριση του ΠΔΠ 2028-2034, δεν αναμένεται πριν από το

δεύτερο εξάμηνο 2026, επί Ιρλανδικής Προεδρίας, ενδεχομένως και αργότερα, το 2027, κάτι που εκ των πραγμάτων θα επιτρέψει στην Κυπριακή Δημοκρατία να διαπραγματευθεί ελεύθερα χωρίς το καπέλο της Προεδρίας του Συμβουλίου και να επιδιώξει για την ίδια μια καλύτερη ισορροπία στον νέο επταετή προϋπολογισμό της Ε.Ε.

Διαμάχη για ύψος ΠΔΠ

Η Κύπρος πάντως δεν είναι η μόνη χώρα που προσβλέπει σε μείωση του μεγέθους του προτεινόμενου από την Κομισιόν ΠΔΠ 2028-2034 που όπως προαναφέραμε κυμαίνεται περίπου στα 2 τρισεκατομύρια ευρώ (1,98 σύμφωνα

με την Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν). Ακόμη πιο έντονα προς αυτή την κατεύθυνση, είναι η Γερμανία, η Ολλανδία, η Σουηδία, η Φινλανδία και η Αυστρία, ενώ στην ίδια γραμμή αλλά σε χαμηλότερους τόνους κινούνται η Ιρλανδία και το Βέλγιο. Γίνεται λοιπόν κατανοητό, ότι ο περιορισμός του ύψους του προτεινόμενου ευρωπαϊκού προϋπολογισμού 2028-2034 στηρίζεται από 8 τουλάχιστον κράτη-μέλη.

Στον αντίποδα, όμως, βρίσκεται μια αντιστοίχη ομάδα που αριθμεί 9 κράτη-μέλη και διεκδικεί ένα «πιο φιλόδοξο» ΠΔΠ 2028-2034, κάτι που μεταφράζεται σε αύξηση του μεγέθους του νέου επταετούς προϋπολογισμού, που αν επιτευχθεί, θα σημαίνει ακόμη μεγαλύτερες εισφορές από τους «καθαρούς συνεισφορείς», στους οποίους σύμφωνα με το έγγραφο της κυβέρνησης εντάσσεται «για πρώτη φορά» και η Κύπρος. Στην εν λόγω ομάδα των «9», περιλαμβάνονται η Γαλλία, η Ελλάδα, οι 3 χώρες της Βαλτικής –Εσθονία, Λετονία, Λιθουανία– η Ισπανία, η Κροατία, η Ρουμανία και η Βουλγαρία. Πιο έντονα στην εν λόγω ομάδα εμφανίζονται η Ισπανία και οι 3 χώρες της Βαλτικής, που διαμνύουν με κάθε ευκαιρία, ότι το υφιστάμενο μέγεθος του προϋπολογισμού είναι το ελάχιστο, στο οποίο θα μπορούσαν να συμφωνήσουν.

Σημειώνεται ότι οι διαφωνίες των κρατών-μελών δεν εξαντλούνται στο ζήτημα του μεγέθους του προτεινόμενου ΠΔΠ 2028-2034, ούτε στις οριζόντιες διατάξεις του. Ξένη διπλωματική πηγή, ανέφερε στην «Κ» ότι «η βεντάλια των διαφωνιών εκτείνεται σε όλους τους πυλώνες και δεν θα ήταν υπερβολή να λεχθεί ότι ακόμη και η καταγραφή τους, είναι εξαιρετικά δύσκολη, καθώς αφορά πάρα πολλά ανοικτά ζητήματα, περιλαμβανομένων των Εθνικών και Περιφερειακών Σχεδίων (NRPPs) της Πολιτικής Συνοχής, ως επίσης της ΚΑΠ» που προκάλεσε θύελλα αντιδράσεων των αγροτών σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες. Η ίδια πηγή αναφέρθηκε σε πολλά άλλα ανοικτά ζητήματα, περιλαμβανομένου του πυλώνα 2 και ειδικότερα των συζητήσεων που επικεντρώνονται στο Ταμείο Ανταγωνιστικότητας και στην ισορροπία μεταξύ αριστείας και γεω-

γραφικών κατανομής, ενώ υπενθύμιζε και τις διαφωνίες που εξέφρασε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, με πολλές από τις προτάσεις της Κομισιόν για το ΠΔΠ 2028-2034, κάτι που θα πρέπει να συυπολογιστεί στην εξίσωση μιας μελλοντικής συμφωνίας.

Αριθμοί τον Ιούνιο

Το πλαίσιο διαπραγματεύσεων που έβαλε στο τραπέζι η Δανία, στη διάρκεια της θητείας της, ως Προεδρίας του Συμβουλίου Ε.Ε. τον περασμένο Δεκέμβριο, για όλο το πακέτο του Πολυετούς Δημοσιονομικού Πλαισίου, αναμένεται να τύχει συζήτησης και διαβούλευσης μεταξύ των αντιπροσωπειών των κρατών-μελών, υπό την Κυπριακή Προεδρία του Συμβουλίου.

Σύμφωνα με το έγγραφο που εξασφάλισε η «Κ», στόχος της Κυπριακής Προεδρίας είναι «η συνέχιση εντατικών συζητήσεων για όλο το πακέτο του Πολυετούς Δημοσιονομικού Πλαισίου, τόσο των χρηματοδοτικών πυλώνων όσο και των νομοθετικών προτάσεων» που περιλαμβάνει. Ενώ, «απώτερος στόχος», όπως χαρακτηριστικά αναφέρεται, «είναι να υποβληθεί ένα ώριμο και ολοκληρωμένο πλαίσιο διαπραγματεύσεων με ενδεικτικούς αριθμούς μέχρι τον Ιούνιο του 2026». Όπως ακόμη επισημαίνεται, η Κυπριακή Προεδρία του Συμβουλίου Ε.Ε., επιδιώκει την επιτάχυνση της προόδου στις υποσμάδες που έχουν επιφορτιστεί με τα τρία κύρια χρηματοδοτικά εργαλεία, επικεντρώνοντας την προσοχή της ειδικά στον Κανονισμό για τα Εθνικά και Περιφερειακά Σχέδια (NRPPs).

Όλοι στις Βρυξέλλες αναγνωρίζουν ότι η Κυπριακή Προεδρία θα διαχειριστεί και θα προχωρήσει τις συζητήσεις και τις διαπραγματεύσεις, ενώ προσδοκία της Κομισιόν και του προέδρου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, είναι να υπάρξει κατάληξη και πολιτική συμφωνία επί του νέου ΠΔΠ 2028-2034 στη διάρκεια της Ιρλανδικής Προεδρίας, το δεύτερο εξάμηνο του τρέχοντος έτους. Αν και υπάρχουν και αρκετοί, λιγότερο αισιόδοξοι, που παραπέμπουν στο 2027, θεωρώντας δύσκολη την κατάληξη σε συμφωνία μέχρι το τέλος του 2026. Είτε για λόγους τακτικής, είτε και για λόγους ουσίας.

THE CONCEPT

D

Στέφανου Κουμανούδη 1Ε
Πάροδος Στασικρατους)
Λευκωσία
+357 22483848

Came back της Kition Ocean για το λιμάνι Λάρνακας

Παρασκευιακές επαφές και προσπάθειες της κοινοπραξίας να ακυρώσει την καταγγελία σύμβασης και να ξαναπάρει το έργο

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ

Δεκαεννέα μήνες μετά την καταγγελία της σύμβασης και ενώ βρίσκονται σε εξέλιξη οι διαδικασίες να ξεκινήσουν τα κατασκευαστικά έργα ανάπλασης της μαρίνας και του λιμένα Λάρνακας, η κοινοπραξία Kition Ocean Holdings προσπαθεί να επιστρέψει στο έργο. Σύμφωνα με καλά πληροφορημένες πηγές της «Κ», η κοινοπραξία το διάστημα που μεσολάβησε προετοίμασε το νομικό υπόβαθρο προκειμένου να πετύχει τον στόχο της που είναι η ακύρωση της καταγγελίας της σύμβασης και να αναλάβει εκ νέου το τεράστιο έργο για την επαρχία Λάρνακας ύψους €1,2 δις. Οι πληροφορίες της «Κ» αναφέρουν πως ο Παναγιώτης Αλεξάνδρου, διευθύνων σύμβουλος της Kition Ocean Holdings στην οποία είχε ανατεθεί η ανάπλαση, πραγματοποίησε συναντήσεις με τον υπουργό Μεταφορών Αλέξη Βαφειάδη στον οποίο μετέφερε την επιθυμία της εταιρείας να αναλάβει εκ νέου και από εκεί που άφησε το μεγαλύτερο έργο της Λάρνακας. Οι συναντή-

σε άφησε με τη συμφωνία νέων χρονοδιαγραμμάτων ολοκλήρωσης και παράδοσης του έργου. Η γνωμάτευση επικαλείται μια σειρά παράγοντες, όπως το συμφωνημένο μοντέλο ανάπτυξης, τη δυνατότητα της κοινοπραξίας να εκτελέσει το έργο, καταλήγοντας πως η επιστροφή της κοινοπραξίας συνάδει με το δημόσιο συμφέρον. Ωστόσο, στη νομική γνωμάτευση αναφέρεται πως η καλύτερη εξέλιξη θα ήταν η συμφωνία των δυο πλευρών.

Το υπουργείο Μεταφορών

Από το υπουργείο Μεταφορών, αυτό το οποίο έγινε γνωστό στην «Κ» είναι πως το αίτημα για επιστροφή της Kition Ocean Holdings στο έργο ανάπλασης του λιμένα της Λάρνακας δεν έγινε από την κοινοπραξία αλλά από τον Παναγιώτη Αλεξάνδρου με τη μορφή επι-

Το ενδιαφέρον της Kition Ocean Holdings να επιστρέψει στο έργο ανάπλασης μαρίνας και λιμένα της Λάρνακας μετέφερε στον υπουργό Μεταφορών υψηλόβαθμο στέλεχος της κοινοπραξίας.

Το υπουργείο Μεταφορών έχει ζητήσει γνωμάτευση από τη Νομική Υπηρεσία αν είναι εφικτή η εκ νέου ανάθεση του έργου σε εταιρεία της οποίας καταγγέλθηκε η σύμβαση λόγω παραβίασης ουσιαστικών όρων του έργου.

σεις των δυο πλευρών επιβεβαιώθηκαν στην «Κ» τόσο από το υπουργείο Μεταφορών όσο και από την Kition Ocean Holdings. Όπως είμαστε σε θέση να γνωρίζουμε, ο υπουργός Μεταφορών ανέφερε στους συνομιλητές του πως θα ζητήσει γνωμάτευση από τη Νομική Υπηρεσία προκειμένου να ξεκαθαρίσει αν ενδεχόμενη επιστροφή της Kition Ocean Holdings στο έργο προσκρούει σε νομικά εμπόδια.

H Kition Ocean Holdings

Η πρόθεση της κοινοπραξίας να επιστρέψει στο συμβόλαιο το οποίο καταγγέλθηκε στις 27 Μαΐου 2024 βασίζεται σε νομική συμβουλή που έχει εξασφαλίσει από τη Norton Rose Fulbright, μια βρετανοαμερικανική δικηγορική εταιρεία επιχειρήσεων η οποία παρουσιάστηκε στη συνάντηση με τον Αλέξη Βαφειάδη. Στη γνωμάτευση καταγράφονται οι λόγοι, αλλά και τα βήματα που πρέπει να γίνουν προκειμένου να ακυρωθεί η καταγγελία της σύμβασης και η κοινοπραξία να επιστρέψει στο έργο. Η κοινοπραξία η οποία τελεί εν αναμονή της απάντησης έχει ζητήσει συνάντηση των νομικών της συνεργατών με τη Νομική Υπηρεσία, η οποία ωστόσο δεν έχει πραγματοποιηθεί μέχρι σήμερα.

Από πλευράς κοινοπραξίας υποστηρίζεται πως η Kition Ocean Holdings είναι διατεθειμένη να ανανεώσει την εγγυητική ύψους €4,2 εκατ. που ήταν η αιτία καταγγελίας της σύμβασης. Αυτό το οποίο παραμένει αδιευκρίνιστο για την ώρα είναι αν η κοινοπραξία κινήσει νομικά στην περίπτωση που η γνωμάτευση της Νομικής Υπηρεσίας είναι αρνητική στην επιστροφή της στο έργο. Πάντως, πρόθεση της κοινοπραξίας είναι να μην φθάσει στα άκρα και να αναλάβει το έργο από εκεί που

Όου!

online
Στεγαστικό δάνειο
πιο γρήγορα από ποτέ!

- ▶ Αίτηση 24/7 από οπουδήποτε
- ▶ Απάντηση εντός 24 ωρών
- ▶ Μάθε online τη δόση σου και πόσα μπορείς να δανειστείς

Μετρά στο σχέδιο pronomia

Τράπεζα Κύπρου

Προειδοποίηση:
Η Τράπεζα διατηρεί το δικαίωμα να απορρίψει οποιαδήποτε αίτηση κατά την κρίση της. Υπάρχουν χρεώσεις εάν εξοφλήσετε νωρίτερα το δάνειό σας. Εάν δεν τηρείτε το σχέδιο αποπληρωμής του δανείου σας, μπορεί να χάσετε το σπίτι σας. Σε περίπτωση κυμαινόμενου επιτοκίου το ποσό της δόσης και το συνολικό κόστος χορήγησης μπορεί να αυξηθεί ή να μειωθεί ανάλογα με τη διακύμανση του βασικού επιτοκίου.

στολών αλλά και συνάντησης με τον υπουργό Μεταφορών. Στις επιστολές ο κ. Αλεξάνδρου υποστηρίζει πως το κράτος έχει το δικαίωμα να επαναφέρει την κοινοπραξία και να της αναθέσει εκ νέου το έργο με τους ίδιους όρους που της ανατέθηκε.

Το ερώτημα που προκύπτει και έχει διατυπωθεί στη Νομική Υπηρεσία για οδηγίες είναι αν είναι δυνατή η εκ νέου ανάθεση του έργου σε κοινοπραξία που της είχε καταγγελθεί η σύμβαση.

Το έργο

Η ανάπλαση της μαρίνας και του λιμένα της Λάρνακας είναι ένα από τα μεγαλύτερα αναπτυξιακά έργα και σύμφωνα με τους αρχικούς σχεδιασμούς θα απέφερε στα ταμεία της Δημοκρατίας έσοδα €12 εκατ. περίπου και τέσσερις χιλιάδες θέσεις εργασίας. Με βάση το πλάνο η ανάπλαση μαρίνας και λιμένα θα ολοκληρωνόταν σε τέσσερις φάσεις με χρονικό ορίζοντα τα 12 χρόνια. Προνοούσε την αναβάθμιση υφιστάμενων κτιρίων καθώς και δημιουργία 600 θέσεων ελλιμενισμού για σκάφη αναψυχής. Η ανάπλαση ανατέθηκε στην Kition Ocean Holdings τον Απρίλιο του 2022 επί διακυβέρνησης Νίκου Αναστασιάδη. Η μη ανανέωση της εγγυητικής των €4,2 εκατ. ήταν η σταγόνα που ξεχείλισε το ποτήρι με την καταγγελία της σύμβασης για παραβίαση ουσιαστικών όρων της σύμβασης. Ωστόσο, είχαν προηγηθεί και άλλα θέματα όπως η καθυστέρηση στην έναρξη των έργων. Η εταιρεία είχε πληροφορηθεί ότι θα ξεκινούσε τα έργα τον Απρίλιο του 2023 λαμβάνοντας αναβολή μέχρι τον Ιούνιο του 2024.

Οι μνηστήρες του έργου

Η επιστροφή της κοινοπραξίας και οι προσπάθειες να πάρει εκ νέου τη σύμβαση του έργου έρχεται σε μια περίοδο όπου βρίσκεται σε εξέλιξη νέες διαδικασίες επανέναρξης του έργου. Με την κυβέρνηση να έχει εξεύρει ένα κανάλι επικοινωνίας και συνεννόησης με τοπικούς φορείς της Λάρνακας για τη φυσιογνωμία του έργου, το πρώτο καθοριστικό βήμα είναι η ολοκλήρωση και παράδοση μελέτης για την επιχειρησιακή φυσιογνωμία του λιμένα Λάρνακας. Η μελέτη έχει ανατεθεί στο Υπερταμείο Ελλάδας, πρώην ΤΑΥΠΕΔ, το οποίο συνεργάζεται με ολλανδικό οίκο.

Η ολοκλήρωση της μελέτης θα φέρει το έργο σε φάση κινητικότητας και πάλι. Για το έργο ενδιαφέρον φαίνεται να εκδηλώθηκε από πλευράς του Κατάρ κατά την επίσκεψη του Εμίρη Tamim bin Hamad Al Thani στην Κύπρο τον Μάιο του 2024.

Νέα εποχή γεωπολιτικού κινδύνου κατακλύζει τις Αγορές

Οι παγκόσμιοι επενδυτές είναι αντιμετώπιση με μια νέα άνοδο του γεωπολιτικού κινδύνου μετά τη σύλληψη του προέδρου της Βενεζουέλας Νικολάσ Μαδούρο από τις ΗΠΑ, μια κίνηση που θα μπορούσε μεν να ξεκλειδώσει τα τεράστια αποθέματα πετρελαίου της χώρας και να ενισχύσει τα ριψοκίνδυνα περιουσιακά στοιχεία μακροπρόθεσμα, αλλά να οδηγήσει σε μια αλλαγή πλεύσης προς την ασφάλεια όταν ξαναρχίσουν οι συναλλαγές.

«Τα γεγονότα είναι μια υπενθύμιση ότι οι γεωπολιτικές εντάσεις συνεχίζουν να κυριαρχούν στους τίτλους των εφημερίδων και να οδηγούν τις αγορές», δήλωσε ο Marchel Alexandrovich, οικονομολόγος της Saltmarsh Economics. «Είναι σαφές ότι οι αγορές πρέπει να αντιμετωπίσουν σημαντικά μεγαλύτερο κίνδυνο από ό,τι είχαν συνηθίσει στις προηγούμενες κυβερνήσεις των ΗΠΑ».

Λίγες ώρες μετά τη σύλληψη του ηγέτη της Βενεζουέλας, ο Τραμπ είπε ότι οι αμερικανικές εταιρείες πετρελαίου ήταν έτοιμες να ξοδέψουν δισεκατομμύρια για να αποκαταστήσουν την παραγωγή αργού στη Βενεζουέλα, κάτι που θα μπορούσε να δώσει ώθηση στην παγκόσμια ανάπτυξη καθώς η μεγαλύτερη προσφορά μειώνει τις τιμές της ενέργειας. Η τιμή του πετρελαίου ξεπέρασε τα 62 δολάρια το βαρέλι τον Δεκέμβριο, όταν οι ΗΠΑ εμπόδισαν τα δεξαμενόπλοια που υπόκεινται σε κυρώσεις να εισέλθουν ή να εξέλθουν από τη Βενεζουέλα, αλλά έκτοτε

Οι παγκόσμιοι επενδυτές καλούνται να αντιμετωπίσουν μια νέα πραγματικότητα μετά τη σύλληψη του Νικολάσ Μαδούρο από τις ΗΠΑ.

είναι αρκετά σταθερή στα 60-61 δολάρια. «Από πλευράς επενδύσεων αυτό θα μπορούσε να ξεκλειδώσει τεράστιες ποσότητες αποθεμάτων πετρελαίου με την πάροδο του χρόνου», δήλωσε ο Brian Jacobsen, επικεφαλής οικονομικής στρατηγικής στην Annex Wealth Management.

Ο David Kotok, συνιδρυτής της Cumberland Advisors στη Φλόριδα, δήλωσε ότι το πιθανό ξεκλείδωμα των αποθεμάτων –εάν προκαλέσει χαμηλότερη τιμή πετρελαίου μακροπρόθεσμα– θα μπορούσε να έχει ανοδικές επιπτώσεις για τις μετοχές.

Τα περισσότερα χρηματιστήρια στον Κόλπο έκλεισαν με πτώση την Κυριακή, ως απάντηση στην πτώση των τιμών του πετρελαίου την Παρασκευή, καθώς οι επενδυτές στάθμισαν τις ανησυχίες για την υπερπροσφορά έναντι των γεωπολιτικών κινδύνων. Ωστόσο, οι περισσότεροι αναλυτές συμφωνούν ότι μπορεί να χρειαστούν χρόνια για να ενισχυθεί ουσιαστικά η παραγωγή

λίγες ώρες μετά τη σύλληψη του ηγέτη της Βενεζουέλας, ο Τραμπ είπε ότι οι αμερικανικές εταιρείες πετρελαίου ήταν έτοιμες να ξοδέψουν δισεκατομμύρια για να αποκαταστήσουν την παραγωγή αργού στη Βενεζουέλα.

της Βενεζουέλας, η οποία έχει πέσει κατακόρυφα τις τελευταίες δεκαετίες λόγω κακής διαχείρισης και έλλειψης επενδύσεων από ξένες εταιρείες μετά την εθνικοποίηση των πετρελαϊκών δραστηριοτήτων από την κυβέρνηση τη δεκαετία του 2000, συμπεριλαμβανομένων των περιουσιακών στοιχείων της Exxon Mobil XOM.N και της ConocoPhil. Η Chevron είναι η μόνη αμερικανική μεγά-

λη εταιρεία που δραστηριοποιείται αυτή τη στιγμή στη Βενεζουέλα.

Οποιοσδήποτε εταιρείες που μπορεί να θέλουν να επενδύσουν εκεί θα πρέπει να αντιμετωπίσουν ανησυχίες για την ασφάλεια, τις ερειπωμένες υποδομές, τα ερωτήματα σχετικά με τη νομιμότητα της επιχείρησης των ΗΠΑ για την αρπαγή του Μαδούρο και την πιθανότητα μακροπρόθεσμων πολιτικών αστάθειας, είναι αναλυτές στο Reuters.

Ο Stephen Dover, ο οποίος είναι επικεφαλής στρατηγικής αγοράς και επικεφαλής του Franklin Templeton Institute δήλωσε σε ανάρτηση στο LinkedIn ότι η κυβέρνηση των ΗΠΑ έχει δείξει ότι είναι πρόθυμη να ενεργήσει μονομερώς και να χρησιμοποιήσει βία, η οποία θα μπορούσε να ενισχύσει την τάση των χωρών να ξοδέψουν περισσότερα για τη δική τους εθνική ασφάλεια.

Είπε επίσης ότι πιθανότατα θα προσθέσει στην αβεβαιότητα του ρόλου του δολαρίου ως ασφαλούς καταφυγίου, «ενώ εγείρει περαιτέρω ερωτήματα σχετικά με την επιδείνωση των διεθνών θεσμικών πύλων».

Μακροπρόθεσμα, μια πιο σταθερή, παραγωγική και ευμερούσα Βενεζουέλα θα μπορούσε να προσφέρει στον κόσμο σημαντικές προμήθειες πετρελαίου, είπε. «Αυτό θα ήταν σημαντικό για την παγκόσμια ανάπτυξη, αλλά θα χρειαζόταν πολιτική σταθερότητα και σημαντικές επενδύσεις για να ξεκλειδωθεί αυτή η δυνατότητα».

Νέα άνοδος της τιμής του χρυσού μετά τις εξελίξεις στη Βενεζουέλα

Οι τιμές των πολύτιμων μετάλλων σημείωσαν νέα άνοδο μετά τη στρατιωτική επιχείρηση των ΗΠΑ στη Βενεζουέλα και τη σύλληψη/απαγωγή του Νικολάσ Μαδούρο, εν μέσω φόβων των επενδυτών για τους γεωπολιτικούς κινδύνους.

Το πρώι της Δευτέρας στις αγορές της Ασίας, ο χρυσός κυμαινόταν στα 4.408 δολάρια την ουγγιά, ενισχυμένος κατά περίπου 1,8%, ενώ το ασήμι σημείωσε άνοδο σχεδόν 3,5%, με τις επενδύσεις να στρέφονται στα λεγόμενα «ασφαλή» καταφύγια, εν μέσω διεθνών αναταράξεων.

Τόσο ο χρυσός όσο και το ασήμι κατέγραψαν ιστορικό υψηλό τιμής το 2025, προτού χάσουν έδαφος τις τελευταίες ημέρες του έτους. Παρά την πτώση της τιμής του, στη «δύση» του 2025, ο χρυσός σημείωσε την καλύτερη ετήσια απόδοση από το 1979, αφού εκτοξεύτηκε κατά τουλάχιστον 60%, φτάνοντας στο ιστορικό υψηλό των 4.549,71 δολαρίων στις 26 Δεκεμβρίου.

Οι ειδικοί αποδίδουν τις αυξήσεις αυτές σε διάφορους παράγοντες, από τις προσδοκίες για περαιτέρω μειώσεις των επιτοκίων από την ομοσπονδιακή τράπεζα των ΗΠΑ, έως τις ανησυχίες των επενδυτών για τις παγκόσμιες εντάσεις και την οικονομική αβεβαιότητα.

Σημειώνεται πως οι τιμές τόσο για τον χρυσό όσο και για το ασήμι είχαν ήδη φθάσει σε ύψος άνω προηγούμενο στο τέλος του 2025, εξαιτίας κυρίως των οικονομικών και γεωπολιτικών αβεβαιότητων.

Αυξημένη προσέλευση σημειώνουν τα Χριστουγεννιάτικα Χωριά

Εκατοντάδες χιλιάδες οι επισκέψεις και μεγάλη η παρουσία ξένων – Πόσα ξοδεύουν κατά μέσο όρο οι επισκέπτες

Της **ANNAΣ ΠΟΛΥΒΙΟΥ**

Αυξημένη προσέλευση καταγράφουν φέτος τα Χριστουγεννιάτικα Χωριά, τα οποία πραγματοποιούνται για πέμπτη χρονιά. Η πρωτοβουλία του υφυπουργείου Τουρισμού, που έχει καθιερωθεί πλέον σε ολόκληρο το νησί, φιλοξενήθηκε σε οκτώ κοινότητες, προσελκύοντας επισκέπτες όλων των ηλικιών και ενισχύοντας την τοπική δραστηριότητα κατά την εορταστική περίοδο.

Τα οκτώ Χριστουγεννιάτικα Χωριά που συμμετείχαν φέτος, ανοίγοντας τις πύλες τους στις 22 Νοεμβρίου, είναι ο Αγρός, η Δερύνεια, τα Λεύκαρα, ο Καλοπαναγιώτης, η Κακοπετριά, η Κυπερούνη, ο Στατός-Άγιος Φώτιος και το Φικάρδου. Το σχέδιο επιχορήγησης του υφυπουργείου Τουρισμού για τα Χριστουγεννιάτικα Χωριά ανέρχεται στις 500.000 ευρώ. Το Υφυπουργείο, έπειτα από την αξιολόγηση των αιτήσεων που υποβάλλονται, επιλέγει τα Χριστουγεννιάτικα Χωριά που θα συμμετέχουν στη διοργάνωση.

Αυξημένη επισκεψιμότητα

Αυξημένη επισκεψιμότητα καταγράφουν φέτος τα Χριστουγεννιάτικα Χωριά σε σύγκριση με προηγούμενες χρονιές, με τα παραδοσιακά πιο δημοφιλή, όπως τα Λεύκαρα, ο Αγρός και το Φικάρδου, να υποδέχονται συνολικά πάνω από 200.000 επισκέπτες το κάθε ένα. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός ότι σημαντικό ποσοστό των επισκεπτών, που ξεπερνά το 20%, είναι ξένοι, είτε μόνιμοι κάτοικοι του νησιού είτε τουρίστες, με κύριες εθνικότητες τους Ρώσους και τους Ουκρανούς. Όπως μας ανέφεραν κοινοτάρχες των χωριών, φέτος καταγράφηκε το υψηλότερο ποσοστό ξένων επισκεπτών σε σύγκριση με προηγούμενες διοργανώσεις.

Σε ό,τι αφορά την κατά κεφαλή δαπάνη, αυτή υπολογίζεται κατά μέσο όρο γύρω στα 20 ευρώ, περιλαμβάνοντας έξοδα για φαγητό (6-10 ευρώ), ρόφημα (3-5

ευρώ), γλυκό (4-7 ευρώ) και ενδεχόμενες αγορές. Ωστόσο, το ποσό διαφοροποιείται ανάλογα με τη διάρκεια παραμονής των επισκεπτών στα Χριστουγεννιάτικα Χωριά, καθώς αρκετοί επιλέγουν να παραμείνουν στους χώρους από το πρωί μέχρι αργά το βράδυ, αλλά και στο πόσα πράγματα θα αγοράσουν, γεγονός που επηρεάζει το συνολικό ύψος της δαπάνης. Σύμφωνα με όσα μας ανέφεραν οι κοινοτάρχες, η ημέρα με τη μεγαλύτερη επισκεψιμότητα ήταν η 26η Δεκεμβρίου, ενώ αυξημένη κίνηση καταγράφηκε επίσης στις 27 και 28 Δεκεμβρίου, καθώς και στις 2, 3 και 4 Ιανουαρίου.

Περισσότεροι από 200.000 επισκέπτες συνολικά σε κάθε ένα από τα πιο δημοφιλή χωριά.

Όσον αφορά τα έσοδα για τις κοινότητες από τα ενοίκια, αυτά θεωρούνται σημαντικά, ιδιαίτερα καθώς το κόστος ενοικίασης ενός περιπτερού για ολόκληρη τη διάρκεια λειτουργίας του Χριστουγεννιάτικου Χωριού μπορεί να είναι υψηλό. Παράλληλα, σημαντικό οικονομικό όφελος προκύπτει και για όσους αναλαμβάνουν τη διαχείριση και λειτουργία των περιπτέρων.

Κυκλοφοριακό κομφούζιο

Συντά, σοβαρά προβλήματα κυκλοφορίας αντιμετώπισαν τα Χριστουγεννιάτικα Χωριά, ιδιαίτερα αυτά που κέρδισαν μεγάλη δημοτικότητα. Η μαζική προσέλευση επισκεπτών, ειδικά κατά τις γιορτινές μέρες και τα Σαββατοκύριακα σε ώρες αιχμής, οδηγούσε σε συμφόρηση στους δρόμους και αρκετές δυσκολίες στην εύρεση χώρων στάθμευσης, καθώς ο μεγάλος όγκος των επισκεπτών υπερέβαινε τις χωρητικότητες των περιοχών, με αποτέλεσμα να δημιουργείται κυκλοφοριακό κομφούζιο. Για την

καλύτερη διαχείριση της κατάστασης, σε αρκετές περιπτώσεις υπήρχε παρουσία της τροχαίας για τη ρύθμιση της κυκλοφορίας.

Παράλληλα, το πρόβλημα των δημόσιων συγκοινωνιών παραμένει, δυσχεραίνοντας ακόμη περισσότερο την πρόσβαση των επισκεπτών, ιδιαίτερα των ξένων και των νεότερων σε ηλικία, με αποτέλεσμα η χρήση αυτοκινήτου να καθίσταται αναγκαία.

Οι στόχοι

Όπως αναφέρει το Υφυπουργείο, τα

Χριστουγεννιάτικα Χωριά εντάσσονται σε έναν ευρύτερο σχεδιασμό για την ενίσχυση του χειμερινού τουρισμού και τη στήριξη των ορεινών και αγροτικών περιοχών του νησιού. Ο στόχος της πρωτοβουλίας είναι διπλός: πρώτον, να προσφέρει ώθηση και στήριξη στις κοινότητες της κυπριακής υπαίθρου και δεύτερον, να λειτουργήσει ως πόλος έλξης τόσο για τους ντόπιους όσο και για τους επισκέπτες από το εξωτερικό, αναδεικνύοντας τα τοπικά προϊόντα και την κυπριακή φιλοξενία, ενώ παράλληλα συμβάλλει στην ενίσχυση

Φιλοδοξία είναι η συνολική ενίσχυση της τοπικής οικονομίας μέσω της λειτουργίας όλων των επιχειρήσεων των κοινοτήτων, και όχι μόνο των Χριστουγεννιάτικων Χωριών.

του τουρισμού κατά τη διάρκεια των γιορτών και στήριξη την τοπική, και κατ'επέκταση την κυπριακή οικονομία.

Παράλληλα, σύμφωνα με το υφυπουργείο Τουρισμού, τα Χριστουγεννιάτικα Χωριά της Κύπρου διαφοροποιούνται σημαντικά από τις παραδοσιακές χριστουγεννιάτικες αγορές του εξωτερικού, όπου κυρίως λειτουργούν περίπτερα πώλησης προϊόντων. Στην Κύπρο, ωστόσο, ο βασικός στόχος δεν είναι απλώς η εμπορική δραστηριότητα, αλλά η ολοκληρωμένη γνωριμία με την τοπική κοινότητα. Για τον λόγο αυτό, η

δυνατότητα βιωματικών δράσεων αποτελεί βασική προϋπόθεση των χωριών, με εργαστήρια, δραστηριότητες και ξεναγήσεις στη φύση, που στοχεύουν στην ενεργό εμπλοκή των επισκεπτών.

Ταυτόχρονα, φιλοδοξία είναι η συνολική ενίσχυση της τοπικής οικονομίας μέσω της λειτουργίας όλων των επιχειρήσεων των κοινοτήτων. Αυτό περιλαμβάνει τη διαμονή στα τοπικά καταλύματα και την επίσκεψη στα εστιατόρια της ευρύτερης περιοχής, με στόχο την αύξηση της οικονομικής δραστηριότητας και την στήριξη των τοπικών παραγωγών.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ Η **EUROBANK**

ΠΑΡΑΜΥΘΟΥΠΟΛΗ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ

20.11

ΤΑΦΡΟΣ ΝΤΑΒΙΔΑ

© paramithoupoli_cy

Facebook Παραμυθούπολη Χριστουγέννων - Paramythoupoli Xristougennon

Μέγας Χορηγός:

 EUROBANK

Χορηγοί:

 ZORPIAS

 Wolt

 NEW SEVEGEP

 AD

 SY STAGE event equipment

 GIANTS

 PAPA JOHNS

 Parex

 Pharma LEAD PHARMACY

 LUNO COFFEE

 VASSOS Psatolimano

 PARK PALIATSO

 PRESTARA LUNA PARK

Χορηγός Επικοινωνίας:

 LOVE 100.7 FM 98.4 & 105.7

Τα μεγάλα «ραντεβού» της νέας χρονιάς

Αιζέντα με κρίσιμες εκλογές, πολιτικές συναντήσεις και σπουδαίες αθλητικές και πολιτιστικές διοργανώσεις σε όλον τον κόσμο

Οι κρίσιμες ενδιάμεσες εκλογές στις ΗΠΑ τον Νοέμβριο, που θα μπορούσαν να αποδυναμώσουν τον πρόεδρο Ντόναλντ Τραμπ, η συνάντησή του με τον Κινέζο ομόλογό του, η επέκταση της Ευρωζώνης με τη συμμετοχή της Βουλγαρίας, αλλά και η πιθανότητα ήττας του Βίκτορ Ορμπαν στην Ουγγαρία είναι ορισμένα από τα γεγονότα που περιμένει με αγωνία η ανθρωπότητα το 2026 για να δει προς ποια κατεύθυνση θα κινηθεί ο πλανήτης.

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

- **Η Κύπρος** ανέλαβε την Προεδρία του Συμβουλίου της Ε.Ε.
- **Η Βουλγαρία** έγινε μέλος της Ευρωζώνης.
- **Η Σάρα Μουλέλι** γίνεται η πρώτη γυναίκα Αρχιεπίσκοπος του Καντέρμπουρι, επικεφαλής των 85 εκατ. Αγγλικανών στον κόσμο.
- **Ο ΟΗΕ** ανακηρύσσει το 2026 Διεθνές Έτος Εθελοντών για Βιώσιμη Ανάπτυξη.

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

- **Λήγει** η νέα START, η αμερικανορωσική συνθήκη περιορισμού των πυρηνικών όπλων.
- **Εναρξη** Χειμερινών Ολυμπιακών Αγώνων στο Μιλάνο και την Κορτίνα της Ιταλίας.
- **Η Κίνα** γιορτάζει το Έτος του Αλόγου, με όσους γεννήθηκαν σε αυτό να θεωρούνται παθιασμένοι, ενεργητικοί και χαριτωμένοι.

ΜΑΡΤΙΟΣ

- **Δημοτικές εκλογές** στο Παρίσι, με την Αν Ινταλγκό να εγκαταλείπει τη δημαρχία ύστερα από δύο θητείες.
- **Πρώτες εκλογές** στο Νεπάλ με-

Η Βουλγαρία, καθώς προετοιμάζεται να γίνει από την 1η Ιανουαρίου του 2026 το 21ο μέλος της Ευρωζώνης, εκπαίδευει τους πολίτες στην αντικατάσταση του λεβ με το ευρώ και μέσω διαφημιστικών σε δημόσιους χώρους.

τά τις ταραχές κατά της διαθοράς του Σεπτεμβρίου.

- **Ανομοιή** κινηματογραφικών βραβείων Όσκαρ στο Λος Άντζελες.

ΑΠΡΙΛΙΟΣ

- **Ο πρόεδρος** Ντόναλντ Τραμπ ταξιδεύει στο Πεκίνο προσκεκλημένος του Κινέζου ομολόγου του Σι Τζινπίνγκ.
- **Ο Βίκτορ Ορμπαν** επιδιώκει την επανεκλογή του στην Ουγγαρία ύστερα από 15 χρόνια στην εξουσία.

- **Γενέθλια** 50 ετών για την Apple, που ίδρυσαν ο Στιβ Τζομπς και ο Στιβ Βόζνιακ σε γκαράζ στην Καλιφόρνια.

ΜΑΪΟΣ

- **Προεδρικές εκλογές** στην Κολομβία για την ανάδειξη διαδόχου του Γκουστάβο Πέτρο.
- **Τελικός** του διαγωνισμού τραγουδιού της Eurovision στη Βιέννη.

ΙΟΥΝΙΟΣ

- **Εναρκτήριο** λάκτισμα του Μου-

ντιάλ Ποδοσφαίρου 2026 σε ΗΠΑ, Μεξικό και Καναδά.

- **Επέτειος** 10 ετών από το δημοψήφισμα για το Brexit.

- **Ολοκλήρωση** εργασιών στο κεντρικό κωδωνοστάσιο του ναού της Σαγράδα Φαμίλια στη Βαρκελώνη, έργο του Γκαουρντι.

ΙΟΥΛΙΟΣ

- **Επέτειος** 250 ετών από την ανακάλυψη της Ανεξαρτησίας των Ηνωμένων Πολιτειών.
- **Σύνδοχος** κρατών-μελών των

BRICS στο Ρίο ντε Τζανέιρο της Βραζιλίας.

- **«Οδύσσεια»** του Κρίστοφερ Νόλαν: Πρεμιέρα στις ΗΠΑ στις 17 Ιουλίου.

- **Ετήσια** σύνοδος κορυφής του ΝΑΤΟ στην Αγκυρα.

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

- **Πρώτη** ολική έκλειψη ηλίου πάνω από την Ευρώπη εδώ και 27 χρόνια.

- **Το 800 φεστιβάλ** τεχνών «The Fringe», το μεγαλύτερο στον κόσμο, θα γιορτάσει τους δρό-

μους του Εδιμβούργου.

- **Ευρωπαϊκοί** Αγώνες Στίβου στο Μπέρμινγκχαμ.

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

- **Παγκόσμιο** Κύπελλο Μπάσκετ Γυναίκων της FIBA στο Βερολίνο.

- **Επέτειος** 25 ετών από τις επιθέσεις της 11ης Σεπτεμβρίου σε Νέα Υόρκη και Ουάσινγκτον.

- **Η ταπισερί** της Μπαγιέ επιστρέφει δανεική στη Βρετανία από τη Γαλλία για πρώτη φορά ύστερα από 900 χρόνια.

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

- **Η Ινδία** εγκαινιάζει την πρώτη ψηφιακή απογραφή πληθυσμού.

- **Επέτειος** 100 ετών από την κυκλοφορία του παιδικού βιβλίου «Γουίνι το Αρκουδάκι».

- **Εκλογές** στη Βραζιλία, με τον Λούλα να διεκδικεί τέταρτη θητεία στην προεδρία.

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

- **Εκλογές** στις ΗΠΑ για τη Βουλή των Αντιπροσώπων και 1/3 των εδρών της Γερουσίας.

- **Σύνδοχος** του ΟΗΕ για το κλίμα που θα διεξαχθεί στην Τουρκία.

- **Το Voyager 1**, το πιο απομακρυσμένο ανθρώπινο αντικείμενο, φθάνει στο ένα έτος φωτός, 25,9 δισ. κλμ. από τη Γη 49 χρόνια μετά την εκτόξευσή του το 1977.

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

- **Ο πρόεδρος** Τραμπ δεξιώνεται τους ηγέτες του G20 στο κλαμπ του στο Ντόρλα της Φλόριντα.

- **Πρώτες εκλογές** στο Νότιο Σουδάν μετά την ανεξαρτησία το 2011.

- **«Νιουιν, μέρος 3»:** Στις αίθουσες η συνέχεια της δημοφιούς ταινίας.

Φόβοι για ανατιμήσεις, πιέσεις και στη μεταποίηση

Της ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΜΑΝΙΦΑΒΑ

Φόβους για πληθωριστικές πιέσεις το επόμενο διάστημα εκφράζει η αγορά, ειδικά εάν συνεχισθούν και ενταθούν οι αγροτικές κινητοποιήσεις. Αν και οι επιχειρήσεις μέχρι τώρα απορροφούν την αύξηση του μεταφορικού κόστους, η οποία υπερβαίνει το 10%, είναι εξαιρετικά αμφίβολο ότι θα εξακολουθήσουν να εφαρμόζουν αυτή την πρακτική για πολύ ακόμη και δεν αποκλείουν τη μετακύλιση της στις τιμές των προϊόντων και υπηρεσιών.

Ήδη, πάντως, σε ορισμένα οπωρολαχανικά με προέλευση κυρίως από τη Βόρεια Ελλάδα καταγράφονται ανατιμήσεις τόσο σε σύγκριση με πέρυσι όσο και σε σχέση με ένα μήνα πριν, οι οποίες σε ορισμένες περιπτώσεις, όπως στις πιπεριές και στο μπρόκολο, ξεπερνούν το 50%.

Από την άλλη, οι επιχειρήσεις και ειδικά όσες έχουν εξαγωγικό χαρακτήρα φοβούνται ότι οποιαδήποτε αύξηση των τιμών των προϊόντων τους θα στοιχίσει σε ανταγωνιστικότητα στις ξένες αγορές, εκεί όπου ήδη υφίστανται σημαντικές πιέσεις λόγω της μείωσης της ζήτησης και των νέων παραγγελιών.

«Ήδη οι μεταφορικές εταιρείες έχουν προχωρήσει σε ανατιμήσεις στα κόμιστρα κατά 15%. Μέχρι στιγμής το απορροφούμε. Δεν ξέρουμε, ωστόσο, τι θα κάνουμε εάν οι αγροτικές κινητοποιήσεις συνεχισθούν και ενταθούν. Η αριανή ημέρα κατά την οποία οι αγρότες αποφασίζουν για το μέλλον των κινητοποιήσεων είναι κρίσιμη», υποστηρίζει μιλώντας στην «Καθημερινή» ο κ. Σίμος Διαμαντίδης, πρόεδρος του Συνδέσμου Εξαγωγέων Βορείου Ελλάδος (ΣΒΕΒΕ). Ο ίδιος, πάντως, ξεκαθάρισε ότι δεν

Αύξηση του κόστους κατά 100.000-200.000 ευρώ σε μηνιαία βάση προκαλούν στα σούπερ μάρκετ οι αυξήσεις στα κόμιστρα των μεταφορικών εταιρειών. Πρόκειται για κόστος που μέχρι στιγμής μπορούν να αντέξουν οι μεγάλες αλυσίδες του κλάδου. Όμως, είναι εξαιρετικά αμφίβολο ότι θα εξακολουθήσουν να εφαρμόζουν αυτή την πρακτική για πολύ ακόμη σε περίπτωση συνέχισης των αγροτικών κινη-

τήσεων. έχουν εμφανιστεί για την ώρα ελλείψεις, αλλά ούτε έχουν διαταραχθεί οι εξαγωγές, καθώς επιτρέπεται στα τελωνεία η διέλευση των φορτηγών που μεταφέρουν ελληνικά προϊόντα στο εξωτερικό.

Αύξηση του κόστους κατά 100.000-200.000 ευρώ σε μηνιαία βάση προκαλούν στα σούπερ μάρκετ οι αυξήσεις στα κόμιστρα των μεταφορικών εταιρειών. Πρόκειται για κόστος που μέχρι στιγμής μπορούν να αντέξουν οι μεγάλες αλυσίδες του κλάδου, όμως ουδείς μπορεί να γνωρίζει τι θα συμβεί σε περίπτωση συνέχισης των αγροτικών κινη-

τήσεων. Δεν είναι τυχαίο ότι ανησυχία για την πορεία του μεταποιητικού τομέα,

κυρίως σε ό,τι αφορά τον εφοδιασμό του με τις αναγκαίες πρώτες και δεύτερες ύλες, την επιπτώση στις τιμές και την ανταγωνιστικότητα του στις ξένες αγορές, διατυπώνεται και στην ανάλυση της S&P Global για τον δείκτη PMI (δείκτης υπευθύνων προμηθειών). «Παρότι οι συνθήκες ζήτησης φαίνονται πιο αισιόδοξες, οι επιπτώσεις των πιέσεων που ασκούνται στις αλυσίδες εφοδιασμού ίσως συνεχιστούν και το νέο έτος, καθώς δοκιμάζεται η δυνατότητα των εταιρειών να απορροφήσουν τις αυξήσεις του κόστους», αναφέρει η S&P Global.

Αν και ο εν λόγω δείκτης διαμορφώθηκε τον Δεκέμβριο του 2025 στις 52,9 μονάδες, ελαφρώς υψηλότερα από τον Νοέμβριο (52,7 μονά-

δες), εξαιτίας της αύξησης των νέων παραγγελιών, με την αύξηση, μάλιστα, να προέρχεται από το εξωτερικό μετά από πολλούς μήνες μειωμένων παραγγελιών από τους πελάτες εκτός Ελλάδας, καταγράφηκε επιβράδυνση του ρυθμού αύξησης της παραγωγής. Η επιβράδυνση αυτή αποδίδεται στην καθυστέρηση στις παραδόσεις των πρώτων και δεύτερων υλών στις μεταποιητικές επιχειρήσεις, η οποία προκάλεσε ελλείψεις, αύξηση του κόστους και αδυναμία δημιουργίας αποθεμάτων ασφαλείας.

«Παρότι ο ρυθμός ανάπτυξης των νέων εργασιών επιταχύνθηκε, τα επίπεδα παραγωγής αυξήθηκαν με ασθενέστερο ρυθμό, καθώς οι αναταραχές στην αλυσίδα εφοδιασμού είχαν αρνητικό αντίκτυπο στην παραγωγική ικανότητα. Οι μεγαλύτεροι χρόνοι παράδοσης διαφόρων ειδών δεν επέτρεψαν τις εταιρείες από το να αυξήσουν την αγοραστική τους δραστηριότητα, ωστόσο περιόρισαν τη δυνατότητά τους να δημιουργήσουν αποθέματα εισροών και ετοιμών προϊόντων», αναφέρει χαρακτηριστικά η S&P Global.

Αν και σύμφωνα με την S&P Global ο ρυθμός αύξησης των τιμών εισροών επιταχύνθηκε με τον υψηλότερο ρυθμό που έχει καταγραφεί τους τελευταίους εννέα μήνες και οι εταιρείες προχώρησαν σε αυξήσεις των τιμών εκροών (δηλαδή των προϊόντων τους), οι αυξήσεις αυτές δεν ήταν μεγάλες, καθώς οι επιχειρήσεις προσπάθησαν να παραμείνουν ανταγωνιστικές. Βεβαίως αυτό σημαίνει πλήγμα για την κερδοφορία, κάτι που σημειώτεον συνέβη και την προηγούμενη τριετία, με κύριο παράγοντα τότε την αύξηση του ενεργειακού κόστους.

Απειλές Τραμπ κατά πάντων, από τη Γροιλανδία έως την Κούβα και την Κολομβία

Μέσα σε λίγα 24ωρα, ο Αμερικανός πρόεδρος βρέθηκε να απειλεί τη μισή Λατινική Αμερική – και μεγάλο μέρος του δυτικού ημισφαιρίου – με ανάληψη στρατιωτικής δράσης.

Όταν ρωτήθηκε εάν οι ΗΠΑ μπορεί να προχωρήσουν σε στρατιωτική επιχείρηση κατά της Κολομβίας έπειτα από όσα συνέβησαν στη Βενεζουέλα, ο Ντόναλντ Τραμπ δεν το απέκλεισε. Αντιθέτως, είπε ότι αυτή «η ιδέα ακούγεται καλή». «Η Κολομβία είναι πολύ άρρωστη. Την κυβερνά ένας άρρωστος τύπος, που του αρέσει να φτιάχνει κοκαΐνη και να την πουλάει στις ΗΠΑ, και δεν θα το κάνει για πολύ ακόμη», δήλωσε, αναφερόμενος στον Κολομβιανό πρόεδρο Γουστάβο Πέτρο, υπονοώντας ότι μπορεί κι αυτός να έχει την τύχη του Νικολά Μαδούρο, ο οποίος αναμένεται να παρουσιαστεί σήμερα ενώπιον της αμερικανικής δικαιοσύνης στη Νέα Υόρκη αντιμετωπίζοντας κατηγορίες περί «ναρκο-τρομοκρατίας». «Σταματήστε να με σοκοφαντείτε, κύριε Τραμπ», απάντησε ο Πέτρο. Τα λόγια του, ωστόσο, μάλλον δεν εισακούστηκαν.

Λίγο ναρτίτερα, ο πρόεδρος των ΗΠΑ είχε αναφερθεί και στην Κούβα, υποστηρίζοντας ότι εκεί οι ΗΠΑ ίσως να μη χρειαστεί να επέμβουν στρατιωτικά... επειδή η κυβέρνηση είναι ήδη έτοιμη να πέσει.

Παράλληλα, στο πλαίσιο συνέντευξης που παραχώρησε στο αμερικανικό περιοδικό the Atlantic, απείλησε την προσωρινή διάδοχο του Μαδούρο στην προεδρία της Βενεζουέλας, Ντέλσι Ροντρίγκες, ότι μπορεί να πληρώσει ακόμη μεγαλύτερο τίμημα από τον ανατραπέντα προκάτοχό της «εάν δεν κάνει το σωστό».

Στο πλαίσιο της ίδιας συνέντευξης, επανέλαβε ωστόσο και τις απειλές του κατά της Γροιλανδίας. «Χρειαζόμαστε οπωσδήποτε τη Γροιλανδία», είπε, αναφερόμενος στο αυτοδιοικούμενο νησί της Δανίας το οποίο έχει

διαμνύσει ότι θέλει να θέσει υπό αμερικανική κυριαρχία.

Λίγο ναρτίτερα, η Κέτι Μίλερ, σύζυγος του προσωπάρχου του Λευκού Οίκου, Στίβεν Μίλερ, είχε αναρτήσει στα social media τον χάρτη της Γροιλανδίας καλυμμένο με τα χρώματα των ΗΠΑ και από πάνω τη φράση «σύντομα», υπονοώντας προφανώς ότι η Γροιλανδία θα γίνει σύντομα αμερικανική.

«Πρέπει να το πιο πολύ ξεκαθάρα στις Ηνωμένες Πολιτείες: Είναι εντελώς τρελό να λέτε ότι οι ΗΠΑ πρέπει να πάρουν τον έλεγχο της Γροιλανδίας. Δεν έχει απολύτως κανένα νόημα να μιλάμε για την ανάγκη των ΗΠΑ να πάρουν τον έλεγχο της Γροιλανδίας. Οι ΗΠΑ δεν έχουν κανένα δικαίωμα να προσαρτήσουν καμία από τις χώρες του Βασιλείου της Δανίας», δήλωσε, από την πλευρά της, η πρωθυπουργός της Δανίας, Μέτε Φρεντέρικσον, καλώντας τη διοίκηση Τραμπ να «σταματήσει τις απειλές». Σε σχέση με τη Βενεζουέλα, ο Ντόναλντ Τραμπ επιμένει ότι οι ΗΠΑ πρόκειται να την κυβερνήσουν για ένα διάστημα, μέχρι να γίνει η μετάβαση σε ένα νέο πολιτικό καθεστώς.

Πιο προσεκτικός στις δηλώσεις του σε σχέση με τον πολιτικό προϊστάμενό του, ο Αμερικανός ΥΠΕΞ Μάρκο Ρούμπιο υποστήριξε ότι οι ΗΠΑ δεν θα διοικήσουν οι ίδιες τη Βενεζουέλα, αλλά θα χρησιμοποιήσουν τον ναυτικό και πετρελαϊκό αποκλεισμό ως μέσο άσκησης πιέσεων με στόχο να δρομολογήσουν πολιτικές αλλαγές το προσεχές διάστημα εντός της Βενεζουέλας. Αντιδρώντας, πέντε κράτη της Λατινικής Αμερικής (η Βραζιλία, η Χιλή, η Κολομβία, το Μεξικό και η Ουρουγουάη) και η Ισπανία εξέδωσαν χτες κοινή ανακοίνωση με την οποία απορρίπτουν «κάθε προσπάθεια ελέγχου» της πλούσιας σε πετρέλαιο Βενεζουέλας. Ο Τραμπ, ωστόσο, μάλλον έχει διαφορετική άποψη.

ALPHA BANK

www.alphabank.com.cy
8000-3333

ALPHA
Προθεσμιακή
Κατάθεση

Επιτόκιο
1,50%
για 12 μήνες

Απόδοση με
ALPHA κεφάλαιο

- ▶ Ελάχιστο ποσό κατάθεσης **€100.000**
  - ▶ Διαθέσιμο για **νέες** και **υφιστάμενες** καταθέσεις
  - ▶ **Καταβολή τόκου** στη λήξη της προθεσμιακής κατάθεσης
- Ισχύουν όροι & προϋποθέσεις.

Η Berkshire μπορεί να αντέξει ακόμη έναν αιώνα

Το μήνυμα Μπάφει, καθώς παρέδωσε τα ντρία της εταιρείας του στον Αμπελ

Η Berkshire Hathaway είναι σε καλύτερη θέση από οποιαδήποτε άλλη εταιρεία να επιβιώσει για άλλα 100 χρόνια, εκτίμησε ο Γουόρεν Μπάφει, καθώς παρέδωσε τα ντρία της στον διάδοχό του Γκρεγκ Αμπελ. «Έχει, νομίζω, περισσότερες πιθανότητες να είναι εδώ σε 100 χρόνια από τώρα από οποιαδήποτε εταιρεία μπορεί να σκεφτώ», είπε ο Μπάφει μιλώντας στο CNBC. Ο αποκαλούμενος και «σοφός της Ομάχα» παρέδωσε επίσημα τη θέση του διευθύνοντος συμβούλου της Berkshire Hathaway στον Αμπελ την Πέμπτη, έπειτα από μια θρυλική πορεία έξι δεκαετιών στο τιμόνι της εταιρείας. Σ' αυτό το διάστημα μετέτρεψε μια προβληματική κλωστοϋφαντουργία σε έναν όμιλο τρισεκατομμυρίων δολαρίων με πολυσχιδείς δραστηριότητες, από τις ασφαλείες έως τους σιδηροδρόμους, αλλά και με περισσότερα από 300 δισ. δολάρια σε μετρητά στον ισολογισμό του. «Ο Γκρεγκ θα είναι αυτός που θα αποφασίζει», δήλωσε ο Μπάφει. «Δεν μπορώ ούτε να φανταστώ πόσα περισσότερα μπορεί να καταφέρει σε μια εβδομάδα από όσα μπορώ εγώ σε ένα μήνα... Θα προτιμού-

θα προτιμούσα ο Γκρεγκ να διαχειρίζεται τα χρήματά μου παρά οποιοσδήποτε από τους κορυφαίους επενδυτικούς ή διευθύνοντες συμβούλους στις ΗΠΑ, λέει ο «σοφός της Ομάχα».

ο Γκρεγκ να διαχειρίζεται τα χρήματά μου παρά οποιοσδήποτε από τους κορυφαίους επενδυτικούς συμβούλους ή οποιοσδήποτε από τους κορυφαίους διευθύνοντες συμβούλους στις Ηνωμένες Πολιτείες». Η μετοχή της Berkshire εμφανίσει επιδόσεις χαμηλότερες της Wall Street αφότου ο Μπάφει ανακοίνωσε ότι αποσύρεται, τον Μάιο, καθώς ορισμένοι επενδυτές αμφισβήτησαν την ικανότητα του Αμπελ να διαχειριστεί το εκτεταμένο σύνολο επιχειρήσεων και το

Ο 95χρονος μεγαλοεπενδυτής σκοπεύει να κρατήσει ακόμη χαμηλότερο προφίλ στο μέλλον. Φέτος δεν θα ανέβει στη σκηνή της ετήσιας γενικής συνέλευσης των μετόχων της Berkshire, σπάζοντας μια παράδοση δεκαετιών, που έφερνε δεκάδες χιλιάδες επενδυτές στην Ομάχα για να τον δουν. «Όλα θα είναι τα ίδια», είπε ο Μπάφει. «Θα έρθω. Δεν θα είμαι εκεί πάνω για να μιλήσω στην ετήσια συνάντηση, αλλά θα βρισκόμαι στο σημείο του διοικητικού συμβουλίου».

χαρτοφυλάκιο μετοχών, όπως ο Μπάφει.

Ο Μπάφει, ο οποίος θα παραμείνει στη θέση του προέδρου, σημείωσε ότι ο Αμπελ είναι ένας συνετός ηγέτης, ο οποίος, όπως και ο ίδιος, ζει μια φυσιολογική ζωή μακριά από τα φώτα της δημοσιότητας. «Δεν είναι ένα αλλοτριωμένο άτομο. Ξέρετε, εννοώ ότι του αρέσει να παίζει χόκεϊ στον πάγο με τα παιδιά του. Αν οι γειτονες δεν ήξεραν ποιος είναι, δεν θα είχαν ιδέα ότι από την 1η Ιανουαρίου είναι αυτός που αποφασίζει για μια εταιρεία που απασχολεί σχεδόν 400.000 άτομα και σκοπεύει να υπάρχει ακόμη σε 50 ή 100 χρόνια από τώρα». Ο 95χρονος μεγαλοεπενδυτής σκοπεύει να κρατήσει ακόμη χαμηλότερο προφίλ στο μέλλον. Φέτος δεν θα ανέβει στη σκηνή της ετή-

σιας γενικής συνέλευσης των μετόχων της Berkshire, σπάζοντας μια παράδοση δεκαετιών, που έφερνε δεκάδες χιλιάδες επενδυτές στην Ομάχα για να τον δουν. «Όλα θα είναι τα ίδια», ανέφερε ο Μπάφει. «Θα έρθω. Δεν θα είμαι εκεί πάνω για να μιλήσω στην ετήσια συνάντηση, αλλά θα βρισκόμαι στο σημείο του διοικητικού συμβουλίου».

Ο αποκαλούμενος «θεός των επενδύσεων» και «σοφός της Ομάχα» έχει χαρακτηριστεί ένας από τους πιο επιτυχημένους επενδυτές στην Ιστορία, με εκτιμώμενη περιουσία 150 δισ. δολαρίων. Η λαμπρή του πορεία στο επιχειρείν συνδυάστηκε από τα γνωστά πνευματικά του αποθέματα, με στόχο να βοηθήσει τους ανθρώπους με κάτι

περισσότερο από την επένδυση των χρημάτων τους. Ο Μπάφει μπορεί να δηλώνει αγνωστικιστής αλλά έχει αντιλήξει ιδέες από τον Βούδα, τον Κομφούκιο και τους στωικούς φιλοσόφους –μεταξύ άλλων– για να δείξει στους ανθρώπους πώς να αντιμετωπίζουν όχι μόνο τις διακυμάνσεις της αγοράς, αλλά και τις δυσκολίες της ζωής. Αυτοί είναι και οι λόγοι που μελετιέται και ασκουμένοι θρησκευτικών παραδόσεων, οι οποίοι έχουν μελετήσει το έργο του, αναφέροντας ότι δεν πρόκειται απλώς για μια επιχειρηματική προσωπικότητα αλλά για έναν δάσκαλο Ζεν. Ακόμη και συγγραφείς γράφουν επιχειρηματικά βιβλία για εκείνον, που μετατρέπονται σε μικρά κρηγύματα, με τίτλους όπως «Το νέο Τάο

του Γουόρεν Μπάφει» ή «Τα επενδυτικά μάντρα του Γουόρεν Μπάφει». Ο ίδιος φαίνεται να υποστηρίζει ότι η καλύτερη πηγή για την πνευματική καθοδήγηση του είναι ο ίδιος ο άνθρωπος. Επενδυτές και μη μελετούν τις παραβολές και τις παροιμίες του, όπως «Κάποιος κάθεται σήμερα στη σκάκι επειδή κάποιος φύτεψε ένα δέντρο πριν από πολύ καιρό», ή «Η (περιουσία) σου επιτρέπει να βρισκόσαι σε πιο ενδιαφέροντα περιβάλλοντα, αλλά δεν μπορεί να αλλάξει το πόσο σε αγαπούν οι άνθρωποι ή πόσο υγιείς είσαι». Για τον Μπάφει, το να είσαι καλός επενδυτής και καλός άνθρωπος είναι αλληλένδετα. Ένας άνθρωπος θα ζει πάντα σε μια ανοδική αγορά αν θυμάται κάποιες πνευματικές αρχές.

Η BYD πρώτη στον κόσμο σε πωλήσεις ηλεκτρικών αυτοκινήτων το 2025

Η κινεζική αυτοκινητοβιομηχανία BYD ξεπέρασε την Tesla του Ελον Μασκ, για να γίνει η πρώτη σε πωλήσεις ηλεκτρικών οχημάτων εταιρεία στον κόσμο το 2025.

Η BYD ανακοίνωσε ότι οι πωλήσεις των πλήρως ηλεκτρικών αυτοκινήτων της αυξήθηκαν πέρυσι κατά 28%, ξεπερνώντας τα 2,25 εκατομμύρια.

Η Tesla δημοσίευσε την περασμένη εβδομάδα εκτιμήσεις αναλυτών που υποδηλώνουν ότι πούλησε περίπου 1,65 εκατ. οχήματα κατά τη διάρκεια του περασμένου έτους.

Η εταιρεία του Ελον Μασκ αντιμετώπισε μια δύσκολη χρονιά, με επιφυλακτική υποδοχή στις νέες κυκλοφορίες της, ανησυχία για τις πολιτικές δραστηριότητες του CEO της και εντεινόμενο ανταγωνισμό από τους Κινέζους ανταπάλους.

Τον Οκτώβριο, η Tesla κυκλοφόρησε φθηνότερες εκδόσεις των δύο πρώτων σε πωλήσεις μοντέλων της στις ΗΠΑ, σε μια προσπάθεια να ενισχύσει τις πωλήσεις της.

Ξεπέρασε την Tesla του Ελον Μασκ - Ταχεία ανάπτυξη της κινεζικής εταιρείας στη Λατινική Αμερική, στη Νοτιοανατολική Ασία και σε μέρη της Ευρώπης.

Ο Μασκ, που είναι ήδη ο πλουσιότερος άνθρωπος στον κόσμο, έχει αναλάβει την αποστολή να αυξήσει σημαντικά τις πωλήσεις και τη χρηματιστηριακή αξία της Tesla μέσα στην επόμενη δεκαετία, ώστε να εξασφαλίσει το μεγαλύτερο πακέτο αμοιβών στην Ιστορία. Η συμφωνία, η οποία εγκρίθηκε από τους μετόχους τον Νοέμβριο, θα μπορούσε να «ξεκλειδώσει» μια αμοιβή ύψους έως και ενός τρις δολαρίων.

Στο πλαίσιο της συμφωνίας, ο Μασκ πρέπει επίσης να πουλήσει ένα εκατομμύριο ανθρωποειδή ρομπότ με-

Η BYD ανακοίνωσε ότι οι πωλήσεις των πλήρως ηλεκτρικών αυτοκινήτων της ξεπέρασαν πέρυσι τα 2,25 εκατ., ενώ η Tesla πούλησε περίπου 1,65 εκατ. οχήματα κατά τη διάρκεια της περασμένης χρονιάς.

ο στα επόμενα δέκα χρόνια. Η Tesla έχει επενδύσει σημαντικά στο ρομπότ Optimus και στα αυτόνομα «ρομποτάξι» της. Οι πωλήσεις της Tesla μειώθηκαν τους πρώτους τρεις μήνες του 2025, εν μέσω αντιδράσεων για τον ρόλο του Μασκ στην κυβέρνηση του Αμερικανού προέδρου Ντόναλντ Τραμπ.

Αλλοστε, εκτός από την Tesla, τα επιχειρηματικά συμφέροντα του δισεκατομμυριούχου περιλαμβάνουν την πλατφόρμα social media X, την εταιρεία πυραύλων SpaceX και την Boring Company.

Αυτές οι υποχρεώσεις, μαζί με τα καθήκοντά του στο Department of Government Efficiency (DOGE) του Τραμπ, έκαναν κάποιους επενδυτές να ανησυχούσαν ότι ο Μασκ δεν επικεντρωνόταν αρκετά στην Tesla. Εκτοτε ο επιχειρηματίας δεσμεύτηκε να μειώσει «σημαντικά» τον ρόλο του στην κυβέρνηση των ΗΠΑ. Αλλά και η BYD δεν «τρέχει» πια με τους ίδιους υψηλούς ρυθμούς. Η αύξηση των πωλήσεων της επιβραδύνθηκε το 2025, στον

ασθενέστερο ρυθμό των τελευταίων πέντε ετών.

Η εταιρεία με έδρα τη Σεντζέν αντιμετωπίζει αυξανόμενο ανταγωνισμό στην Κίνα, που αποτελεί τη βασική αγορά της, καθώς εγκώριοι αντίπαλοι όπως η XPeng και η Nio ενισχύονται.

Ωστόσο, η BYD παραμένει μια παγκόσμια δύναμη ηλεκτρικών οχημάτων, καθώς οι τιμές της είναι συχνά χαμηλότερες από τις αντίπαλες αυτοκινητοβιομηχανίες.

Η ταχεία επέκταση της εταιρείας, ειδικά στη Λατινική Αμερική, στη Νοτιοανατολική Ασία και σε μέρη της Ευρώπης, έρχεται παρά το γεγονός ότι πολλές χώρες επιβάλλουν υψηλούς δασμούς στα κινεζικά ηλεκτρικά οχήματα. Τον Οκτώβριο, η BYD δήλωσε ότι το Ηνωμένο Βασίλειο είχε γίνει η μεγαλύτερη αγορά της εκτός Κίνας. Οι πωλήσεις της στη Βρετανία αυξήθηκαν κατά 880% έως τα τέλη Σεπτεμβρίου, λόγω της ισχυρής ζήτησης για την plug-in υβριδική έκδοση του SUV της, Seal U.

Οι ΗΠΑ μειώνουν τους δασμούς στα ιταλικά ζυμαρικά

Να μειώσει σημαντικά τους δασμούς που θα ισχύσουν στις εισαγωγές ζυμαρικών από την Ιταλία αποφάσισε το υπουργείο Εμπορίου των ΗΠΑ. Τα περισσότερα προϊόντα από την Ευρωπαϊκή Ένωση υπόκεινται ήδη σε δασμούς τουλάχιστον 15% όταν εισάγονται στις ΗΠΑ. Ομως, σύμφωνα με τους πρόσθετους δασμούς της τάξης του 92% που προτάθηκαν τον Οκτώβριο, ο συνολικός συντελεστής για τα ιταλικά ζυμαρικά θα έφτανε στο 107%. Τελικά, όπως έγινε γνωστό, οι δασμοί θα διαμορφωθούν μεταξύ 24% και 29%.

Οι ΗΠΑ στοχοποίησαν τα ιταλικά ζυμαρικά γιατί ισχυρίζονται ότι εταιρείες της χώρας πωλούν τα προϊόντα τους σε αδικαιολόγητα χαμηλές τιμές στην αμερικανική αγορά, προκειμένου να αποκτήσουν ένα ανταγωνιστικό πλεο-

Από 107% θα διαμορφωθούν τελικά μεταξύ 24% και 29%.

νέκτημα. Η σχετική έρευνα βρίσκεται σε εξέλιξη, με τους τελικούς δασμούς που θα εφαρμοστούν ως αποτέλεσμα να ανακοινώνονται στις 12 Μαρτίου.

Η απόφαση να προταθούν χαμηλότεροι συντελεστές πριν από την ολοκλήρωση της έρευνας οφείλεται σε μια «αξιολόγηση πρόσθετων σχολίων που ελήφθησαν μετά μια προκαταρκτική απόφαση», είπε στο CNN αξιωματούχος του υπουργείου Εμπορίου.

«Οι Ιταλοί παραγωγοί ζυμαρικών έχουν αντιμετωπίσει πολλές από τις

ανησυχίες του υπουργείου Εμπορίου που τέθηκαν στην προκαταρκτική απόφαση και αντικατοπτρίζουν τη δέσμευση του υπουργείου Εμπορίου για μια δίκαιη και διαφανή διαδικασία», πρόσθεσε ο αξιωματούχος.

Οι δασμοί, οι οποίοι επηρεάζουν 13 παραγωγούς ζυμαρικών της Ιταλίας, οφείλονται σε καταγγελία αντιταμπινγκ που υπέβαλαν δύο αμερικανικές εταιρείες στο υπουργείο Εμπορίου των ΗΠΑ τον περασμένο Ιούλιο. Στην καταγγελία, δύο εταιρείες της Μεσοδυτικής Αμερικής, η 8th Avenue Food & Provisions και η Winland Foods, ισχυρίστηκαν ότι αρκετές ιταλικές εταιρείες πραγματοποιούν εξαγωγές ζυμαρικών στις Ηνωμένες Πολιτείες σε χαμηλές τιμές.

Η προκαταρκτική έρευνα που δημο-

σιεύθηκε από το υπουργείο Εμπορίου τον Σεπτέμβριο ανέφερε ότι δύο εταιρείες, η La Molisana και η Pastificio Lucio Garofalo, πραγματοποιούσαν πωλήσεις στις Ηνωμένες Πολιτείες «σε τιμή χαμηλότερη από την κανονική». Ανέφερε επίσης ότι και οι δύο ήταν «μη συνεργάσιμες» κατά τη διάρκεια της έρευνας και παρέιχαν «ελλιπή και αναξιόπιστα» δεδομένα. Οι δύο εταιρείες ευθύνονται για τον μεγαλύτερο όγκο πωλήσεων ζυμαρικών στις Ηνωμένες Πολιτείες, σύμφωνα με το υπουργείο.

«Ο επανακαθορισμός των δασμών αποτελεί ένδειξη της αναγνώρισης από τις αμερικανικές αρχές της προθυμίας των εταιρειών μας να συνεργαστούν», ανέφερε σε ανακοίνωσή του το ιταλικό υπουργείο Εξωτερικών.

Οι ΗΠΑ είχαν στοχοποιήσει τα ιταλικά ζυμαρικά έπειτα από καταγγελίες ότι εταιρείες της χώρας πωλούν τα προϊόντα τους σε αδικαιολόγητα χαμηλές τιμές στην αμερικανική αγορά.

ADONIS HEIGHTS

AGLANTZIA

- PRIME, QUIET AND UNIQUE LOCATION
- OPEN VIEWS WITHOUT ANY OBSTACLES
- 2 & 3 BEDROOM MODERN APARTMENTS

FROM € **285.000**

8000 57 57 www.cyfieldgroup.com @cyfieldgroup

CYFIELD

αυτό δεν είναι
ένα συνηθισμένο
βιβλίο διακόσμησης.

ΑΛΗΘΙΝΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ,
ΑΛΗΘΙΝΑ ΣΠΙΤΙΑ.
240 ΣΕΛΙΔΕΣ
ΓΕΜΑΤΕΣ ΧΡΩΜΑ
ΚΑΙ ΙΔΕΕΣ

30 Αθηναίοι στα σπίτια τους

κείμενα
Κέλυ Σταυροπούλου

φωτογραφίες
Αλίνα Λέφα

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

την Κυριακή 11/01
με την Καθημερινή

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Κυριακή Πολιτική και Οικονομική Εμπειρία

www.kathimerini.com.cy

Δίκωπο μαχαίρι η ΑΙ για τις αγορές τη νέα χρονιά

Ανοδο μικρότερη από το 2025 και ισχυρή πιθανότητα για διόρθωση βλέπουν οι αναλυτές, αισιοδοξία στα ύψη από τα funds

της ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ

Συνέκλιση της ανόδου των αγορών το 2026 αναμένουν σε γενικές γραμμές αναλυτές και επενδυτές, με τους πρώτους να εμφανίζονται ωστόσο πιο επιφυλακτικοί καθώς θεωρούν ότι οι αποδόσεις θα είναι περιορισμένες σε σχέση με το 2025 και η μεταβλητότητα υψηλότερη, ενώ δεν αποκλείουν μια σοβαρή διόρθωση.

Τα funds, από την άλλη, «καλωσορίζουν» το νέο έτος με τις θέσεις τους σε μετρητά σε χαμηλά επίπεδα-ρεκόρ και την αισιοδοξία τους για τις μετοχές στα ύψη. Το ποιος θα αποδειχθεί «σωστός» θα εξαρτηθεί από το εάν η μανία για την τεχνητή νοημοσύνη θα «χαλαρώσει» και φυσικά εάν θα σκάσει τελικά η «φούσκα» της ΑΙ.

Ειδικότερα, 87 αναλυτές που συμμετείχαν σε δημοσκόπηση του Reuters για τις προοπτικές των αγορών το 2026 δήλωσαν πως αναμένουν ότι η συντριπτική πλειονότητα των μεγαλύτερων παγκόσμιων χρηματιστηριακών δεικτών θα καταγράψει μικρότερα κέρδη το 2026 από ό,τι το 2025. Τροφοδοτούμενοι από τα κέρδη των τεχνολογικών μετοχών –και

Σύμφωνα με 87 αναλυτές που συμμετείχαν σε δημοσκόπηση του Reuters για τις προοπτικές των αγορών το 2026, ο S&P 500 αναμένεται να αυξηθεί άνω του 11% και στις 7.490 μονάδες μέχρι το τέλος του 2026.

ιδιαίτερα των εταιρειών που σχετίζονται με την τεχνητή νοημοσύνη – ο S&P 500 αναμένεται να αυξηθεί άνω του 11% και στις 7.490 μονάδες μέχρι το τέλος του 2026, σύμφωνα με τη μέση εκτίμηση των αναλυτών. Ο πανευρωπαϊκός δείκτης STOXX 600 αναμένεται να αυξηθεί στις 623 μονάδες μέχρι το τέλος του 2026, σημειώνοντας άνοδο περίπου 11%.

Ωστόσο, καθώς πολλοί από τους εμπορικούς περιορισμούς παραμένουν εν ισχύ, οι αναλυτές εκτιμούν πως υπάρχουν πολλοί κίνδυνοι για την παγκόσμια οικονομία και κατ'επέκταση τις χρηματιστηριακές αγορές, ιδίως ένα πιθανό sell-off των μετοχών τεχνητής νοημοσύνης που θα μπορούσε να επηρεάσει το ευρύτερο κλίμα της αγοράς.

Ειδικότερα, το 56% των 87 αναλυτών που συμμετείχαν στη δημοσκόπηση του Reuters δήλωσε ότι μια διόρθωση στους περισσότερους παγκόσμιους χρηματιστηριακούς δείκτες που παρακολουθούν διεθνώς ήταν πιθανή ή πολύ πιθανή, ενώ 38 συμμετέχοντες δήλωσαν ότι ήταν απίθανη.

«Το 2026 θα χαρακτηρίζεται από υψηλότερη μεταβλητότητα από το 2025 λόγω των υψηλών αποτιμησε-

ων, σε συνδυασμό με την αυξανόμενη ενίσχυση των κερδών των εταιρειών, την πιθανή μεταβλητότητα των επιτοκίων της Fed και ειδικά εάν ο ενθουσιασμός γύρω από την τεχνητή νοημοσύνη μετριαστεί», σημειώνει η UniCredit. Όπως επισμαίνει, το story της ΑΙ παραμένει ένα δίκωπο μαχαίρι: τροφοδοτεί την καινοτομία και το δυναμικό κερδών, ενώ παράλληλα εγείρει ανησυχίες για «φούσκα». Ο οίκος βλέπει ευκαιρίες από τις τεχνολογικές εξελίξεις και τη χαλάρωση των νομισματικών πολιτικών, αλλά οι κίνδυνοι που δημιουργούνται από τις εμπορικές εντάσεις, τις υψηλές αποτιμήσεις και τη γεωπολιτική αστάθεια είναι υψηλοί. «Τα εταιρικά κέρδη αναμένεται να επιταχυνθούν χάρη στις επενδύσεις στην τεχνητή νοημοσύνη, στις υποδομές και στην άμυνα, ωστόσο η βιωσιμότητα των επενδύσεων στην ΑΙ αμφισβητείται», σημειώνει χαρακτηριστικά η UniCredit. Συνολικά, πάντως, αναμένει υψηλότερη αστάθεια στις χρηματιστηριακές αγορές, αλλά όχι, τέλος, στην υποκείμενη ανοδική τάση.

«Παρότι το 2026 είναι πιθανό να είναι μια ακόμη θετική χρονιά για τις μετοχές, οι ήδη πολύ υψηλές προσδοκίες της αγοράς περιορίζουν τις ανοδικές δυνατότητες για το νέο έτος», επισμαίνει και η Berenberg. «Συνεπώς αναμένουμε ότι η ανοδική αγορά μετοχών θα συνεχιστεί το 2026, αλλά θα είναι λιγότερο έντονη από ό,τι τα προηγούμενα έτη. Μακροπρόθεσμα, οι υψηλές αποτιμήσεις είναι πιθανό να επηρεάσουν αρνητικά τις δυνατότητες απόδοσης των αμερικανικών μετοχών», τονίζει.

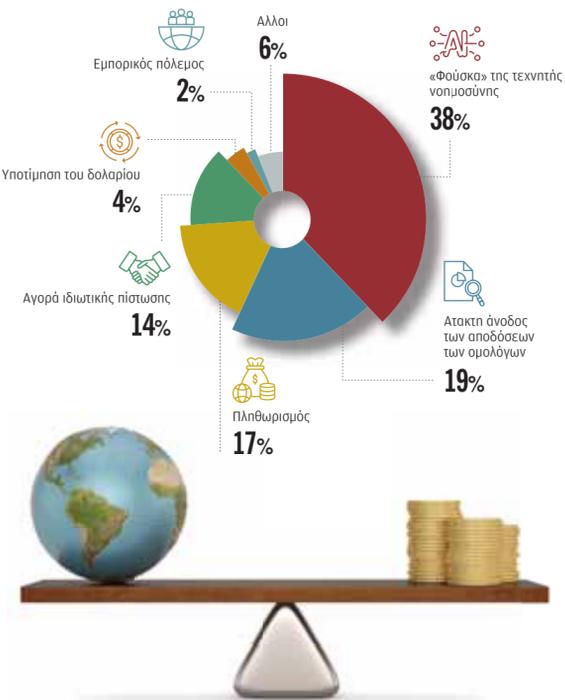
Αντίθετα με τους αναλυτές, οι οποίοι είναι μεν θετικοί, αλλά συνιστούν και προσοχή παράλληλα, τα funds δεν φαίνεται να βλέπουν διόρθωση πουθενά στον ορίζοντα. Όπως έδειξε η έρευνα της Bank of America, 238 funds με συνολικά κεφάλαια υπό διαχείριση ύψους 570 δισ. δολαρίων «μπαίνουν» στο 2026 με τα επίπεδα των θέσεων τους σε μετρητά να βρίσκονται σε ιστορικό χαμηλό, μια ένδειξη της αισιοδοξίας των επενδυτών για το ράλι των χρηματιστηριακών αγορών που τροφοδοτείται από την τεχνητή νοημοσύνη, παρά τις πρόσφατες αναταραχές σχετικά με τις αποτιμήσεις των μεγάλων τεχνολογικών εταιρειών.

Πιο συγκεκριμένα, ο μέσος όρος των θέσεων σε μετρητά στα παγκόσμια χαρτοφυλάκια των funds διαμορφώνεται σε μόλις 3,3%, όπως δείχνει η έρευνα της Bank of America, η οποία παρακολουθείται στενά από τις αγορές, και αυτό είναι το χαμηλότερο επίπεδο από το 1999, όταν ξεκίνησε την έρευνα η τράπεζα. «Αυτό αποτελεί ένα... κραخ στα μετρητά, όπως σχολιάζει η BofA.

Παράλληλα, η έρευνα της BofA δείχνει πως οι επενδυτές «καλωσορίζουν» το 2026 με σημαντικές τοποθετήσεις σε μετοχές και εμπορεύματα, με το 42% να έχει overweight (αυξημένες) θέσεις σε μετοχές, το υψηλότερο επι-

Οι μεγαλύτεροι κίνδυνοι για τις αγορές το 2026 με βάση τη δημοσκόπηση της Bank of America

Δημοσκόπηση σε 238 funds με συνολικά κεφάλαια υπό διαχείριση 570 δισ. δολ.

Τοποθετήσεις ρεκόρ σε μετοχές

Έρευνα της BofA δείχνει πως οι επενδυτές «καλωσορίζουν» το 2026 με σημαντικές τοποθετήσεις σε μετοχές και εμπορεύματα, με το 42% να έχει overweight (αυξημένες) θέσεις σε μετοχές, το υψηλότερο επίπεδο από το 2022.

Το ποσοστό των διαχειριστών κεφαλαίων που έχουν overweight θέσεις σε μετοχές τεχνολογίας διαμορφώνεται επίσης στο υψηλότερο επίπεδο για περισσότερο από ένα χρόνο, παρά το γεγονός ότι οι δείκτες αναφοράς έχουν ήδη μεγάλη βαρύτητα προς τον τομέα.

Αισιόδοξοι εμφανίζονται οι 440 επαγγελματίες της αγοράς που συμμετείχαν σε έρευνα της Deutsche Bank, καθώς «βλέπουν» πως οι αγορές στις ΗΠΑ και στην Ευρώπη θα σημειώσουν κέρδη 7% και 7,9%, αντίστοιχα, το 2026. Παράλληλα, στα ύψη είναι και η αισιοδοξία για τις θετικές προοπτικές της παγκόσμιας οικονομίας, καθώς για τους επόμενους 12 μήνες μόνο το 8% των ερωτηθέντων εκτιμά ότι οι πιθανότητες ύφεσης είναι υψηλότερες του 50%.

πεδο από το 2022. Το ποσοστό των διαχειριστών κεφαλαίων που έχουν overweight θέσεις σε μετοχές τεχνολογίας διαμορφώνεται επίσης στο υψηλότερο επίπεδο για περισσότερο από ένα χρόνο, παρά το γεγονός ότι οι δείκτες αναφοράς έχουν ήδη μεγάλη βαρύτητα προς τον τομέα.

«Ακόμη και στο απόγειο στις «φούσκες» των αγορών του παρελθόντος, οι επενδυτές δεν τόλμησαν ποτέ να φτάσουν τις θέσεις τους σε μετρητά σε αυτά τα επίπεδα», σχολιάζει ο Ελίας Γκαλού, στρατηγικός αναλυτής της BofA. «Αυτό σημαίνει ότι η τοποθέτηση είναι εύθραυστη σε τυχόν αρνητικές εξελίξεις, οποιαδήποτε κακή ειδηση θα προκαλέσει πολύ μεγαλύτερη ζημία», προσθέτει.

Οι αμερικανικές μετοχές διαπραγματεύονται κοντά σε επίπεδα-ρεκόρ, έχοντας ανακάμψει από το sell-off του Απριλίου που ακολούθησε την επιβολή της παγκόσμιας δασμολογικής καταγίδας από τον πρόεδρο των ΗΠΑ Ντόναλντ Τραμπ, τροφοδοτούμενη από το καταγινετικό ράλι των τεχνολογικών μετοχών και τις ελπίδες για χαμηλότερα επιτόκια.

Ωστόσο, το ράλι έδειξε σημάδια ύφεσης τις τελευταίες εβδομάδες του 2025, καθώς η νευρικότητα για τις υψηλές αποτιμήσεις των μεγάλων αμερικανικών τεχνολογικών εταιρειών τράβηξε τους επενδυτές.

Παρά τους φόβους που εισχωρούν στις αγορές, η έρευνα της BofA δείχνει ότι οι επενδυτές είναι στο πιο αισιόδοξο σημείο τους από τα μέσα του 2021, σύμφωνα με έναν δείκτη που υπολογίζεται χρησιμοποιώντας τα επίπεδα μετρητών, τις θέσεις μετοχών και τις προσδοκίες για την παγκόσμια ανάπτυξη.

Ο δείκτης αισιοδοξίας των επενδυτών, ο BofA Bull & Bear Indicator, ξεπερνάει ακόμη και τα ύψη που είχε φτάσει στα τέλη του 2024 όταν αυτό που κυριαρχούσε στις αγορές έπαιε από τις εκλογές των ΗΠΑ ήταν το στοιχείο για ράλι λόγω Τραμπ (προτού φυσικά ξεσπάσει το σοκ των δασμών). Τότε οι επενδυτές έστρεψαν την προσοχή τους στις αμερικανικές μετοχές και στο δολάριο εν αναμονή μιας φιλικής προς την αγορά προεδρίας.

«Οι επενδυτές είναι σαφώς πιο θετικοί το 2026 και η τοποθέτηση έχει κινηθεί υψηλότερα», επισμαίνει και η Barclays. «Ο πίκυς για θετικές εκπλήξεις πιθανότατα έχει κινηθεί υψηλότερα», προσθέτει.

Οι προσδοκίες των επενδυτών για τα παγκόσμια εταιρικά κέρδη βρίσκονται επίσης στο υψηλότερο επίπεδο τους από το 2021 – υπογραμμίζοντας τον ρόλο της ισχυρής αύξησης των κερδών στην τροφοδότηση της αισιοδοξίας των επενδυτών.

Πάντως, η πιθανότητα μιας «φούσκας» στην τεχνητή νοημοσύνη παραμένει ο μεγαλύτερος κίνδυνος για τις αγορές το 2026, σύμφωνα με τα funds, αν και το ποσοστό των διαχειριστών που την ονόμασαν ως τον

κυρφαίο κίνδυνο έχει μειωθεί σημαντικά, στο 38% από 45% πριν.

Η έρευνα της BofA έδειξε επίσης ότι ένα αυξανόμενο ποσοστό επενδυτών αναμένει ότι οι αποδόσεις των μακροπρόθεσμων ομολόγων θα είναι υψηλότερες σε 12 μήνες και τα τρία τέταρτα των διαχειριστών αναμένουν ότι οι χαμηλές αποδόσεις θα γίνουν πιο απότομες κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου.

Η BofA επισμαίνει ότι «είναι δύσκολο να... τετραγωνιστεί ο κύκλος» μεταξύ της αισιοδοξίας των επενδυτών για το ράλι της χρηματιστηριακής αγοράς και της προσδοκίας για υψηλότερες αποδόσεις ομολόγων. «Το μεγάλο ερώτημα είναι: μπορούν οι παγκόσμια μετοχές να τα πάνε καλά αν οι αποδόσεις των ομολόγων αυξηθούν πάνω από 5%;», τονίζει η αμερικανική τράπεζα. Ο κίνδυνος μιας απότομης ή άτακτης ανόδου των αποδόσεων των ομολόγων είναι ο δεύτερος μεγαλύτερος για το 2026, σύμφωνα με τους επενδυτές, ενώ τρίτος είναι ο πληθωριστικός κίνδυνος.

Αισιόδοξοι εμφανίζονται και οι 440 επαγγελματίες της αγοράς που συμμετείχαν σε έρευνα της Deutsche Bank, καθώς «βλέπουν» ότι οι αγορές στις ΗΠΑ και στην Ευρώπη θα σημειώσουν κέρδη 7% και 7,9%, αντίστοιχα, το 2026. Παράλληλα, στα ύψη είναι και η αισιοδοξία για τις θετικές προοπτικές της παγκόσμιας οικονομίας, καθώς για τους επόμενους 12 μήνες μόνο το 8% των ερωτηθέντων εκτιμά ότι οι πιθανότητες ύφεσης είναι υψηλότερες του 50%.

Πάντως η... χαλάρωση της «μανίας» για την άνοδο της τεχνητής νοημοσύνης και η μείωση των αποτιμήσεων της τεχνολογίας αποτελούν τον μεγαλύτερο κίνδυνο για το επόμενο έτος, σύμφωνα με την έρευνα της Deutsche Bank. Από τους 440 ερωτηθέντες, το 57% αναφέρει τη «φούσκα» της ΑΙ ως τον μεγαλύτερο κίνδυνο. Επίσης, το 27% των ερωτηθέντων δηλώνει ότι ο επερχόμενος πρόεδρος της Fed θα μπορούσε να πιέσει για πιο επιθετικές μειώσεις επιτοκίων, οι οποίες θα ήταν δυνατόν να οδηγήσουν σε αναταραχή στις αγορές, ενώ το 22% αναμένει κρίση στις κεφαλαιαγορές το νέο έτος.

Οι ανησυχίες για τις αποδόσεις των ομολόγων, τα αυξανόμενα επιτόκια και ο μεγαλύτερος αντίκτυπος της ΑΙ στις αγορές εργασίας θεωρούνται επίσης αναμενόμενοι κίνδυνοι. Ενώ το 41% των ερωτηθέντων πιστεύει ότι ο πρόεδρος της Fed Τζερόμι Πάουελ θα μπορούσε να παραμείνει διοικητής και να διατηρήσει τα δικαιώματα ψήφου του μετά τη λήξη της θητείας του τον Μάιο, οι ερωτηθέντες εξακολουθούν να είναι αβέβαιοι γι' αυτό το ζήτημα.

Οι εξελίξεις σχετικά με τη θέση του Πάουελ αναμένεται να αποτελέσουν ένα σημαντικό ζήτημα για τις αγορές το 2026, καθώς οι πρόεδροι της Fed στη συντριπτική πλειονότητά τους αποχωρούν από την τράπεζα άμεσα μετά τη λήξη της θητείας τους.

ΑΝΑΛΥΣΗ

Υπάρχουν και καλοί φόροι

του ΝΙΚΟΥ ΦΙΛΙΠΠΙΔΗ

Η συζήτηση για το ποιοι είναι οι κατάλληλοι φόροι σε μια οικονομία δεν θα λείψει ούτε το 2026. Επείτα από μια σχεδόν πενταετία που η δημόσια αντιπαράθεση κινήθηκε λόγω πληθωρισμού γύρω από τους φόρους στην κατανάλωση και για το αν θα έπρεπε ή όχι να μειωθούν, είναι σαφές ότι υπάρχει ένα ιδιαίτερα ευρύ πεδίο συζήτησης. Ως συνήθως ωστόσο στην Ελλάδα, η επιχειρηματολογία περιορίζεται στην ανάγκη μείωσης ή όχι κάποιων συντελεστών, χωρίς σαφή στόχευση.

Κι όμως, ο κόσμος προχωράει με νέες ιδέες, ακόμα και για την άβολη συζήτηση περί φόρων. Εδώ και πάνω

από μία δεκαετία περισσότερες από 85 χώρες εφαρμόζουν φόρους σε ζαχαρούχα ροφήματα (sugar tax) ως δημόσια πολιτική υγείας με στόχο τη μείωση της παχυσαρκίας και του διαβήτη, ενώ ορισμένες συζητούν ανάλογους φόρους και για τα λιπαρά ή το αλάτι (fat tax).

Από το Μεξικό (από τις πρώτες χώρες το 2014), μέχρι τη Μεγάλη Βρετανία (από το 2018 εισήγαγε φόρο στα αναψυκτικά) έχουν ληφθεί μέτρα με τη μορφή φόρου. Στη Γαλλία εφαρμόζεται μια διάταξη για τον περιορισμό της περιόριστης κατανάλωσης αναψυκτικών στα εστιατόρια, ενώ στη Γερμανία ήδη σκέπτονται να εισαγάγουν τέτοιους φόρους, καθώς ο μισός πληθυσμός των ενήλικων πολιτών εί-

Περισσότερες από 85 χώρες εφαρμόζουν ειδική φορολογία σε ζαχαρούχα ροφήματα ως δημόσια πολιτική υγείας.

να υπέρβαρος, επιβαρύνοντας σημαντικά το σύστημα υγείας της χώρας. Σύμφωνα με μελέτη του ΟΟΣΑ για τη Γερμανία, η μείωση των θερμίδων στα ανθυγιεινά τρόφιμα κατά μόλις 20% έχει υπολογιστεί ότι θα μπορούσε να αυξήσει την απασχόληση και την παραγωγικότητα στη χώρα κατά περίπου

30.000 εργαζομένους πλήρους απασχόλησης ετησίως.

Μόλις την περασμένη εβδομάδα τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα αποφάσισαν να εφαρμόσουν έναν κλιμακωτό φόρο στα ροφήματα ανάλογα με την περιεκτικότητά τους σε ζάχαρη. Πριν από μερικές εβδομάδες και στη Μεγάλη Βρετανία το πακέτο μέτρων που έφερε η κυβέρνηση των Εργατικών προέβλεπε φόρο για τα εμφιαλωμένα μιλκσέικ, λόγω της περιεκτικότητάς τους σε ζάχαρη.

Στην Ελλάδα, αντίθετα με όλες αυτές τις χώρες, δεν υπάρχει επίσης ειδικός νόμος ή φόρος που να φορολογεί απευθείας τη ζάχαρη ή τα ζαχαρούχα ροφήματα, όπως γίνεται σε άλλες χώ-

ρες. Διαδοχικές ελληνικές κυβερνήσεις ακόμα και στις χειρότερες μέρες της οικονομικής κρίσης της προηγούμενης δεκαετίας, όταν αναζητούνταν συνεχώς νέοι φόροι για να κλείσει μια αξιολόγηση, στους φόρους υπέρ υγείας αντιστάθηκαν. Θα μπορούσαν να μειώσουν άλλους αυξανόμενους αυτούς που αποδεδειγμένα κάνουν κακό στην υγεία, αλλά δεν το έκαναν.

Τα τελευταία χρόνια, ο ΟΟΣΑ σχεδόν σε κάθε του έκθεση για την Ελλάδα προτείνει να επεκταθούν οι ειδικοί φόροι κατανάλωσης που υπάρχουν ήδη σε καύσιμα και τσιγάρα, και σε τρόφιμα που είναι πλούσια σε ζάχαρη, αλάτι και λιπαρά τα οποία συνδέονται με υψηλότερους κινδύνους για την υγεία.

Η επιβολή ενός τέτοιου φόρου θα στήριζε την προσπάθεια να κατευθυνθούν οι καταναλωτές προς υγιεινότερες επιλογές και να μειωθεί η κατανάλωση ανθυγιεινών προϊόντων.

Οι φόροι ζάχαρης ή αργότερα οι φόροι λίπους δεν είναι απλά ένας ακόμα φορολογικός συντελεστής. Είναι βέβαιο ότι έχουν πολιτικό κόστος, καθώς επηρεάζουν προς τα πάνω την τελική τιμή στο ράφι. Μόνο που αυτός είναι ο στόχος, προκειμένου να μειωθεί η κατανάλωση ανθυγιεινών τροφών και να πιεστούν οι παραγωγοί να μειώσουν τα ποσοστά τους στα τρόφιμα. Και βέβαια να δημιουργηθούν έσοδα που μπορούν να επανεπενδυθούν σε πολιτικές υγείας ή να μειώσουν άλλους φόρους...

Κάθε εβδομάδα, Νέες ευκαιρίες.

Altamira Real Estate
8000 8200 | altamirarealestate.com.cy

Altamira doValue Group

Σε απόσταση αναπνοής

Πρώην διευθύνων σύμβουλος και πρόεδρος της Google, ο Ερικ Σμιτ, τόνισε προσφάτως ότι «οι καινοτομίες στους αλγόριθμους της DeepSeek μάς υπενθυμίζουν ότι την Κίνα τη χωρίζει απόσταση αναπνοής από τις ΗΠΑ και ότι δεν είναι εξασφαλισμένη η τεχνολογική υπεροχή της Ουάσιγκτον».

2

Εκατ. βιομηχανικά ρομπότ στα εργοστάσια της περισσότερα από τον υπόλοιπο κόσμο έχει η Κίνα.

Προκαταλήψεις

Κατά την παρουσίαση των βελτιωμένων ανθρωπόμορφων ρομπότ της βιομηχανίας XPeng στις 5 Νοεμβρίου, ο πρόεδρος της εταιρείας, Χε Σιαοπένγκ, σχολίασε ότι «πολλοί δεν μπορούν να πιστέψουν πως αυτή η πανίσχυρη τεχνολογία είναι έργο κινεζικής εταιρείας, οι προκαταλήψεις είναι βουδύ».

300.000

Νέα ρομπότ εγκατέστησε η Κίνα μόνο το 2024.

Εθνική στρατηγική

«Είναι σημαντικό να μελετήσουμε μια εθνική στρατηγική ρομπωτικής και να στηρίξουμε τον κλάδο στις ΗΠΑ, ώστε να παραμείνουμε ανταγωνιστικοί», τονίζει ο Τζεφ Καρντένας, διευθύνων σύμβουλος της Arprtronik, που έχει κατασκευάσει το ρομπότ Apollo. Ο ίδιος υπογραμμίζει ότι «πρέπει να είμαστε πρώτοι σε αυτό».

Κούρσα για τα ανθρωποειδή ρομπότ

Προβάδισμα ΗΠΑ στα μοντέλα AI, κυριαρχία της Κίνας στην παραγωγή και την εμπορευματοποίηση

Της **ΡΟΥΜΠΙΝΑΣ ΣΠΑΘΗ**

Τέτοιες ημέρες πριν από ένα χρόνο, στο πλαίσιο της διεθνούς έκθεσης ηλεκτρονικών στο Λας Βέγκας, ο διευθύνων σύμβουλος της Nvidia, Τζέσσην Χουάνγκ, παρουσίασε 14 ανθρωπόμορφα ρομπότ και μίλησε για το «ChatGPT των ρομπότ για κάθε χρήση». Παρομοίωσε δηλαδή τις μέχρι προσφάτως αδιανόητες δυνατότητες της εφαρμογής ChatGPT, που προ τριετίας εισήγαγε την τεχνητή νοημοσύνη στη ζωή μας, με την πρόοδο στο φιλόδοξο σχέδιο των ανθρωπόμορφων ρομπότ. Ήταν σαν να δήλωνε ότι τα ανθρωπόμορφα ρομπότ, ή ανθρωποειδή όπως συχνά αποκαλούνται, σύντομα θα παρέχουν κάθε είδους υπηρεσία και θα λειτουργούν ως οικιακοί βοηθοί, ως τεχνίτες ή ως βοηθοί χειρουργών, παρουσιάζοντας δυνατότητες εξίσου αδιανόητες με εκείνες της ChatGPT.

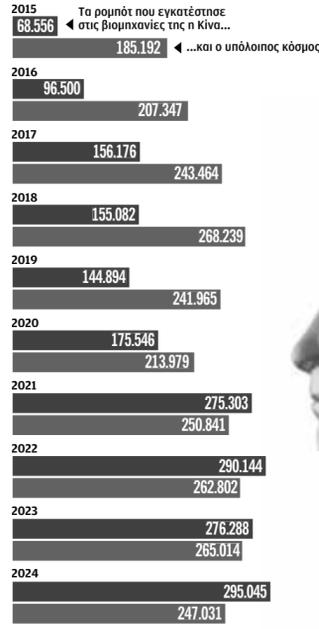
Μια λεπτομέρεια, όμως, που καθορίζει το διεθνές τοπίο της τεχνολογίας είναι ότι από τα 14 ρομπότ τα οκτώ ήταν αμερικανικής παραγωγής και τα έξι κινεζικής. Η ανάλογη δικαίωση για μια ακόμη φορά παλαιότερη δόξα του Χουάνγκ, πως σε ό,τι αφορά την τεχνητή νοημοσύνη και όσες τεχνολογίες σχετίζονται με αυτήν, «η Κίνα είναι μόνο μικροδευτερόλεπτο πίσω από τις ΗΠΑ». Ακολούθησε λίγες εβδομάδες αργότερα το Εαρινό Φεστιβάλ της Κίνας και η κινεζική Unitree Robotics παρουσίασε 16 δικής της κατασκευής ανθρωπόμορφα ρομπότ, τα οποία χόρευαν παραδοσιακούς κινεζικούς χορούς μαζί με

τους ανθρώπους. Οι δύο εκθέσεις κατέστησαν ορατή μια τάση που κυριάρχησε και ενισχύθηκε μέσα στο περασμένο έτος, την ανάδυση των ανθρωπόμορφων ρομπότ ως την εξαιρετικά φιλόδοξη εφαρμογή της τεχνητής νοημοσύνης, αλλά και ως τη νέα διάσταση του τεχνολογικού ανταγωνισμού ανάμεσα στις ΗΠΑ και στην Κίνα. Έναν ανταγωνισμό στον οποίο φαίνεται να κερδίζει η Κίνα, του-

Μέσα στον Δεκέμβριο ο Αμερικανός υπ. Εμπορίου Χάουαρντ Λιούτνικ συναντήθηκε με CEO αμερικανικών εταιρειών ρομπωτικής με σκοπό να επισπευθεί η πρόοδος στον κλάδο.

λάχιστον προς το παρόν.

Οι δύο μεγαλύτερες οικονομίες του κόσμου έχουν ορίσει στρατηγικά προτεραιότητά τους την ανάπτυξη και τελειοποίηση των ανθρωπόμορφων ρομπότ. Μέσα στον Δεκέμβριο ο Αμερικανός υπουργός Εμπορίου Χάουαρντ Λιούτνικ συναντήθηκε με τους διευθύνοντες συμβούλους των αμερικανικών εταιρειών ρομπωτικής με σκοπό την από κοινού εκπόνηση σχεδίου προκειμένου να επισπευθεί η πρόοδος στον κλάδο. Και ο Ελον Μασκ έχει

Η Κίνα προηγείται στην ανάπτυξη και εγκατάσταση των ρομπότ

Η ΚΑΘΗΜΕΡινή

θέσει στο επίκεντρο των στόχων του την ανάπτυξη των ανθρωπόμορφων ρομπότ, εκτιμώντας ότι θα αυξήσουν την αξία της

εταιρείας του, της Tesla. Μέχρι στιγμής δεν έχει κατορθώσει, πάντως, να πουλήσει το ανθρωποειδές του, το Optimus.

Σε ό,τι αφορά την Κίνα, εδώ και χρόνια έχει θέσει τη ρομπωτική στο επίκεντρο της στρατηγικής της για την τεχνολογία και τον Οκτώβριο στη συνεδρίαση της ηγεσίας της ο Κινέζος πρόεδρος Σι Τζίνπινγκ παρουσίασε το 15ετές σχέδιο για την ανάπτυξη της χώρας στο οποίο καθορίζονται οι κύριοι στόχοι του για τα επόμενα χρόνια και ανάμεσά τους «η εμπέδωση της τεχνητής νοημοσύνης και ειδικότερα της

Παράγοντες της αγοράς θεωρούν βέβαιη την υπεροχή της Κίνας, κάρη στον μεγάλο αριθμό κινεζικών εταιρειών οι οποίες ετοιμάζονται μέσα στο 2026 να παρουσιάσουν μαζική παραγωγή ανθρωποειδών μηχανών.

ρομπωτικής και των αυτοκινούμενων οχημάτων». Παράγοντες της αγοράς θεωρούν βέβαιη την υπεροχή της Κίνας, κάρη στον μεγάλο αριθμό κινεζικών εταιρειών ρομπωτικής που ετοιμάζονται μέσα στο 2026 να παρουσιάσουν μαζική παραγωγή ανθρωποειδών μηχανών. Η Κίνα προηγείται των ΗΠΑ ως προς την εμπορευματοποίηση των ανθρωποειδών ρομπότ, καθώς «παράγει σε μεγάλη κλίμακα πρώτα και πολύ

πιο γρήγορα σε αυτή την αρχική φάση», όπως εξηγεί ο Αντρέας Μπρούλ, στέλεχος της συμβουλευτικής Horvath. Αναμφίβολα ο μεγάλος αριθμός κινεζικών εταιρειών διασφαλίζει πλεονέκτημα στην Κίνα, καθώς έχει αναπτυχθεί τόσο περτωδώς ανταγωνισμός ανάμεσά τους, ώστε στη διάρκεια του περασμένου έτους η τιμή των ρομπότ να έχει μειωθεί σε επίπεδα γύρω στις 27.000 δολάρια. Με το βλέμμα πιθανώς σε αυτή την τιμή αναφοράς, ο Μασκ έχει υποσχεθεί ότι μέσα στο 2026 θα παράγει χιλιάδες ρομπότ Optimus και θα τα πουλάει σε τιμή κάτω από 20.000 και τα 30.000 δολάρια.

Ειδικό του κλάδου επιμένουν, πάντως, ότι το προβάδισμα της Κίνας δεν περιορίζεται μόνον σε αριθμητικούς όρους. Είναι μεν γεγονός ότι η αμερικανική βιομηχανία κυριαρχεί στα μοντέλα τεχνητής νοημοσύνης, στον «εγκέφαλο» των ανθρωποειδών ρομπότ, εξηγούν, αλλά η Κίνα προηγείται στην τεχνολογία του hardware γι' αυτό και σχεδιάζει όλο και πιο ευέλικτα και κινητικά ανθρωπόμορφα ρομπότ. Τον Νοέμβριο, στο πλαίσιο έκθεσης της εταιρείας ηλεκτροκίνητων οχημάτων Xpeng Motors, η Xpeng παρουσίασε το ανθρωποειδές ρομπότ IRON με θηλυκή κορμοστασιά και κίνηση. Κινούνται, όμως, με τέτοια φυσικότητα ώστε η εταιρεία αναγκάστηκε στο τέλος να καταστρέψει το δημιουργήμα της, προκειμένου να αποδείξει στους δύσπιστους παρευρισκομένους ότι επρόκειτο περί μηχανής και όχι περί ανθρώπου.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ Η **EUROBANK**

ΑΝΟΙΓΕΙ 19.11

ΓΙΑΠΟ ΠΙΜΑΝΙ ΠΕΜΕΣΟΥ

limassol_christmas_land
Limassol Christmas Land

Υποστηρικτές:

Μέγας Χορηγός:

Χορηγοί:

Χορηγός Επικοινωνίας:

Πλαφόν στα ενοίκια χιλιάδων κατοικιών

Επιδότηση ανακαίνισης εφόσον νοικιάζονται με σταθερό ενοίκιο για 3-5 έτη και φοροαπαλλαγές σε κατασκευαστές για μίσθωση διαμερισμάτων σε τιμές που ορίζει το κράτος

Του ΘΑΝΟΥ ΤΣΙΡΟΥ

Με τον ετήσιο ρυθμό αύξησης των ενοικίων κύριας κατοικίας θα... αναμετρηθεί το οικονομικό επιτελείο μέσα στο 2026, επιδιώκοντας να τον συγκρατήσει με μια σειρά από προωθούμενα μέτρα των οποίων η απόδοση θα κριθεί στην πράξη.

Οι ιδιοκτήτες κλειστών ακινήτων που θα ενταχθούν στο νέο πρόγραμμα επιδότησης για την ανακαίνισή τους θα δεσμεύονται όχι μόνο για την ενοίκιαση του κλειστού ακινήτου, αλλά και για το «πάγωμα» του συμφωνηθέντος μισθώματος για μια περίοδο τριών έως πέντε ετών.

Επίσης, ήδη αναζητούνται πηγές χρηματοδότησης ώστε ο προϋπολογισμός του προγράμματος ανακαίνισης να ανέβει πάνω από το αρχικά εξαγγελθέν ποσό των 400 εκατ. ευρώ. Με αυτόν τον τρόπο θα επιδιωχθεί από τη μια να αυξηθεί η προσφορά ακινήτων προς ενοίκιαση και από την άλλη να ελεγχθεί ότι το ενοίκιο αυτών των κατοικιών θα παραμείνει σε ένα συγκεκριμένο επίπεδο ώστε να δημιουργηθούν δυνάμεις «εκτόνωσης» των

Ιδιοκτήτες κλειστών ακινήτων θα μπορούν να επιδοτηθούν με έως και 300 ευρώ το τ.μ. για ανακατασκευή σπιτιών έως 120 τ.μ. και παλαιότητας τουλάχιστον 35 ετών.

Από το 2020 και μετά, η μέση αύξηση των ενοικίων κύριας κατοικίας προσεγγίζει πλέον το 30%, υποχρεώνοντας εκατοντάδες χιλιάδες πολίτες να διαθέτουν ακόμη και πάνω από το 30% του μηνιαίου εισοδήματός τους για να καλύψουν τη βασική στεγαστική ανάγκη.

πληθωριστικών πιέσεων. Όσο για τους κατασκευαστές που θα κάνουν χρήση των κινήτρων που θα κορηγήσει η πολιτεία για την ανέγερση οικοδομών, θα υποχρεώνονται να μισθώνουν σε προ-συμφωνημένες τιμές, το ύψος των οποίων θα καθορίζεται διοικητικά.

Το πρόβλημα αποτυπώνεται έντονα στα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής: σε ετήσια βάση, τα ενοίκια

εξακολουθούν να αυξάνονται με ρυθμό υπερδιπλάσιο του αντίστοιχου των εισοδημάτων. Το 2025 ο σχετικός δείκτης έχει κλείσει πάνω από το 8,5%, ενώ από το 2020 και μετά η μέση αύξηση των ενοικίων κύριας κατοικίας προσεγγίζει πλέον το 30%, υποχρεώνοντας εκατοντάδες χιλιάδες πολίτες να διαθέτουν ακόμη και πάνω από το 30% του μηνιαίου εισοδήματός τους για να καλύ-

ψουν τη βασική στεγαστική ανάγκη.

Το πρόβλημα καθίσταται μεγαλύτερο στο λεκανοπέδιο, καθώς η ζήτηση για στέγη διατηρείται ψηλά για μια σειρά από λόγους: υπερσυγκέντρωση οικονομικής δραστηριότητας, αύξηση του τουρισμού, με αποτέλεσμα να απορροφάται ολοένα και μεγαλύτερος αριθμός ακινήτων για την εξυπηρέτηση των επισκεπτών, αλλά και συνεχής

αύξηση του αριθμού των νοικοκυριών, κυρίως των μονοπρόσωπων. Το βασικό ζητούμενο με τα προωθούμενα μέτρα είναι να καταγραφεί –σε πρώτη φάση– αποκλιμάκωση του ρυθμού αύξησης των ενοικίων και ιδανικά σε επίπεδο χαμηλότερο του ρυθμού μεταβολής του εισοδήματος, ώστε να μη δυσκολεύει ολοένα και περισσότερο η κάλυψη της ανάγκης για στέγαση.

Πρακτικά αυτό προϋποθέτει ότι θα παρατηρηθεί η επιδιωκόμενη μεικτή απόδοση των ιδιοκτητών (δηλαδή η ετήσια εισπραξη ενοικίου ως ποσοστό της αξίας του ακινήτου). Για την καθαρή απόδοση –αυτή δηλαδή που ενδιαφέρει και τους ιδιοκτήτες– δρομολογούνται και οι φορολογικές ελαφρύνσεις, τόσο για τα φυσικά πρόσωπα όσο και για τους ιδιοκτήτες. Στην πράξη, από την άνοιξη του 2026 και μετά θα ενεργοποιηθούν οι ακόλουθοι μηχανισμοί, οι οποίοι είναι από τώρα σαφές ότι θα χρειαστούν χρόνο για να αποδώσουν.

Το πρόγραμμα επιδότησης για την ανακαίνιση κλειστών ή ιδιοκατοικούμενων κατοικιών αναμένεται να «τρέξει» από τον Μάρτιο και μετά, καθώς ακόμη δεν έχουν ανακοινωθεί οι τελικές λεπτομέρειες του προγράμματος. Με αρχικό προϋπολογισμό 400 εκατ. ευρώ, ο κάθε ιδιοκτήτης κλειστού ακινήτου θα μπορεί να επιδοτηθεί με έως και 300 ευρώ το τετραγωνικό για να ανακατασκευάσει σπινθηροειδή επιφάνειες έως 120 τετραγωνικών μέτρων και παλαιότητας τουλάχιστον 35 ετών. Στο μισθωτήριο που θα συνάπτεται μετά την ολοκλήρωση των επισκευ-

Το μέτρο της φορολογικής απαλλαγής στους κατασκευαστές προϋποθέτει 10ετή ενοίκιαση των νέων διαμερισμάτων – Το μίσθωμα θα καθορίζεται διοικητικά.

ών εξετάζεται να είναι υποχρεωτική η ενσωμάτωση ρήτρας «παγώματος» του ενοικίου. Δηλαδή, αν το αρχικό μίσθωμα συμφωνηθεί στα 600 ευρώ, το ίδιο ποσό θα πρέπει να εισπράττεται από τον ιδιοκτήτη για όλη τη διάρκεια της μίσθωσης, η οποία θα είναι τουλάχιστον τριετής. Ως εκ τούτου, δεν θα μπορεί καν να υπάρχει ρήτρα πληθωρισμού. Στόχος, οι περι-

που 30.000 ενοικιαστές που προβλέπεται ότι θα μπορούν να καλύψουν τις στεγαστικές ανάγκες τους μέσω του προγράμματος, να βρεθούν στο τέλος της τριετίας να καταβάλλουν μικρότερο μίσθωμα αναλογικά με το εισόδημά τους συγκριτικά με την περίοδο έναρξης της μίσθωσης.

Για την αύξηση της προσφοράς ακινήτων προς ενοίκιαση δρομολογείται και η φορολογική απαλλαγή κατασκευαστών οι οποίοι θα χτίσουν διαμερίσματα για αξιοποίηση. Η περίοδος ενοίκιασης θα είναι 10ετής, αλλά εδώ το μίσθωμα θα καθορίζεται διοικητικά και όχι σε ελεύθερη συμφωνία με τον ενοικιαστή. Η «φόρμουλα» που θα υιοθετηθεί –ουσιαστικά τα κριτήρια υπολογισμού του ενοικίου– θα κρίνει και την επιτυχία του εγχειρήματος, καθώς ο κατασκευαστής θα δρομολογήσει την επένδυση μόνο αν διαπιστώσει ότι «βγαίνουν τα νούμερα».

Από 1/1/2026 ενεργοποιήθηκε και η καινούργια κλίμακα φορολογίας εισοδήματος από ενοίκια για τα φυσικά πρόσωπα. Αυτή επιφέρει ελαφρύνσεις σε όσους εισπράττουν μισθώματα άνω των 1.000 ευρώ τον μήνα και έρχεται να λειτουργήσει συμπληρωματικά στα υπόλοιπα μέτρα, καθώς επηρεάζει την καθαρή απόδοση των επενδύσεων που κάνουν τα νοικοκυριά σε ακίνητα.

Η ανταπόκριση της αγοράς στα προωθούμενα μέτρα αποτελεί μεγάλο στοιχείο. Το υπουργείο Οικονομικών δεν έχει εικόνα αυτή τη στιγμή για τον αριθμό των κλειστών ακινήτων αλλά και το προφίλ αυτών που τα έχουν υπό τον έλεγχό τους.

Ουσιαστικά αναζητούνται δεκάδες χιλιάδες ιδιοκτήτες που πληρούν συγκεκριμένα εισοδηματικά κριτήρια και αυτό που τους λείπει για να ριχθούν τα κλειστά ακίνητα στην αγορά είναι τα χρήματα για την επισκευή των ακινήτων. Εφόσον υπάρξει ζήτηση για το πρόγραμμα, το υπουργείο Οικονομικών θα δρομολογήσει διαδικασίες αύξησης του προϋπολογισμού του σε συνεργασία και με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η οποία επίσης έχει μπει σε διαδικασίες λήψης μέτρων για την αντιμετώπιση του στεγαστικού προβλήματος.

ΤΟ ΠΡΩΙΝΟ ΠΟΥ ΑΚΟΥΕΙ ΟΛΗ Η ΚΥΠΡΟΣ!

LOVE 100.7 FM 98.1 & 105.7

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ 06:00 – 10:00

cyta
ένα με σένο

Τάσος Τρύφωνος – Χριστιάνα Αρτεμίου
Σύλβια Ιωαννίδου – Γρηγόρης Αυγουστή

ΑΘΛΗΤΙΚΑ ΜΕ ΑΠΟΨΗ

ΣΠΟΡ FM 95.0

ΑΥΤΟ ΑΚΟΥΣ!

Η βασική αλλαγή που έρχεται από το 2026 αφορά τους ιδιοκτήτες που διατηρούν την κύρια κατοικία τους σε οικισμούς με πληθυσμό έως 1.500 κατοίκους, εξαιρουμένων εκείνων που βρίσκονται στην Περιφέρεια Αττικής (πλην της Περιφερειακής Ενότητας Νήσων). Για τους φορολογουμένους αυτούς, ο ΕΝΦΙΑ θα μειωθεί κατά 50% το 2026 και θα μηδενιστεί πλήρως το 2027.

Μισός ΕΝΦΙΑ για 1 εκατομμύριο ιδιοκτήτες σε μικρούς οικισμούς

Για ποιους μειώνεται ο φόρος – Στις αρχές Μαρτίου αναρτώνται τα εκκαθαριστικά

Του **ΠΡΟΚΟΠΗ ΚΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ**

Λιγότερο «βαρύς» θα είναι ο λογαριασμός του ΕΝΦΙΑ για το 2026, φέρνοντας ουσιαστικές ελαφρύνσεις σε περισσότερους από 2,3 εκατ. ιδιοκτήτες ακινήτων. Οι αλλαγές αφορούν κυρίως όσους έχουν κύρια κατοικία σε μικρούς οικισμούς, εκείνους που έχουν ασφαλίσει τα ακίνητά τους για φυσικές καταστροφές, καθώς και νοικοκυριά με χαμηλά εισοδήματα και αξία ακινήτων περιουσίας. Τα νέα εκκαθαριστικά του φόρου, συνολικού ύψους 2,3 δισ. ευρώ, θα αποσταλούν στις αρχές Μαρτίου 2026 σε περίπου επτά εκατομμύρια ιδιοκτήτες, με τη δυνατότητα πληρωμής σε 12 μηνιαίες δόσεις. Επιπλέον, μέχρι το τέλος Ιανουαρίου 2026, οι φορολογούμενοι θα μπορούν να διορθώσουν ή να επικαιροποιήσουν τα στοιχεία της περιουσιακής τους κατάστασης μέσω του Ε9 για σωστό υπολογισμό του φόρου.

Η βασική αλλαγή που έρχεται από το 2026 αφορά τους ιδιοκτήτες που διατηρούν την κύρια κατοικία τους σε οικισμούς με πληθυσμό έως 1.500 κατοίκους, εξαιρουμένων εκείνων που βρίσκονται στην Περιφέρεια Αττικής (πλην της Περιφερειακής Ενότητας Νήσων). Για τους φορολογουμένους αυτούς, ο ΕΝΦΙΑ θα μειωθεί κατά 50% το 2026 και θα μηδενιστεί πλήρως το 2027. Η έκπτωση αυτή ισχύει υπό δύο βασικές προϋποθέσεις:

- Αφορά αποκλειστικά την κύρια

κατοικία και τα εμπράγματα δικαιώματα σε αυτήν (πλήρης κυριότητα, ψιλή κυριότητα ή επικαρπία).

- Η συνολική φορολογητέα αξία της κατοικίας (με βάση την πλήρη κυριότητα) δεν πρέπει να υπερβαίνει τις 400.000 ευρώ.

Με άλλα λόγια, η έκπτωση 50% ισχύει μόνο για την κύρια κατοικία, ενώ τυχόν άλλα ακίνητα (εξοχικά, οικόπεδα, αγροτεμάχια) ή κατοικίες αξίας άνω των 400.000 ευρώ δεν επω-

Περίπου 400.000 ιδιοκτήτες θα κερδίσουν έκπτωση 10% έως 20% καθώς έχουν ασφαλίσει τις κατοικίες τους για φυσικές καταστροφές.

φελούνται από τις αλλαγές.

Το μέτρο αφορά περισσότερους από 1.000.000 φορολογουμένους σε 12.720 οικισμούς σε όλη την Ελλάδα (ηπειρωτική και νησιωτική), όπου κατοικούν περίπου 2,1 εκατομμύρια πολίτες. Για τους ανωτέρω φορολογουμένους η έκπτωση μπορεί να είναι μεγαλύτερη από 50% καθώς στην περίπτωση που έχουν ασφαλίσει την κύρια κατοικία τους για φυσικές καταστροφές θα δουν επί πλέον μείωση 20%.

Επίσης και όσοι μέχρι τώρα πληρώναν μειωμένο ΕΝΦΙΑ κατά 50% καθώς πληρούσαν τα εισοδηματικά

και περιουσιακά κριτήρια θα έχουν μείωση στον λογαριασμό του ΕΝΦΙΑ.

Οι περισσότεροι φορολογούμενοι θα διαπιστώσουν ότι θα πληρώσουν το ίδιο ποσό, όσοι εντός του 2025 απέκτησαν ακίνητα ή εμπράγματα δικαιώματα σε ακίνητα θα δουν τον λογαριασμό να αυξάνεται ή θα κληθούν να πληρώσουν για πρώτη φορά ΕΝΦΙΑ, ενώ περίπου 400.000 ιδιοκτήτες θα κερδίσουν έκπτωση 10% έως 20% στον φόρο για τις κατοικίες τους οι οποίες είναι ασφαλισμένες για φυσικές καταστροφές (σεισμοί, πυρκαγιά και πλημμύρα). Περίπου 900.000 φορολογούμενοι θα έχουν έκπτωση έως 50% ή ακόμα και πλήρη απαλλαγή από τον ΕΝΦΙΑ με βάση εισοδηματικά και περιουσιακά κριτήρια, ενώ από την πληρωμή του φόρου απαλλάσσονται οι ιδιοκτήτες ακινήτων σε περιοχές που έχουν πληγεί από φυσικές καταστροφές.

Πώς μειώνεται ο φόρος

- **Μείωση 50%.** Ο φόρος θα είναι στο μισό για τους ιδιοκτήτες ακινήτων που πληρούν σωρευτικά τα ακόλουθα κριτήρια:

- α) Το συνολικό φορολογητέο οικογενειακό εισόδημα τελευταίου φορολογικού έτους δεν υπερβαίνει τις 9.000 ευρώ, προσαυξημένο κατά 1.000 ευρώ για τον ή τη σύζυγο ή συμβιούντα και κάθε εξαρτώμενο μέλος.
- β) Το σύνολο της επιφάνειας των κτισμάτων στα οποία κατέχουν δικαιώματα της ο υπόχρεος δήλωσης

φορολογίας εισοδήματος, ο ή η σύζυγος ή συμβιών και τα εξαρτώμενα τέκνα της οικογένειάς του, λαμβανόμενων υπόψη του ποσοστού συνιδιοκτησίας και του είδους του δικαιώματος, δεν υπερβαίνει τα 150 τ.μ. και η συνολική αξία της ακίνητης περιουσίας δεν υπερβαίνει το ποσό των 85.000 ευρώ για τον άγαμο, των 150.000 ευρώ για τον έγγαμο και τον ή τη σύζυγο ή συμβιούντα ή τη μονογονεϊκή οικογένεια με ένα εξαρτώμενο τέκνο και των 200.000 ευρώ για τον έγγαμο, τον ή τη σύζυγο ή συμβιούντα και τα εξαρτώμενα τέκνα τους ή τη μονογονεϊκή οικογένεια με δύο εξαρτώμενα τέκνα.

- **Πλήρη απαλλαγή.** Δεν θα πληρώσουν ούτε ένα ευρώ φόρο τα νοικοκυριά με τρία εξαρτώμενα τέκνα και άνω καθώς και όσοι έχουν ποσοστό αναπηρίας άνω του 80% υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) Το συνολικό φορολογητέο οικογενειακό εισόδημα του τελευταίου φορολογικού έτους δεν υπερβαίνει τις 12.000 ευρώ, προσαυξημένο κατά 1.000 ευρώ για τον ή τη σύζυγο ή συμβιούντα και κάθε εξαρτώμενο μέλος.
- β) Το σύνολο της επιφάνειας των κτισμάτων στα οποία κατέχουν δικαιώματα ο υπόχρεος δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, ο ή η σύζυγος και τα εξαρτώμενα τέκνα της οικογένειάς του, λαμβανόμενου υπόψη του ποσοστού συνιδιοκτησίας και του είδους του δικαιώματος, δεν υπερβαίνει τα 150 τ.μ.

Στα χαμηλά 17 ετών υποχώρησε η ανεργία τον Νοέμβριο

Της **ΡΟΥΛΑΣ ΣΑΛΟΥΡΟΥ**

Τα χαμηλότερα επίπεδα των τελευταίων περιόδου 17 ετών άγγιξε το ποσοστό ανεργίας τον περασμένο Νοέμβριο, καταγράφοντας σύμφωνα με τα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ) 8,2%, έναντι 9,7% τον ίδιο μήνα του 2024. Ο αριθμός των απασχολούμενων αυξήθηκε στις 4.406.148, ενώ οι άνεργοι μειώθηκαν στις 395.436. Την ίδια στιγμή, σύμφωνα με το υπουργείο Εργασίας, η απασχόληση σημειώνει αύξηση σε ετήσια βάση, ενώ ο αριθμός των ατόμων εκτός του εργατικού δυναμικού μειώνεται.

Παρά τη συνολική μείωση, τα στοιχεία αποκαλύπτουν διαφορές σε επίπεδο φύλου και ηλικίας, με μεγαλύτερα «θύματα» τις γυναίκες και τους νέους, ομάδες που βρίσκονται στο επίκεντρο των κυβερνητικών σχεδιασμών, με στόχο την ένταξη τους στην αγορά εργασίας. Συγκεκριμένα, το ποσοστό ανεργίας στις γυναίκες είναι σημαντικά υψηλότερο από ό,τι στους άνδρες, στο 10,6% έναντι 6,3% αντίστοιχα.

Πρόκειται για αποκλίσεις που αντανακλούν δομικές ανισότητες στην αγορά εργασίας, τις οποίες το υπουργείο Εργασίας σε συνεργασία με τη Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης (ΔΥΠΑ) φιλοδοξούν να περιορίσουν, καθώς διαπιστώνεται ότι οι γυναίκες αντιμετωπίζουν δυσκολίες πρόσβασης σε σταθερή απασχόληση και υψηλές σε ιεραρχία θέσεις.

Οι αποκλίσεις μεταξύ των ηλικιακών ομάδων παραμένουν επίσης εμφανείς, με υψηλότερα ποσοστά ανεργίας στις νεότερες ηλικίες και σημαντική παρουσία μακροχρόνια ανέργων στο συνολικό πλήθος αυτών που βρίσκονται εκτός αγοράς εργασίας.

Να σημειωθεί ότι στον κρατικό προϋπολογισμό για το 2026 που ψηφίστηκε από τη Βουλή προβλέπεται ότι το ποσοστό ανεργίας θα μειωθεί περαιτέρω από το 9,1% του 2025 σε περίπου 8,6% το 2026, το οποίο αντιστοιχεί στο χαμηλότερο ποσοστό ανεργίας στην

Ελλάδα μετά το 2008.

Σύμφωνα με την ΕΛΣΤΑΤ, τον Νοέμβριο: – Το εποχικά διορθωμένο ποσοστό ανεργίας ανήλθε σε 8,2% έναντι του αναθεωρημένου προς τα πάνω 9,7% τον Νοέμβριο του 2024 και 8,6% τον Οκτώβριο του 2025. – Οι απασχολούμενοι ανήλθαν σε 4.406.148, σημειώνοντας αύξηση κατά 121.939 σε σύγκριση με τον Νοέμβριο του 2024 (2,8%) και αύξηση κατά 38.600 συγκριτικά με τον Οκτώβριο του 2025 (0,9%). – Οι άνεργοι ανήλθαν σε 395.436, σημειώνοντας μείωση κατά 62.458 σε σύγκριση με τον Νοέμβριο του 2024 (-13,6%) και μείωση κατά 13.900 συγκριτικά με τον Οκτώβριο του 2025 (-3,4%). – Τα άτομα κάτω των 75 ετών που δεν περιλαμβάνονται στο εργατικό δυναμικό, που

Μειώθηκε στο 8,2%, έναντι 9,7% τον ίδιο μήνα του 2024.

δεν εργάζονται ούτε αναζητούν εργασία, ανήλθαν σε 2.937.797, σημειώνοντας και αυτά μείωση κατά 86.848 σε σύγκριση με τον Νοέμβριο του 2024 (-2,9%) και μείωση κατά 26.982 συγκριτικά με τον Οκτώβριο του 2025 (-0,9%).

Η κυβέρνηση έχει θέσει ως στρατηγικό στόχο για τη μείωση της ανεργίας και την κάλυψη των κενών θέσεων εργασίας την ενσωμάτωση στην αγορά εργασίας γυναικών, νέων και ΑμεΑ, των ομάδων δηλαδή που «παραδοσιακά» αντιμετωπίζουν υψηλότερη ανεργία και χαμηλότερη συμμετοχή στο εργατικό δυναμικό. Σε αυτό το πλαίσιο, ήδη εφαρμόζονται και αναμένεται να επεκταθούν στοχευμένα μέτρα, όπως κίνητρα (επιδότηση επιχειρήσεων) για την πρόσληψη γυναικών, νέων ή και ΑμεΑ μέσω της ΔΥΠΑ, ενώ υπάρχει πίεση και για φορολογικές ελαφρύνσεις - κίνητρα για εργοδότες που προσλαμβάνουν ευάλωτες ομάδες.

Η κυβέρνηση έχει θέσει ως στρατηγικό στόχο για τη μείωση της ανεργίας την ενσωμάτωση στην αγορά εργασίας γυναικών, νέων και ΑμεΑ.

Προς εξαφάνιση το σταθερό τηλεφωνο χωρίς σύνδεση στο Διαδίκτυο

Της **ΜΑΤΙΝΑΣ ΧΑΡΚΟΦΤΑΚΗ**

Η σταθερή τηλεφωνία στην Ελλάδα, ιδιαίτερα στη μορφή της αυτόνομης υπηρεσίας χωρίς σύνδεση στο Διαδίκτυο, βρίσκεται πλέον σε φάση σχεδόν πλήρους αποδρόμησης. Τα επίσημα στοιχεία για το 2024 αποτυπώνουν με σαφήνεια μια αγορά που έχει αλλάξει δομικά, τόσο σε επίπεδο τεχνολογίας όσο και σε επίπεδο καταναλωτικής συμπεριφοράς, με το «σκέτο» σταθερό τηλεφωνό να αποτελεί ουσιαστικά παρελθόν. Στο τέλος του 2024 οι γραμμές πρόσβασης σταθερής τηλεφωνίας ανήλθαν σε 4,67 εκατ., μειωμένες κατά 3,8% σε σχέση με το 2023, επιβεβαιώνοντας τη συνεχιζόμενη υποχώρηση του κλάδου. Ιδιαίτερα αποκαλυπτική είναι η πλήρης εξαφάνιση των παραδοσιακών τεχνολογιών PSTN και ISDN, οι οποίες κυριαρχούσαν μέχρι πριν από περίπου μία δεκαετία, προτού ολοκληρωθεί η μετάβαση της σταθερής φωνής στη λογική της μετάδοσης μέσω Διαδικτύου (VoIP).

Πρόκειται για τις τεχνολογίες πάνω στις οποίες στηρίχθηκε το κλασικό ανα-

Το «σκέτο» σταθερό τηλεφωνό δεν προσφέρεται πια ως ξεχωριστό προϊόν στην αγορά, παρά μόνο σε ελάχιστες, ειδικές περιπτώσεις.

λογικό τηλεφωνό επί δεκαετίες και οι οποίες σήμερα δεν είναι εμπορικά διαθέσιμες. Ενδεικτικά, το 2015 οι γραμμές PSTN και ISDN ξεπερνούσαν τα 2,5 εκατ. για τον ΟΤΕ και το 1,65 εκατ. για τους υπόλοιπους παρόχους. Τον Δεκέμβριο του 2024 οι αντίστοιχες γραμμές έχουν μηδενιστεί πλήρως για τον ΟΤΕ, ενώ για τους υπόλοιπους παρόχους έχουν περιοριστεί σε οριακά επίπεδα, χωρίς ουσιαστική εμπορική σημασία. Η φωνή παρέχεται πλέον σχεδόν αποκλειστικά μέσω VoIP, δηλαδή πάνω από υποδομές ευρυζωνικής πρόσβασης, είτε πρόκειται για VDSL είτε για οπτική ίνα. Στην πράξη

Η συνολική εξερχόμενη κίνηση από σταθερό τηλεφωνό μειώθηκε το 2024 κατά 24,2%, υποχωρώντας στα 7,7 δισ. λεπτά, όταν το 2015 έφτανε τα 17,2 δισ. λεπτά, καταγράφοντας πτώση άνω του 55%.

αυτό σημαίνει ότι το σταθερό τηλεφωνό χωρίς Ιντερνετ δεν προσφέρεται πια ως ξεχωριστό προϊόν στην αγορά, παρά μόνο σε ελάχιστες, ειδικές περιπτώ-

σεις με συγκεκριμένα χαρακτηριστικά. Παράλληλα, η διείσδυση της σταθερής τηλεφωνίας υποχώρησε στο 44,9% του πληθυσμού, ένδειξη ότι λιγότερα από

τα μισά νοικοκυριά και επιχειρήσεις διατηρούν πλέον ενεργή σταθερή γραμμή.

Οι αλλαγές αυτές συνοδεύονται από εξίσου έντονη πτώση στη χρήση. Η συνολική εξερχόμενη κίνηση από σταθερό τηλεφωνό μειώθηκε το 2024 κατά 24,2% σε ετήσια βάση, υποχωρώντας στα 7,7 δισ. λεπτά, όταν το 2015 έφτανε τα 17,2 δισ. λεπτά, καταγράφοντας πτώση άνω του 55%.

Η μεγαλύτερη μείωση σημειώθηκε στις εθνικές κλήσεις προς σταθερό, οι οποίες περιορίστηκαν κατά περίπου 2 δισ. λεπτά μέσα σε έναν μόνο χρόνο, από 7,8 δισ. λεπτά το 2023 σε 5,8 δισ. λεπτά το 2024, ενώ το 2015 ήταν στα 14,457 δισ. λεπτά. Ακόμη και οι κλήσεις προς κινητά, που διαχρονικά κρατούσαν ένα πιο σταθερό επίπεδο, κινούνται κοντά στην περιοχή των 2,2 δισ. λεπτών, παρουσιάζοντας αισθητή υποχώρηση σε 1,7 δισ. λεπτά το 2024.

Η εξέλιξη αυτή αποτυπώνεται και στον μέσο χρόνο ομιλίας, οι οποίοι διαμορφώθηκαν στα 135,7 λεπτά ανά μήνα και ανά σύνδεση, μειωμένος κατά περισ-

σότερο από 20% σε σχέση με το προηγούμενο έτος, που είχε διαμορφωθεί σε 172,611 λεπτά. Αναλυτικότερα για τον ΟΤΕ, οι εθνικές κλήσεις προς σταθερό, οι κλήσεις προς κινητό και οι διεθνείς κλήσεις μειώθηκαν κατά 16,6%, 1,4% και 18,8%. Κατά το ίδιο διάστημα και για τις ίδιες κατηγορίες κλήσεων, τα ποσοστά μείωσης για τους υπόλοιπους παρόχους ήταν 33,1%, 31,9% και 36,9% αντίστοιχως. Ο ΟΤΕ καταλαμβάνει μερίδιο άνω του 55% στις γραμμές σταθερής πρόσβασης και άνω του 50% στην εξερχόμενη κίνηση. Τα λιανικά έσοδα από υπηρεσίες σταθερής τηλεφωνίας μειώθηκαν το 2024 κατά 4%, ενώ την ίδια στιγμή τα έσοδα από υπηρεσίες Διαδικτύου αυξήθηκαν. Η αντίθεση αυτή επιβεβαιώνει ότι η οικονομική αξία της σταθερής φωνής φθίνει, καθώς οι καταναλωτές αντιλαμβάνονται τη σύνδεση στο Ιντερνετ ως το βασικό πλέον προϊόν και τη φωνή ως ένα πρόσθετο χαρακτηριστικό, συχνά χωρίς ιδιαίτερη βαρύτητα στη συνολικά απόφαση για την επιλογή του πακέτου.

Orthodoxou Employment

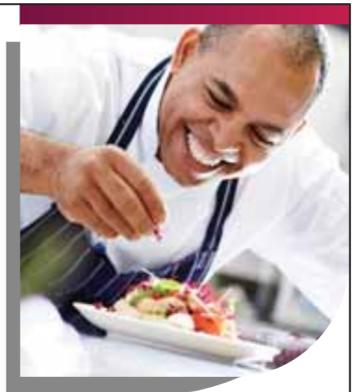
Ideal staff from third countries for your needs!

+357 24 841 111

orthodoxouemployment.com

Τράπεζα Κύπρου Σημαντική διεθνής διάκριση

Άλλη μια σημαντική διεθνή διάκριση απέσπασε η Τράπεζα Κύπρου, καθώς ανακηρύχθηκε ως «Καλύτερη Τράπεζα Συναλλάγματος στην Κύπρο» (Best Foreign Exchange Bank in Cyprus) στο πλαίσιο των ετήσιων βραβείων «Gordon Platt Foreign Exchange Awards World's Best Foreign Exchange Banks» του έγκριτου περιοδικού Global Finance.

Η βράβευση αυτή επιβεβαιώνει τη συνεχή εξέλιξη της Τράπεζας Κύπρου και την επένδυσή της στην καινοτομία και την αφοσίωσή της στην παροχή άριστης εξυπηρέτησης στους πελάτες της. Καθοριστικός παράγοντας για τη νέα αυτή διάκριση ήταν η αναβαθμισμένη ψηφιακή υπηρεσία BOC eFX Convert, η οποία αποτελεί ορόσημο στην εξυπηρέτηση πελατών στον τομέα του ξένου συναλλάγματος. Η επιτυχία του προϊόντος αντικατοπτρίζεται στη σημαντική αύξηση τόσο του αριθμού των πελατών όσο και του όγκου των συναλλαγών το 2025 σε σύγκριση με τα προηγούμενα χρόνια.

Το προϊόν έχει κερδίσει την εμπιστοσύνη τόσο των υφιστάμενων εταιρικών πελατών όσο και νέων πελατών, οι οποίοι επέλεξαν να εκτελούν τις συναλλαγές τους μέσω της Τράπεζας Κύπρου, αξιοποιώντας τις προηγμένες δυνατότητες της υπηρεσίας. Επιπλέον, η εισαγωγή της λειτουργίας Quick Account (σε ευρώ, δολάριο Αμερικής και στερλίνα) για ιδιώτες πελάτες κερδίζει σταθερά έδαφος και αυξάνεται σε δημοτικότητα.

Το Global Finance εξέτασε τις προτάσεις των τραπεζών, τις εισηγήσεις αναλυτών του κλάδου, στελεχών επιχειρήσεων και ειδικών σε θέματα τεχνολογίας. Τα κριτήρια για την επιλογή των νικητών του βραβείου Best Foreign Exchange Bank Awards περιλάμβαναν τον όγκο συναλλαγών, το μερίδιο αγοράς, το εύρος της παγκόσμιας κάλυψης, την εξυπηρέτηση πελατών, την ανταγωνιστική τιμολόγηση και τις καινοτόμες τεχνολογίες.

Πετρολίνα Δωρεά στην Παιδιατρική Πτέρυγα του Γ.Ν. Λάρνακας

Λειτουργώντας με υπευθυνότητα απέναντι στην κοινωνία και στηρίζοντας διαχρονικά δράσεις που ενισχύουν την υγεία και την ευημερία, η Πετρολίνα, με μέλη της εθελοντικής ομάδας Petrolina Community, επισκέφθηκε την Παιδιατρική Πτέρυγα του Γενικού Νοσοκομείου Λάρνακας. Κατά τη διάρκεια της επίσκεψης, παραδόθηκε ένας καινούργιος καναπές, τον οποίο η Πτέρυγα είχε ανάγκη, συμβάλλοντας στη δημιουργία ενός πιο λειτουργικού και φιλόξενου χώρου για τα παιδιά και τους συνοδούς τους, ενώ παράλληλα προσφέρθηκαν δώρα στα παιδιά που νοσηλεύονται, χαρίζοντάς τους, τις γιορτινές αυτές ημέρες, χαμόγελα και στιγμές χαράς. Σε δήλωσή της, η κα. Γεωργία Λευκαρίτη, εκτελεστικός σύμβουλος της εταιρείας, ανέφερε: «Η Πετρολίνα, πιστή στις αξίες και τις αρχές της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης, στηρίζει έμπρακτα την ενίσχυση των δημόσιων νοσοκομείων μας. Με ιδιαίτερη ευαισθησία

απέναντι στα παιδιά, ευχόμαστε η μικρή αυτή προσφορά να χαρίσει λίγη περισσότερη άνεση και θalπρωή στους μικρούς ασθενείς και τις οικογένειές τους». Ο καναπές και τα δώρα παραδό-

θηκαν στον οικονομικό διευθυντή του Νοσοκομείου, κ. Μάριο Μιχαήλ, στην υπεύθυνη φυσιοθεραπευτριά κ. Στάλω Μηνά Στυλιανού και στη νοσηλευτική λειτουργό κ. Αγγέλα Τάκκα της Παιδιατρικής Πτέρυγας, οι οποίοι ευχαρίστησαν την Πετρολίνα για τη στήριξη και τη συνεχή προσφορά της, υπογραμμίζοντας τη σημασία τέτοιων πρωτοβουλιών για την αναβάθμιση της ποιότητας φροντίδας των παιδιών.

Toyota Παρέδωσε ηλεκτρικά οχήματα στη Cyta

Η Toyota Κύπρου, μέσω του Toyota Professional, παρέδωσε στη Cyta, κατόπιν σχετικού διαγωνισμού, έναν πλήρως ηλεκτρικό στόλο μικρών επαγγελματικών βαν Toyota Proace City Electric, στηρίζοντας έμπρακτα τη στρατηγική της Cyta για περιορισμό του περιβαλλοντικού αποτυπώματος και ενίσχυση της βιώσιμης λειτουργίας του οργανισμού.

Τα αμιγώς ηλεκτρικά Proace City Electric προσφέρουν μηδενικές εκπομπές ρύπων κατά την οδήγηση, αποτελώντας μια ουσιαστική επιλογή για επιχειρήσεις και οργανισμούς που επιδιώκουν να μειώσουν τις εκπομπές από τις καθημερινές τους μετακινήσεις, χωρίς συμβιβασμούς στην πρακτικότητα και την επιχειρησιακή αποτελεσματικότητα. Η συγκεκριμένη παράδοση εντάσσεται στην ευρύτερη προσπάθεια της Cyta να υποστηρίξει λύσεις που ευθυγραμμίζονται με τους στόχους της για το περιβάλλον και τη βιωσιμότητα, μέσα από

υπεύθυνες και σύγχρονες πρακτικές. Για την Toyota, η συνεργασία αυτή αποτελεί ακόμη ένα βήμα προς την πρακτικότητα και την επιχειρησιακή αποτελεσματικότητα. Η συγκεκριμένη παράδοση εντάσσεται στην ευρύτερη προσπάθεια της Cyta να υποστηρίξει λύσεις που ευθυγραμμίζονται με τους στόχους της για το περιβάλλον και τη βιωσιμότητα, μέσα από

καθαρές κινητικότητας για όλους. Ο κ. Λούκας Λεωνίδου, διευθυντής Marketing & Customer Experience της Toyota Κύπρου, δήλωσε: «Η σημερινή παράδοση δεν είναι απλώς μια ανανέωση στόλου. Είναι μια ξεκάθαρη δήλωση πρόθεσης: ότι οι οργανισμοί στην Κύπρο μπορούν να κάνουν τη μετάβαση σε πιο καθαρές μετακινήσεις με πρακτικές λύ-

σεις που υπηρετούν την καθημερινή λειτουργία τους. Η Cyta είναι ένας οργανισμός με ξεκάθαρους στόχους για το περιβάλλον και χαιρόμαστε που τα αμιγώς ηλεκτρικά Proace City Electric συμβάλλουν ουσιαστικά σε αυτή την πορεία. Ως Toyota, συνεχίζουμε με συνέπεια να προχωράμε προς ένα πιο βιώσιμο αύριο, με στόχο να αφήνουμε θετικό αποτύπωμα στην κοινωνία».

Ο κ. Garo Dzaghigian, διευθυντής Πωλήσεων Toyota Κύπρου, πρόσθεσε: «Στην Toyota, μέσω του προγράμματος Toyota Professional, προσφέρουμε ολοκληρωμένες λύσεις στόλου με αξιοπιστία, άμεση υποστήριξη και υπηρεσίες προσαρμοσμένες στις ανάγκες κάθε οργανισμού. Τα Proace City Electric βοηθούν τη Cyta να παραμένει αποτελεσματική επιχειρησιακά, μειώνοντας ταυτόχρονα το περιβαλλοντικό της αποτύπωμα. Είμαστε περήφανοι που στηρίζουμε αυτή τη μετάβαση».

Γενικές Ασφάλειες Καλύτερη ασφαλιστική Γενικού Κλάδου

«Οι Γενικές Ασφάλειες έχουν ισχυρή φήμη ως η πιο αξιόπιστη ασφαλιστική εταιρεία στην Κύπρο και με τη δυναμική στρατηγική του ψηφιακού μετασχηματισμού τους, δομούν μια ισχυρή προσφορά ασφάλισης αξίας προς τους πελάτες τους». Τα πιο πάνω τόνισε το διεθνές περιοδικό World Finance, ανακοινώνοντας τη βράβευση των Γενικών Ασφαλειών ως την καλύτερη ασφαλιστική εταιρεία Γενικού Κλάδου στην Κύπρο στα 2025 World Finance Insurance Awards, για πέμπτη συνεχόμενη χρονιά. Σύμφωνα με το World Finance, η πιο πάνω διαπίστωση υποστηρίζεται από μια ολοκληρωμένη πελατειακή εμπειρία που ενισχύει περαιτέρω την προληπτική, ολιστική κατανόηση των στόχων και των αναγκών ασφάλισης των πελατών τους.

Παράλληλα, οι Γενικές Ασφάλειες διακρίθηκαν, επίσης, ως καλύτερη ασφαλιστική εταιρεία Γενικού Κλάδου στην Κύπρο, στα 2025 Global Banking & Finance Awards.

Σχολιάζοντας τις διακρίσεις αυτές, η γενική διευθύντρια των Γενικών Ασφαλειών, Χριστίνα Αγγρότη, τόνισε ότι η προσήλωση των Γενικών Ασφαλειών είναι να προσφέρει υψηλής ποιότητας ασφαλιστικές υπηρεσίες, σε δίκαιη τιμή, μεγιστοποιώντας την αξία για τους πελάτες και την κοινωνία μας. «Στις Γενικές Ασφάλειες, ο πελάτης έχει αξία, γιατί όλη μας η προσοχή εστιάζεται σε αυτόν. Είναι για αυτό τον λόγο που είμαστε η πιο διακεκριμένη ασφαλιστική εταιρεία γενικού κλάδου. Στις Γενικές Ασφάλειες έχεις αξία, γιατί όλοι εμείς προσθέτουμε αξία σε κάθε συνάντηση, κάθε συναλλαγή, κάθε μέρα, κάθε λεπτό», κατέληξε.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ προτείνει

7

ΤΕΤ 20:30 (120')
Βουγόνια (15+)
Γιώργος Λάνθιμος (USA, 2025)

Δύο νεαροί συνωμοσιολόγοι απαγώνουν την πανίσχυρη CEO μιας μεγάλης εταιρείας, πεπεισμένοι πως πρόκειται για μια εξωγήινη ύπαρξη, με σκοπό να καταστρέψουν τον πλανήτη Γη. Ο Γιώργος Λάνθιμος φτιάχνει ένα σαγηνευτικό κοκτέιλ κινηματογραφικών ειδών, σε μια ντελικιακή καταβύθιση στο παράλογο, διασκευάζοντας την κορεατική ταινία *Save the Green Planet!* (2003). Στα Αγγλικά με Ελληνικούς υπότιτλους. **€8**

9

ΠΑΡ 20:30 (120')
Ο Γυάλινος Κόσμος (12+)
Τένεσι Ουίλιαμς
Θέατρο Δέντρο-Open Arts

Το Θέατρο Δέντρο και η Open Arts παρουσιάζουν το μυθολογικό έργο του Τένεσι Ουίλιαμς σε σκηνοθεσία Θανάση Γεωργίου, με μια εξαιρετική ομάδα συντελεστών και ερμηνευτών. Τέσσερις μοναξίες πίσω από κλειστές πόρτες, τέσσερις τρόποι να ονειρεύεσαι μια διαφορετική ζωή. Ένα έργο μνήμης, τρυφερό και οδυνηρό, που μιλά για τα όνειρα που δεν πραγματοποιήθηκαν, για τις οικογενειακές δεσμεύσεις και την αναζήτηση της ελευθερίας. Σκηνοθεσία: Θανάσης Γεωργίου. Παίζουν οι ηθοποιοί: Σοφία Καλλή, Ανδρέας Κούτσουμπας, Μαρία Κωνσταντίνου, Θανάσης Γεωργίου, Σταύρος Δημόπουλος. **€15**

10

ΣΑΒ 20:30 (105')
Το Γάλα
Κατακονούρης | Θέατρο Λέξη

Το συγκλονιστικό θεατρικό έργο του Βασίλη Κατακονούρη ανεβαίνει από το Θέατρο Λέξη σε σκηνοθεσία Μαρίας Βρόντη και παραγωγή Γιώργου Τσιάκκα. Μια δυνατή ιστορία που εξερευνά τα όρια της αγάπης και της θυσίας, αγγίζοντας τις πιο ευαίσθητες χορδές της ανθρώπινης ύπαρξης. Με τις καθηλωτικές ερμηνείες της Χριστίνας Παυλίδου, του Αντρέα Παπαμπαχάλου, του Βασίλη Χαράλαμπος και της Σταυριάνας Καδή. Σκηνικά: Έλενα Κατσούρη, Κωστούμια: Μαρία Γεωργίου, Φωτογραφία: Ειρήνη Θεοδώρου, Φωτισμός: Βασίλης Πετεινάρης, Βοηθός Σκηνοθέτη: Σταυριάνη Καδή, Εικαστικό: Έλενα Γιωργάλλα. **€25 / 22 / 18**

17

ΣΑΒ 20:30 (90')
Αγγέλα Παπάζογλου
Γιώργης Παπάζογλου | Άννα Βαγενά

Μια παράσταση-σταθμός στα θεατρικά πράγματα της Ελλάδας. Η *Αγγέλα Παπάζογλου* του Γιώργη Παπάζογλου με την Άννα Βαγενά, πρωτοανέβηκε το 1999 και είναι η μακροβιότερη παράσταση με την ίδια πρωταγωνίστρια. Βασίζεται στις μνήμες της σπουδαίας Μικρασιάτισσας, Αγγελικής Παπάζογλου, γυναίκας του ρεμπέτη Βαγγέλη Παπάζογλου. Στις αφηγήσεις της μιλάει για τη Σμύρνη, όταν οι Έλληνες κυριαρχούσαν στη ζωή της. Ύστερα έρχεται η καταστροφή, ο ξεριζωμός, η εγκατάσταση των προσφύγων στην Ελλάδα, ο αγώνας για να προκόψουν και να ριζώσουν σε αυτήν, φέρνοντας μαζί τους το φως της Μικρασίας, τον πολιτισμό και την ψυχή της. Σκηνοθεσία: Λάμπρος Λιάβας - Άννα Βαγενά. Αγγέλα: Άννα Βαγενά. Αναγνώστρια: Μαριάννα Μαυριανού. **€20 / 15**

24

ΣΑΒ 20:30 (110')
Κώστας Χατζής και Daniela

Ο Κώστας Χατζής, με τις διαχρονικές ερμηνείες του, και η Daniela με τη ζεστασιά της φωνής της θα παρουσιάσουν ένα πρόγραμμα γεμάτο συγκίνηση, νοσταλγία και αγαπημένα τραγούδια όπως το *Σπουδαίο Ανθρώπινο* αλλά, *Σύννορα η αγάπη δε γνωρίζει* και το *Δεν Είμαι Εγώ* που σημάδεψαν την ελληνική μουσική σκηνή. **€25 / 22**

28

ΤΕΤ 20:30 (90')
Η Επανεύρεση της Βόρειας
με τη Νότια Κορέα
Ζοέλ Πομμερά | Θέατρο Δέντρο & Θεατρική Στέγη Κύπρου | Επί Σκηνής

Το σύγχρονο έργο του Ζοέλ Πομμερά, σε σκηνοθεσία Ονησίφορου Ονησίφορου, είναι ένα έργο που εξερευνά την αγάπη και τη διαρκή διαπραγμάτευση γύρω από αυτήν· τις επιλογές, τις θυσίες και το θάρρος που απαιτούνται για να σταθεί κανείς απέναντι στις σχέσεις του και απέναντι στον εαυτό του. Ένα έργο που ανοίγει χώρο για αναγνώριση, σκέψη και ουσιαστικό διάλογο. Μετάφραση: Μαριάννα Κάλμπαρη. Σκηνοθεσία: Ονησίφορος Ονησίφορου. Ηθοποιοί: Σταύρος Λούρας, Παναγιώτα Παπαγεωργίου, Βασιλική Κυπραίου, Παναγιώτης Λάρκου, Κατερίνα Λούρα, Ονησίφορος Ονησίφορου, Κρίστου Χαράλαμπος, Ανδριανή Νεοκλέους. **€18 / 15**

Ιανουάριος 2026

30 - 31

ΠΑΡ - ΣΑΒ
Παρ 19:00 & 31 Σαβ 16:00 & 19:00 (70')
Άλφρεντ και Βιολέτα*
Gabriadze Theatre

Μια τρυφερή και ειρωνική ιστορία αγάπης, εμπνευσμένη από το μυθιστόρημα του Αλεξάνδρου Δουμά *Η Κυρία με τις Καμέλιες* και την όπερα *La Traviata* του Βέρντι. Ο Ρεζό Γκαμπριάτζε μεταφέρει τη δράση στη σύγχρονη Τιφλίδα, δημιουργώντας έναν ποιητικό, κινηματογραφικό κόσμο όπου οι μαριονέτες βιώνουν πραγματικά ανθρώπινα συναισθήματα — με χιούμορ, τρυφερότητα, πόνο και γλυκιά μελαγχολία. Στα Γεωργιανά με ελληνικούς και ρωσικούς υπότιτλους. **€30+**

* Η παράσταση θα επαναληφθεί την Κυριακή 1/2 στις 16:00 & 19:00.

Ταμείο Θεάτρου:
7777745, boxoffice@rialto.com.cy

Εισιτήρια εκδίδονται:
Στο ταμείο του Θεάτρου:
Δευτέρα - Παρασκευή 10:00 - 15:00 & 90' πριν την έναρξη των παραστάσεων.
• Σε ηλεκτρονική μορφή www.rialto.com.cy
• Τηλεφωνικά 7777745

Κρατήσεις θέσεων γίνονται τηλεφωνικά και ισχύουν μέχρι και πέντε μέρες πριν από κάθε παράσταση.

*Το κοινό παρακαλείται όπως προσέρχεται έγκαιρα.

7777745
rialto.com.cy

Θέατρο Ριάλτο

ΑΝΑΛΥΣΗ

Ελλειψη προσιτών τιμών
και μείωση της φοροδιαφυγής

Του ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ

Μια ιδιαίτερη σημασία «κρίση κόστους ζωής» φαίνεται ότι απασχολεί την κοινή γνώμη και εξελίσσεται σε σημαντικό θέμα πολιτικής καθημερινότητας. Πόσο προσίτες είναι οι τιμές, η διαβίωση και τελικά η ευμερσία; Ένα μεγάλο θέμα για το οποίο ο καθένας έχει άποψη ακόμα κι αν συχνά γίνονται αντιφατικά λάθη. Ολοι θέλουν να αγοράζουν προϊόντα φθηνότερα αλλά να έχουν καλύτερες αποδοχές όταν εργάζονται στις εταιρείες που τα παράγουν. Ποια όμως είναι η μεγάλη εικόνα;

Η ελληνική οικονομία πέρασε από τη συρρίκνωση της περιόδου 2010-2016 όταν το ΑΕΠ μειώθηκε κατά περίπου 25%. Ακολούθησε η σταθεροποίηση και η πανδημία (2017-2020) όταν μετά μια σύντομη περίοδο αναμικτικής ανάπτυξης, η πανδημία προκάλεσε νέα βουτιά το 2020 (περίπου -9%). Ακολούθησε η ισχυρή ανάκαμψη 2021-2025. Το 2023 το πραγματικό ΑΕΠ αυξήθηκε κατά 2,3%, το 2024 η ανάπτυξη διαμορφώθηκε στο 2,1%, ενώ για το 2025 περιμένουμε ανάπτυξη γύρω στο 2,3%, από τις υψηλότερες στην Ευρώπη. Ωστόσο τα πράγματα όσον αφορά το διαθέσιμο εισόδημα δεν ήταν το ίδιο θεαματικά. Το διάστημα 2019-2024, σύμφωνα με τη Eurostat, το πραγματικό εισόδημα των Ελλήνων αυξήθηκε κατά 22,3% που αποτελεί τη μεγαλύτερη ανάκαμψη μεταξύ των χωρών της κρίσης. Βέβαια το πραγματικό εισόδημα παραμένει περίπου 15% χαμηλότερο από τα προ κρίσης επίπεδα του 2009.

Το διαθέσιμο εισόδημα αυξήθηκε κατά 8,3 δισ. ευρώ από το 2010 έως το 2023, αλλά οι μισθοί δεν ακολουθήσαν αντίστοιχη πορεία, καθώς η αύξηση προήλθε κυρίως από άλλες πηγές (επιδόματα, συντάξεις, εισοδήματα από επενδύσεις). Η αύξηση του εισοδήματος σε συνδυασμό με συνθήκες περιορισμένου ανταγωνισμού που επικρατούν, οδήγησαν σε άνοδο τιμών κυρίως σε προϊόντα όπως τα τρόφιμα που αγοράζουν καθημερινά οι καταναλωτές.

Ανάλογες καταστάσεις «δυσκόλως διαβίωσης» υπάρχουν και σε άλλες χώρες της Ευρώπης και στις ΗΠΑ

όπου η κυβέρνηση ετοιμάζεται να μοιράσει επιταγές με τις επιπλέον εισπράξεις που είχε από τους δασμούς που έβαλε σε εισαγόμενα προϊόντα.

Στην ελληνική οικονομία ο περιορισμός της φοροδιαφυγής είναι η μεγάλη πηγή καινούργιων εσόδων του Δημοσίου. Το 2024 σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά τα φορολογικά έσοδα έφθασαν σε 38,9% του ΑΕΠ, ενώ ο μέσος όρος του ΟΟΣΑ είναι 34,1%. Η Ελλάδα έχει τη 10η θέση ανάμεσα στις 38 χώρες του ΟΟΣΑ όσον αφορά τα φορολογικά έσοδα. Ειδικά στους έμμεσους φόρους σε αγαθά και υπηρεσίες (ΦΠΑ και φόροι καταναλωτών) η Ελλάδα είναι στην 5η θέση του ΟΟΣΑ, ενώ βρίσκεται στη 13η θέση όσον αφορά τον φόρο περιουσίας. Επιδίδει, επίσης, ασφαλιστικές εισφορές πάνω από τον μέσο όρο ΟΟΣΑ αλλά χαμηλότερη φορολογία σε εισοδήματα και κέρδη. Να πούμε ότι η αύξηση των φορολογικών εσόδων γίνεται σε πολλές περιπτώσεις ταυτόχρονα με μείωση των φορολογικών συντελεστών, επειδή κυρίως χάρη στην τεχνολογία και στις νέες μεθόδους περιορίζεται η φοροδιαφυγή. Το αποτέλεσμα είναι ότι σε κάποιους κλάδους όπως η εστίαση προκαλείται κρίση επειδή λειτουργούν κυρίως με «μαύρα» έσοδα αλλά και «μαύρη» εργασία. Η εκτεταμένη χρήση καρτών από τους πελάτες και η καθιέρωση της ψηφιακής κάρτας εργασίας αλλάζουν την κατάσταση, προσθέτοντας κόστος που δεν είχαν. Κάτι ανάλογο συμβαίνει και με την αποκάλυψη σκανδάλων στην επιδότηση αγροτών που με την αλλαγή του συστήματος βλέπουν να περιορίζεται μια πηγή (αφορολόγητη) εισοδήματος.

Ο περιορισμός της φοροδιαφυγής αναδεικνύεται σε δύναμη εκσυγχρονισμού καθώς αναγκάζει πολλούς κλάδους να εμφανίσουν τα πραγματικά έσοδα αλλά και να βελτιώσουν τον τρόπο λειτουργίας. Ταυτόχρονα δίνει στην κυβέρνηση τα εφόδια να ενισχύσει τα πραγματικά εισοδήματα. Η αποκατάσταση του επιπέδου διαβίωσης στα προ κρίσης επίπεδα, τώρα μπορεί να γίνει με βιώσιμο τρόπο.

Πωλήσεις άνω των 400 δισ. δολ.
το 2025 από τις εταιρείες τσιπ

Νέο ράλι αναμένουν φέτος, ποιες είναι οι μεγάλες προκλήσεις για το 2026

Παίρνοντας ώθηση από την εκρηκτική ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης, οι μεγαλύτερες εταιρείες ημιαγωγών στον κόσμο κατέγραψαν αθροιστικά πωλήσεις άνω των 400 δισ. δολαρίων το 2025, ολοκληρώνοντας με διαφορά την καλύτερη χρονιά στην ιστορία του κλάδου. Μάλιστα, το 2026 αναμένεται να είναι ακόμη καλύτερο.

Ωστόσο, ο καταγιστικός ρυθμός ανάπτυξης έχει δημιουργήσει μια σειρά προβλημάτων: από ελλείψεις κρίσιμων εξαρτημάτων έως ερωτήματα για το πώς και πότε οι εταιρείες τεχνητής νοημοσύνης θα μπορέσουν να επιτύχουν αρκετά σταθερή κερδοφορία, ώστε να συνεχίσουν να αγοράζουν τσιπ.

Σχεδιαστές εξοπλισμού όπως η Nvidia αποτελούν τους βασικούς προμηθευτές της νέας αυτής αγοράς. Ωστόσο, η Nvidia, αν και υπερδιπλασίασε τα έσοδά της σε επίσημη βάση, αντιμετωπίζει ολοένα εντονότερο ανταγωνισμό από εταιρείες όπως η Google της Alphabet και η Amazon, καθώς το πεδίο μάχης μετατοπίζεται.

Πριν από μερικές ημέρες η εταιρεία υπέγραψε συμφωνία 20 δισ. δολαρίων με την Google, η οποία σχεδιάζει τσιπ και λογισμικό που επιταχύνουν το AI inference, τη διαδικασία κατά την οποία τα εκπαιδευμένα μοντέλα AI απαντούν σε ερωτήματα. Ενώ το προηγούμενο στάδιο «μάχης» της AI βασιζόταν στην εκπαίδευση των μοντέλων, πλέον οι τεχνολογικοί κολλοσίοι ανταγωνίζονται για την ταχύτητα και την απόδοση στο inference.

Διαχειριστές data centers, εργαστήρια τεχνητής νοημοσύνης και επιχειρήσεις έχουν σπεύσει να εξασφαλίσουν τα προηγμένα τσιπ της Nvidia. Παράλληλα, τα ολόένα και πιο εξελιγμένα τσιπ (TPU) της Google, καθώς και τα προσαρμοσμένα τσιπ της Amazon, που ανταγωνίζονται άμεσα τα Nvidia, προσελκύουν επίσης πελάτες. Παράλληλα, εταιρείες λογισμικού όπως η OpenAI συνεργάζονται με εξειδικευμένους σχεδιαστές, όπως η Broadcom, για την ανάπτυξη δικών τους τσιπ. Η AMD, με ιστορία μισού αιώνα στην κατασκευή τσιπ για gaming, υπολογιστές και data centers, ετοιμάζεται να λανσάρει το 2026 ένα τσιπ που αποτελεί την πρώτη σοβαρή πρόκληση στα AI τσιπ της Nvidia.

Τέλος, η Microsoft ανακοίνωσε πριν από μερικούς μήνες ότι θα διπλασιάσει το αποτύπωμα των data centers της με-

Η Goldman Sachs εκτιμά ότι μόνο η Nvidia θα πουλήσει κάρτες γραφικών (GPU) και άλλο υλικό αξίας 383 δισ. δολαρίων το 2026, αύξηση 78% σε σχέση με το 2025.

Καθώς η κατασκευή data centers έχει επιταχυνθεί, η ανάγκη για μνήμες υψηλού εύρους ζώνης έχει εκτοξευθεί.

στα επόμενα δύο χρόνια. Σύμφωνα με αναλυτές, αυτό σημαίνει ότι οι κατασκευαστές τσιπ είναι πιθανό να δουν πρόσθετα έσοδα το 2026.

Όλα τα παραπάνω συγκλίνουν στην εκτίμηση ότι επικάται ακόμη μία χρονιά-ρεκόρ για τον κλάδο των ημιαγωγών. Η Goldman Sachs εκτιμά ότι μόνο η Nvidia θα πουλήσει κάρτες γραφικών (GPU) και άλλο υλικό αξίας 383 δισ. δολαρίων το 2026, αύξηση 78% σε σχέση με το 2025. Αναλυτές που συμμετείχαν σε έρευνα της FactSet εκτιμούν ότι οι συνδυασμένες πωλήσεις των Nvidia, Intel, Broadcom, AMD και Qualcomm θα ξεπεράσουν τα 538 δισ.

δολάρια. Ωστόσο, το 2026 ενδέχεται να φέρει και πρωτοφανείς προκλήσεις. Η ελλειψη κρίσιμων υποδομών και εξειδικευμένων εξαρτημάτων δυσχεραίνει την κατασκευή data centers, ενώ οι διαχειριστές τους δυσκολεύονται να εξασφαλίσουν τις τεράστιες ποσότητες ηλεκτρικής ενέργειας που απαιτούνται για τη λειτουργία τους.

Ακόμη μία μεγάλη πρόκληση είναι η παγκόσμια έλλειψη εξαρτημάτων που χρησιμοποιούνται στους servers. Καθώς η κατασκευή data centers έχει επιταχυνθεί, η ανάγκη για μνήμες υψηλού εύρους ζώνης έχει εκτοξευθεί. «Υπολειπόμεστε σημαντικά των αναγκών των πελατών μας και αυτό θα συνεχιστεί για κάποιο διάστημα», δήλωσε χαρακτηριστικά ο Σουμπίτ Σαντάνα, εμπορικός διευθυντής της Micron Technology, ενός από τους μεγαλύτερους κατασκευαστές για μνήμες υψηλού εύρους ζώνης που χρησιμοποιούνται στην AI.

Παράλληλα, καθώς όλο και περισσότερες εταιρείες λανσάρουν προϊόντα τεχνητής νοημοσύνης, εντείνεται και η ανησυχία για πίεσεις στα περιθώρια κέρδους. Τέλος,

εγείρονται σοβαρά ερωτήματα σχετικά με τη βιωσιμότητα της χρηματοδότησης που στηρίζει την έκρηξη των data centers και το κατά πόσον μεγάλοι πελάτες, όπως η OpenAI, μπορούν να αντλήσουν επαρκή κεφάλαια με την απαιτούμενη ταχύτητα για να συνεχίσουν τον καταγιστικό ρυθμό αγορών τσιπ. Την ίδια στιγμή, οι επενδυτές έχουν συνηθίσει σε υπερβολικά υψηλούς ρυθμούς αύξησης εσόδων από τρίμηνο σε τρίμηνο και αντιδρούν έντονα σε οποιαδήποτε ένδειξη επιβράδυνσης. «Υπάρχει πιθανότητα το 2026 να αποτελέσει την κορύφωση», προειδοποίησε ο Γκαλι Λούρια, αναλυτής της DA Davidson.

Βέβαια, άλλοι παράγοντες του κλάδου υποθετούν πιο αισιόδοξη στάση, εκτιμώντας ότι η ζήτηση θα συνεχιστεί να αυξάνεται με σταθερό ρυθμό. Ενδεικτικά, ο Μπραντ Γκάστυγουιτς, επικεφαλής παγκόσμιας έρευνας της Circular Technologies, είπε: «Η κούρσα προς τη γενική τεχνητή νοημοσύνη εξακολουθεί να τροφοδοτεί μια τεράστια όρεξη για υπολογιστικά ισχύ σε ολόκληρο το φάσμα των πελατών».

Τα μεγάλα ντιλ του 2025 στα ξενοδοχεία

Οι εξαγορές της Sani/Ikos, η απόκτηση του 100% του «Αστέρα Βουλαγαμένης» από τον Προκοπίου και η συμφωνία της Azora

Του ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ

Αμείωτο, αν όχι εντεινόμενο, βαίνει το επενδυτικό ενδιαφέρον για τον ελληνικό τουρισμό και ειδικότερα για μεγάλα ξενοδοχειακά συγκροτήματα πολυτελείας. Αυτό ποσοποιούν μεγάλες συμφωνίες που κλείστηκαν κατά τη διάρκεια του 2025, αλλά και η μεγέθυνση της παρουσίας των ξένων αλυσίδων διαχείρισης ξενοδοχείων στην Ελλάδα.

Μεταξύ των μεγάλων ντιλ το τελευταίο δωδεκάμηνο ξεχωρίζει η εξαγορά τριών ξενοδοχείων της Goldman Sachs Asset Management στη Χαλκιδική από τον όμιλο Sani/Ikos. Πρόκειται για τα Athos Palace, Pallini Beach και Theorphano Imperial που απέκτησε προ τετραετίας ο αμερικανικός επενδυτικός οίκος. Σύμφωνα με το business plan του ομίλου Sani/Ikos, οι τρεις μονάδες θα ανακατασκευαστούν και θα ενοποιηθούν σε ένα συγκρότημα που «βαφτίστηκε» ήδη Ikos Cassandra και θα είναι το πρώτο Ikos grand resort. Ο συνολικός προϋπολογισμός της επένδυσης, που περιλαμβάνει το τίμημα εξαγοράς και τα έργα ανακατασκευής, ανέρχεται στα

Στον όμιλο Sani/Ikos πέρασαν τρία ξενοδοχεία της Goldman Sachs Asset Management στη Χαλκιδική.

400 εκατ. ευρώ. Θα είναι το μεγαλύτερο Ikos resort έως σήμερα, διαθέτοντας 750 δωμάτια, σουίτες και βίλες σε μια έκταση 160 στρεμμάτων, με 600 μέτρα παραλιακού μετώπου και πανοραμική θέα στη χερσόνησο της Σιθωνίας. Η συμφωνία έγινε γνωστή τον Απρίλιο.

Δύο μήνες νωρίτερα ο εφοπλιστής Γιώργος Προκοπίου απέκτησε το σύνολο του μετοχικού κεφαλαίου του ξενοδοχειακού ομίλου «Αστήρ Παλάς Βουλαγαμένης» που λειτουργεί με τα χρώματα της Four Seasons. Ο νέος ιδιοκτήτης του ξενοδοχείου Four Seasons Astir Palace Hotel Athens απέκτησε το 33% ήδη από τον Οκτώβριο του 2024 εξαγοράζοντας το ποσοστό που κατείχε ο τουρκικός όμιλος Dogus, συμπεριλαμβανομένου Φερντ Σαχένκ, ο οποίος ήλεγχε ποσοστό 33,75%. Για αυτό το 33,75% ο

Ο εφοπλιστής Γιώργος Προκοπίου απέκτησε το σύνολο του μετοχικού κεφαλαίου του ξενοδοχειακού ομίλου «Αστήρ Παλάς Βουλαγαμένης», που λειτουργεί με τα χρώματα της Four Seasons.

Προκοπίου κατέβαλε 150 εκατ. Η φετινή σύμβαση έδωσε στον νέο ιδιοκτήτη και το υπόλοιπο 67% των μετοχών που κατείχαν αραβικά επενδυτικά κεφάλαια.

Ενα κύμα εξαγορών ξενοδοχείων εκδηλώθηκε και το καλοκαίρι. Η πιο σημαντική συμφωνία ήρθε στα τέλη Ιουλίου, όταν η ισπανική επενδυτική εταιρεία

Azora απέκτησε το 50,1% των μετοχών της Donkey Hotels S.A. από τους υφιστάμενους μετόχους, με την οικογένεια Ιωάννου, εκπροσωπούμενη από τον Χρήστο Ιωάννου, να διατηρεί το 49,9%. Το χαρτοφυλάκιο της Donkey Hotels περιλαμβάνει το Athenaeum InterContinental Athens (563 δωμάτια), το πεντάστερο NEW

Hotel στο Σύνταγμα, το Semiramis στην Κηφισιά, το Periscope στο Κολωνάκι και το πολυτελές NOUS στη Σαντορίνη. Εκτός από το InterContinental, τα ξενοδοχεία ανήκουν στη συλλογή Design Hotels της Marriott. Αυτή είναι η δεύτερη επένδυση της Azora στην Ελλάδα, μετά την εξαγορά του Sheraton Rhodes, ύψους 43,8 εκατ. ευρώ, το 2022. Το καλοκαίρι επίσης η αμερικανική HIG Capital Advisors LLC εξασφάλισε έπειτα από μακροχρόνια δικαστική αντιπαράθεση τον έλεγχο του χαρτοφυλακίου ξενοδοχείων του Kipriotis Group στην Κω. Η εξαγορά καλύπτει πέντε ακίνητα με συνολικά 1.522 δωμάτια και 4.500 κλίνες: τα πεντάστερα Kipriotis Panorama Hotel & Suites και Kipriotis Maris Suites, καθώς και τα τετράστερα Kipriotis Panorama Aqualand, Kipriotis Hippocrates Hotel και Kipriotis Village.

Το χαρτοφυλάκιο περιλαμβάνει επίσης δύο συνεδριακά κέντρα ικανά να φιλοξενήσουν έως και 7.500 συνέδρους. Η HIG, που δραστηριοποιείται στην Ελλάδα εδώ και οκτώ χρόνια, σχεδιάζει να αναβαθμίσει και τα πέντε ακίνητα σε σύγχρονες πολυτελείς μονάδες.

Κι άλλα μεγάλα επενδυτικά κεφάλαια τοποθετήθηκαν ή αυξανόν τη θέση τους στην Ελλάδα. Ένα από αυτά είναι η Brook Lane Capital που απέκτησε το πεντάστερο Porto Bello Royal (418 δωμάτια) και το παλαιότερο τετράστερο Porto Bello Beach Resort (326 δωμάτια) στην Κω στις αρχές Ιουλίου. Ο ιδρυτής Αζίζ Φράνσις έχει καταχωριστεί από τις 20 Ιουνίου ως αντιπρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας που διαχειρίζεται τα ακίνητα με την εμπορική επωνυμία Porto Bello Hotel. Εν τω μεταξύ, σε τροχιά ανάπτυξης με νέες εξαγορές και νέες συμφωνίες ανάληψης διαχείρισης ξενοδοχείων βρίσκεται και η ελληνικών συμφερόντων αλυσίδα Domes Resorts. Μετά τη συμφωνία που ανακόινωσε στις αρχές του χειμώνα με το αμερικανικό επενδυτικό κεφάλαιο Brookfield Asset Management, στο πλαίσιο του οποίου η Brookfield απέκτησε πλειοψηφική συμμετοχή στο ξενοδοχείο Domes Zeen Chania, και τον σχηματισμό κοινοπραξίας για περαιτέρω επέκταση σε ξενοδοχεία, η Domes υπέγραψε συμφωνία leasing και με την Aroundtown SA για μονάδα της τελευταίας στα Χανιά.

Deloitte.
Together makes progress

Innovate with confidence

Empowering businesses to lead in a digital world

© 2025 Deloitte Limited

